REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

MERILA ZA IZBOR OPERACIJ

V OKVIRU PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBDOBJE 2014–2020 – 2. SPREMEMBA

November, 2016

EKSRP

Kazalo vsebine

1 UVOD 4

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1.1 PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA 2014 - 2020 4
2 MERILA ZA IZBOR OPERACIJ 6
2.1 POSTOPEK ZA IZBOR OPERACIJ 6
2.1.1 Postopek za izbor vlog z zaprtimi javnimi razpisi 6
2.1.2 Postopek za izbor vlog z delno odprtimi javnimi razpisi 7
2.1.3 Postopek za izbor vlog z javnimi naročili 8
2.1.4 Postopek za izbor neposredno na podlagi uredbe 8
2.1.5 Postopek za izbor na podlagi odprtega javnega razpisa 9
2.2 PROBLEMSKA OBMOČJA IN IZVAJANJE ZAKONA O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU 9
3 MERILA ZA IZBOR OPERACIJ PO POSAMEZNIH UKREPIH 11
3.1 M1 – PRENOS ZNANJA IN DEJAVNOSTI INFORMIRANJA 11
3.1.1 Podukrep 1.1 – Podpora za dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti 11
3.1.2 Podukrep 1.2 – Podpora za demonstracijske aktivnosti in ukrepe informiranja 13
3.2 M2 – SLUŽBE ZA SVETOVANJE, SLUŽBE ZA POMOČ PRI UPRAVLJANJU KMETIJ IN SLUŽBE ZA ZAGOTAVLJANJE NADOMEŠČANJA NA KMETIJAH 16
3.2.1 Podukrep 2.1 – Podpora za pomoč pri uporabi storitev svetovanja 16
3.3 M3 – SHEME KAKOVOSTI ZA KMETIJSKE PROIZVODE IN ŽIVILA 18
3.3.1 Podukrep 3.1 – Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti 18
3.3.2 Podukrep 3.2 – Podpora za dejavnosti informiranja in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu 20
3.4 M4 – NALOŽBE V OSNOVNA SREDSTVA 23
3.4.1 Podukrep 4.1 – Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva 23
3.4.2 Podukrep 4.2 – Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov 34
3.4.3 Podukrep 4.3 – Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva - Izvedba agromelioracij na komasacijskih območjih 40
3.4.4 Podukrep 4.3 – Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva - Izgradnja namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom 42
3.4.5 Podukrep 4.3 – Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva - Tehnološke posodobitve namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom 43
3.4.6 Podukrep 4.3 – Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva - Ureditev gozdne infrastrukture 45
3.5 M6 – RAZVOJ KMETIJ IN PODJETIJ 47
3.5.1 Podukrep 6.1 – Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete 47
3.5.2 Podukrep 6.4 – Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti 50
3.6 M7 – OSNOVNE STORITVE IN OBNOVA VASI NA PODEŽELSKIH OBMOČJIH 51
3.6.1 Podukrep 7.3 – Podpora za širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo 51
3.7 M8 – NALOŽBE V RAZVOJ GOZDNIH OBMOČIJ IN IZBOLJŠANJE SPOSOBNOSTI GOZDOV ZA PREŽIVETJE 54

3.7.1 Podukrep 8.4 – Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Odprava škode in obnova gozdov po naravni nesreči 54
3.7.2 Podukrep 8.4 – Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov 55
3.7.3 Podukrep 8.6 – Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov - Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa 57
3.7.4 Podukrep 8.6 – Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov - Naložbe v pred industrijsko predelavo lesa 60
3.8 M9 – USTANOVITEV SKUPIN IN ORGANIZACIJ PROIZVAJALCEV 64
3.8.1 Podukrep 9.1 – Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju 64
3.9 M10 – KMETIJSKO-OKOLJSKA-PODNEBNA PLAČILA 67
3.9.1 Podukrep 10.2 – Podpora za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu 67
3.10 M16 – SODELOVANJE 69
3.11 M19 – PODPORA ZA LOKALNI RAZVOJ V OKVIRU POBUDE LEADER (LOKALNI RAZVOJ, KI GA VODI SKUPNOST) 79
3.11.1 Podukrep 19.1 – Pripravljalna podpora 79
3.11.2 Podukrep 19.2 – Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost 82
3.11.3 Podukrep 19.3 – Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine 83
3.11.4 Podukrep 19.4 – Podpora za tekoče stroške in stroške animacije 86

1 UVOD

1.1 PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA 2014 - 2020

Program razvoja podeželja 2014–2020 (PRP 2014–2020) je skupni programski dokument države članice EU in Evropske komisije (EK), ki predstavlja programsko osnovo za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Na osnovi analize stanja in SWOT analize, opredeljenih potreb ter ob upoštevanju nacionalnih strateških dokumentov, ki opredeljujejo razvoj kmetijstva, živilstva in gozdarstva do leta 2020 je Slovenija opredelila 6 težišč ukrepanja:

1. Pospešitev procesov strukturnega prilagajanja v kmetijstvu in s tem ustvarjanje pogojev za povečanje produktivnosti slovenskega kmetijstva;
2. Učinkovitejše tržno organiziranje kmetijstva, krepitev agroživilskih verig ter večja prepoznavnost in kakovost lokalno pridelanih proizvodov;
3. Trajnostno izkoriščanje gozdov in povečanje dodane vrednosti lesa z boljšim tržnim povezovanjem na področju gozdarstva in vzdolž gozdno-lesne verige ter povečanjem konkurenčnosti na področju gozdarstva in neindustrijske predelave lesa;
4. Spodbujanje kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na ohranjanje naravnih virov in prilagajanje na podnebne spremembe;
5. Zelena delovna mesta in skladen in vzdržen razvoj podeželja, ki temelji na razvoju endogenih potencialov lokalnega okolja;
6. Prenos znanja in inovacij, skrb za okolje in podnebne spremembe so horizontalni cilji, ki jih zasleduje vseh pet prednostnih področij ukrepanja.

Z navedenimi težišči ukrepanja se sledi ciljem strategije Evropa 2020, priporočilom EK, izbranim tematskim ciljem Partnerskega sporazuma. Omenjena težišča PRP 2014-2020 se tesno povezujejo tudi z Resolucijo o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020–»Zagotovimo.si hrano za jutri« ter ostalimi ključnimi strateškimi dokumenti, ki opredeljujejo razvoj Slovenije do leta 2020.

V okviru PRP 2014–2020 je na voljo dobrih **1,1 milijarde eurov**. Za krepitev konkurenčnosti bo namenjenih dobrih 20 odstotkov sredstev, za tržno povezovanje dobrih 9 odstotkov, za naravne vire skoraj 52 odstotkov, za diverzifikacijo pa nekaj več kot 15 odstotkov. Preostanek sredstev je namenjen tehnični pomoči in za plačilo obveznosti predhodnega programskega obdobja.

V programskem obdobju 2014–2020 je EKSRP, skupaj z drugimi strukturnimi skladi in Kohezijskim skladom (t.i. ESI skladi), združen v skupni strateški okvir. Kot del skupnega strateškega okvira mora prispevati k uresničevanju skupnih tematskih ciljev in s tem k doseganju ciljev Evropa 2020. Večji poudarek je dan predvsem uspešnosti pri doseganju ciljev in rezultatov na osnovi makroekonomskih pogojenosti, predhodnih pogojenosti in pregleda uspešnosti. Investicije bodo bolj ciljno usmerjene ter povezane s horizontalnimi cilji: okoljem, inovacijami in podnebnimi spremembami. Na področju razvoja podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest na podeželju se uvajajo tudi finančni instrumenti.

PRP 2014–2020 je bil s strani EK uradno **potrjen 13. 2. 2015**.

Na podlagi izkušenj prvega leta izvajanja programa in s ciljem še uspešnejšega in učinkovitejšega izvajanja programa je bil 29. 12. 2015 EK poslan predlog sprememb PRP 2014–2020. Spremembe, ki so bile pripravljene v sodelovanju z različnimi ustanovami in socialnimi partnerji, so usmerjene v preoblikovanje nekaterih operacij in zahtev tako, da bi postale bolj zanimive potencialnim upravičencem, kar naj bi tudi prispevalo k večjemu vstopu kmetij v ukrepe, zlasti v ukrep Kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila (KOPOP). Nekatere spremembe vplivajo tudi na določitev meril za izbor operacij v okviru PRP 2014–2020. Prva sprememba PRP 2014–2020 je bila s strani EK uradno potrjena 29. 3. 2016.

V skladu z drugim odstavkom 65. člena Uredbe 1305/2013/EU so za PRP 2014 – 2020 imenovani naslednji organi:

- **organ upravljanja** (v nadaljnjem besedilu: OU) je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP). Del nalog OU, ki se nanašajo na izvajanje ukrepov in izvedbo kontrol, bo z ustreznimi podlagami prenesen na Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: ARSKTRP), ki je organ v sestavi MKGP;
- **akreditirana plačilna agencija** je ARSKTRP;
- **certifikacijski organ** je Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, ki je organ v sestavi Ministrstva za finance.

OU je odgovoren za uspešno, učinkovito in pravilno upravljanje in izvajanje PRP 2014–2020 v skladu s 66. členom Uredbe 1305/2013/EU. Ena izmed pomembnih nalog OU je oblikovanje meril za izbor.

2 MERILA ZA IZBOR OPERACIJ

V okviru PRP 2014 – 2020 veljajo **pogoji za ugotavljanje upravičenosti** na ravni operacije (t.i. »eligibility criteria«). Na drugi ravni pa se uporablja **merila za izbor** (t.i. »selection criteria«) z razvrščanjem vseh prispelih vlog za operacije (ta metoda vsebuje »točkovanje«). Jasni, relevantni, objektivni in transparentni pogoji za upravičenost in merila za izbor so osnova za izbor in prioritizacijo projektov, operacij ali upravičencev, ki sledijo ciljem posameznega ukrepa in bodo financirani v okviru PRP 2014–2020.

Osnovni princip pri izboru projektov, ki bodo sofinancirani v okviru PRP 2014–2020 je, da morajo biti pogoji za upravičenost, ki se nanašajo na vlagatelja ali vlogo v celoti izpolnjeni. V nasprotnem primeru se projekt zavrne. Nekateri pogoji za upravičenost so določeni z evropsko zakonodajo, druge pa določi država članica sama, glede na cilje PRP 2014–2020.

Skladno z 62. členom Uredbe 1305/2013/EU morajo države članice zagotoviti, da so vsi ukrepi za razvoj podeželja, pogoji za upravičenost in merila za izbor, preverljivi in da jih je mogoče kontrolirati, kar naj bi zmanjšalo stopnjo napake pri izvajanju PRP 2014–2020.

Na podlagi 49. člena Uredbe 1305/2013/EU **OU za PRP 2014 – 2020, po posvetovanju z Odborom za spremljanje, določi merila za izbor operacij**. Namen meril za izbor je zagotoviti enako obravnavo vlagateljev, boljšo uporabo finančnih sredstev in ciljno usmerjenost ukrepov v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja. Pri določanju in uporabi meril za izbor se v zvezi z obsegom operacije upošteva načelo sorazmernosti.

Organ države članice, ki je pristojen za izbor operacij, zagotovi, da se operacije, z izjemo operacij kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila, plačila za ekološko kmetovanje, plačila za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami in plačila za dobrobit živali izberejo v skladu z merili za izbor ter na podlagi preglednega in dobro dokumentiranega postopka.

Pri izbiri operacij se upoštevajo naslednja načela:

- merila za izbor vlog so postavljena tako, da se zagotavlja izbor najbolj kakovostnih vlog med prispelimi na javni razpis;
- vsakemu merilu za izbor bo dodeljeno določeno število točk in vsota vseh točk, dodeljenih pri vseh merilih za izbiro, bo skupno maksimalno število točk, ki jo lahko doseže vloga na javni razpis;
- vsaka prispela vloga bo točkovana in določen bo minimalni prag točk, ki ga mora preseči vloga na javni razpis.

Skladno s 74. členom Uredbe 1305/2013/EU mora Odbor za spremljanje v štirih mesecih po sprejetju odločitve o odobritvi programa, potem ko se z njim opravi posvetovanje, izdati mnenje v zvezi z merili za izbor financiranih operacij, ki se pregledajo glede na potrebe programiranja.

2.1 POSTOPEK ZA IZBOR OPERACIJ

Posamezen izbor operacij je povezan z doseganjem ciljev PRP 2014–2020 in je opredeljen v nacionalnih uredbah, ki opredeljujejo izvajanje posameznih ukrepov.

Upravičenci oziroma projekti so lahko izbrani na podlagi razpisov za zbiranje predlogov ali neposredno na podlagi nacionalnih uredb. Do podpore so upravičene operacije, ki so vsebinsko ustrezne in izpolnjujejo pogoje za dodelitev sredstev ter so izbrane v skladu z merili za izbor.

Izbor operacij se lahko izvede na podlagi enega izmed petih izbirnih postopkov:

2.1.1 Postopek za izbor vlog z zaprtimi javnimi razpisi

Zaprt javni razpis je razpis, kjer se vloge odpirajo, obravnavajo in izberejo sočasno.

Obravnava vloge se prične s preveritvijo njene popolnosti v skladu z 52. členom zakona, ki ureja kmetijstvo. Če je vloga nepopolna ARSKTRP upravičenca pozove k odpravi pomanjkljivosti. Po prejemu dopolnitve se vloga na javni razpis ponovno pregleda. Upravičenca popolne vloge, ki je vsebinsko nerazumljiva, se pozove na razjasnitev. Po prejemu razjasnitve se vloga na javni razpis ponovno pregleda. Vloga na javni razpis, ki je popolna in izpolnjuje vstopne pogoje, se oceni na podlagi meril za izbor, določenih z uredbo in javnim razpisom. V nadaljnji postopek se uvrstijo vloge, ki so popolne, vsebinsko ustrezne in izpolnjujejo pogoje za dodelitev sredstev ter presegajo vstopno mejo točk. Med vlogami, ki presežejo vstopno mejo oziroma prag točk, se izberejo tiste, ki na podlagi ponderiranja popolnih vlog, ki izpolnjujejo predpisana merila, dosežejo višje število točk, do porabe sredstev za posamezni javni razpis oziroma sklop.

Javni razpis je lahko strukturiran po posameznih sklopih. Sklop lahko pomeni enega ali več sektorjev kmetijske pridelave oz. predelave, vrste naložb, upravičene stroške, upravičence, ipd. Po posameznih sklopih poteka ločena obravnava vlog in so ločena razpisana sredstva. V primerih, ko na posameznem sklopu razpisana sredstva niso porabljena, se proporcionalno razdelijo na ostale sklope iz istega javnega razpisa.

Če imata na zadnjem mestu seznama ocenjenih vlog na javni razpis dve ali več vlog na javni razpis enako število prejetih točk, se vloge na javni razpis odobrijo na podlagi ponderiranja meril za izbor vlog. Ponderje se določi z javnim razpisom. Vloge na javni razpis, ki je strukturiran po posameznih sklopih, se ločeno uvrščajo na sezname prejetih vlog na javni razpis in se ločeno obravnavajo. Vloga na javni razpis, ki je popolna in izpolnjuje vstopne pogoje iz javnega razpisa, vendar razpoložljiva sredstva ne zadoščajo za dodelitev sredstev v celoti, se zavrne. Sredstva se upravičencu odobrijo z odločbo o odobritvi, ki jo izda ARSKTRP.

Na podlagi postopka za izbor vlog z zaprtimi javnimi razpisi se izvajajo naslednji (pod)ukrepi:

- M3.1 Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti;
- M3.2 Podpora za dejavnosti informiranja in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu;
- M4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva;
- M4.2 Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov;
- M4.3 Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva;
- M6.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete;
- M7 Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih;
- M8.6 Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov;
- M9 Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev;
- M16 Sodelovanje;
- M19.3 Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine.

2.1.2 Postopek za izbor vlog z delno odprtimi javnimi razpisi

To je vrsta javnega razpisa, ki kombinira odprti in zaprti sistem javnega razpisa. To pomeni, da se javni razpis odpre do porabe sredstev oziroma do zaprtja javnega razpisa, pri čemer se v javnem razpisu določijo presečni datumi in višine sredstev, ki se v nekem presečnem obdobju lahko dodelijo. Do podpore so upravičeni izbrani projekti, katerih vloge so popolne, vsebinsko ustrezne in izpolnjujejo pogoje za dodelitev sredstev ter presegajo vstopno mejo točk, opredeljeno v javnem razpisu. Med vlogami, ki presežejo vstopno mejo točk, se izberejo tiste, ki dosežejo višje število točk. Omogočene so tekoče prijave, vloge se odpirajo večkrat letno.

Javni razpis se lahko strukturira po posameznih sklopih. Sklop lahko pomeni enega ali več sektorjev kmetijske pridelave oz. predelave, vrste naložb, upravičene stroške, upravičence, prednostno območje ipd. Po posameznih sklopih poteka ločena obravnava vlog in so ločena razpisana sredstva. V primerih, ko na posameznem sklopu razpisana sredstva niso porabljena, se proporcionalno razdelijo na ostale sklope iz istega javnega razpisa.

Vloge se tekoče obravnava, glede na čas oddaje. Pregleda se popolnost in vsebinska ustreznost vloge. Če je vloga nepopolna ali nerazumljiva se upravičenca pozove k odpravi pomanjkljivosti in po potrebi tudi k vsebinski razjasnitvi. Popolne vloge se uvrščajo na seznam popolnih vlog. Teh seznamov je lahko več, če se v okviru javnega razpisa objavi več sklopov. Na posamezni presečni datum se izvede ocenitev vlog iz seznamov popolnih vlog. Med vlogami, ki presežejo vstopno mejo točk, se izberejo tiste, ki dosežejo višje število točk, do porabe razpoložljivih sredstev v nekem presečnem obdobju oziroma sklopu. Če imata na zadnjem mestu seznama ocenjenih vlog dve ali več vlog enako število prejetih točk, se vloge odobrijo na podlagi ponderiranja meril za izbor vlog. Ponderje se določi z javnim razpisom. Sredstva se upravičencu odobrijo z odločbo o odobritvi, ki jo izda ARSKTRP.

Na podlagi postopka za izbor vlog z delno odprtimi javnimi razpisi se izvajajo naslednji (pod)ukrepi:

- M3.1 Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti;
- M9 Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev.

Postopek za izbor vlog z delno odprtim javnim razpisom je potrebno še opredeliti tako v zakonu, ki ureja kmetijstvo kot tudi v nacionalni uredbi, ki bo podlaga za izvedbo teh ukrepov. Zakon, ki ureja kmetijstvo opredeljuje le zaprti in odprti javni razpis. Zgoraj opisani postopek se zato v fazi priprave in usklajevanja pravnih podlag lahko še spremeni.

2.1.3 Postopek za izbor vlog z javnimi naročili

Izbor vlog se izvaja skladno z zakonom, ki ureja javno naročanje. OU določi vsebino za izvedbo ukrepa, pripravi razpisno dokumentacijo in objavi javno naročilo. Izvede tudi pregled ponudb, izbere ponudnika ter z njim podpiše pogodbo. Plačilna agencija izvede administrativne kontrole in kontrole na kraju samem ter izvede izplačilo. Prav tako je plačilna agencija vključena v proces priprave razpisne dokumentacije za posamezno javno naročilo v smislu vsebinskega usklajevanja gradiva. Pogoji in merila za izbor ponudnika niso isti za vsa javna naročila, saj so prilagojeni vsebini javnega naročila.

Na podlagi postopka za izbor vlog z javnimi naročili se izvajajo naslednji (pod)ukrepi:

- M1.1 Podpora za dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti;
- M1.2 Podpora za demonstracijske aktivnosti in ukrepe informiranja in,
- M2 Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah in
- M10.2 Podpora za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu.

2.1.4 Postopek za izbor neposredno na podlagi uredbe

Postopek se izvaja na podlagi nacionalne uredbe.

V okviru operacije M8.4 Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Odprava škode in obnova gozdov po naravni nesreči (operacija nakup sadilnega materiala in materiala za zaščito mladja) se vloge, ki so hkrati tudi zahtevki za izplačilo sredstev, zbirajo v treh obdobjih enega koledarskega leta. Če je vloga nepopolna ali nerazumljiva ARSKTRP upravičenca pozove k odpravi pomanjkljivosti. Sredstva se upravičencu odobrijo z odločbo o odobritvi, ki jo izda ARSKTRP.

V okviru ukrepa M19 Podpora za lokalni razvoj v okviru pobude LEADER (lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost), mora lokalno partnerstvo izdelati strategijo lokalnega razvoja (SLR) in jo posredovati v pregled Koordinacijskemu odboru CLLD, najpozneje v roku dvanajstih mesecev od objave javnega poziva za predložitev SLR na podlagi nacionalne uredbe, ki ureja izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020.

Na podlagi postopka za izbor vlog neposredno na podlagi uredbe se izvajajo naslednji (pod)ukrepi:

- M8.4 Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Odprava škode in obnova gozdov po naravni nesreči (operacija nakup sadilnega materiala in materiala za zaščito mladja) in
- M19.1 Pripravljalna podpora.

2.1.5 Postopek za izbor na podlagi odprtega javnega razpisa

Odprt javni razpis je razpis, kjer se vloge odpirajo, obravnavajo in izbirajo tekoče glede na čas prispetja vloge in sicer vse do porabe sredstev.

Vloge sprejema in tekoče obravnava ARSKTRP. Če je vloga nepopolna ali nerazumljiva ARSKTRP upravičenca pozove k odpravi pomanjkljivosti. Popolna vloga na javni razpis se po vrstnem redu prejema popolne vloge uvrsti na konec seznama prejetih popolnih vlog na javni razpis.

ARSKTRP pri popolni vlogi preveri izpolnjevanje pogojev javnega razpisa po vrstnem redu uvrstitve na seznam popolnih vlog. Odobri se le tiste popolne vloge, ki izpolnjujejo vstopne pogoje ter dosežejo minimalni vstopni prag točk, do porabe razpisanih sredstev za posamezni javni razpis. Vloge, ki ne dosegajo minimalnega vstopnega praga ali ne izpolnjujejo vstopnih pogojev, se zavrnejo.

Na podlagi postopka za izbor vlog na podlagi odprtega javnega razpisa se izvajajo naslednji (pod)ukrepi:

- M8.4 Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Odprava škode in obnova gozdov po naravni nesreči (operacija Dela odprave škode in obnove gozda);
- M8.4 Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov.

2.2 PROBLEMSKA OBMOČJA IN IZVAJANJE ZAKONA O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU

Problemska območja določa Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2) (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16; v nadaljnjem besedilu: zakon). Problemska območja opredeljujeta 24. in 25. člen zakona. 24. člen opredeljuje obmejna problemska območja, 25. člen pa problemska območja z visoko stopnjo brezposelnosti.

Z Zakonom o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1) (Uradni list št. 52/10, 46/14-ZON-C) je ustanovljen narodni park, določene pa so tudi trajnostne razvojne usmeritve v narodnem parku ter način njihovega izvajanja in tudi financiranje. Razvojni dokumenti države in parkovnih lokalnih skupnosti, ki se nanašajo na narodni park, morajo biti usklajeni s cilji narodnega parka, z razvojnimi usmeritvami in načrtom upravljanja. Zakon med drugim določa tudi prednostno dodeljevanje spodbud in sofinanciranje projektov, investicij ter izvajanja dejavnosti na območju iz 9. člena zakona, ki opredeljuje meje narodnega parka, varstvenih območij in ožjih zavarovanih območij. V postopkih dodeljevanja sredstev se, ob izpolnjevanju razpisnih pogojev, zagotavlja pripis dodatnih točk, v višini 10 odstotkov od najvišjega možnega števila točk.

Tudi MKGP se z ukrepi PRP 2014–2020 vključuje v reševanje specifičnih težav na teh območjih.

Za problemska območja z visoko stopnjo brezposelnosti ter za izvajanje ZTNP-1 so tako v okviru ukrepa LEADER rezervirana javna sredstva v višini 3.000.000 eurov. Namenjena so za izvedbo operacij znotraj tistih LAS, v katerih je Vlada RS na podlagi stopnje visoke brezposelnosti razglasila problemska območja oziroma območja izvajanja ZTNP-1. Ti LAS bodo upravičeni do dodatnih 15 odstotkov pravic do koriščenja sredstev. Sredstva, ki jih LAS prejmejo za ta namen, morajo porabiti za operacije znotraj teh problemskih območij oziroma za izvedbo operacij na območju izvajanja ZTNP-1.

Z ostalimi ukrepi bomo zadevno problematiko reševali preko vključevanja merila koeficient razvitosti občin v nabor meril za izbor vlog oziroma pripisom dodatnih deset odstotkov možnih točk za območje ZTNP-1.

Za zagotovitev uravnoteženega teritorialnega razvoja podeželskih gospodarstev in skupnosti so bila v okviru prve spremembe PRP 2014–2020 kot problemska območja opredeljena območja na ravni občin, v katerih je skupni prirast prebivalstva negativen in imajo nadpovprečen tehtan nagib glede na površino GERK-a po zbirni vlogi iz leta 2015 (≥ 120 %). Problemsko območje je območje 46 slovenskih občin, kar predstavlja 21,7 % vseh občin v RS. Te občine so: Bohinj, Bovec, Brda, Cerkno, Črna na Koroškem, Dravograd, Gorje, Gornji Grad, Hrastnik, Idrija, Jesenice, Jezersko, Kanal, Kobarid, Kozje, Laško, Ljubno, Lovrenc na Pohorju, Luče, Makole, Mežica, Mislinja, Mozirje, Muta, Podlehnik, Podvelka, Radeče, Ravne na Koroškem, Ribnica na Pohorju, Rogaška Slatina, Rogatec, Selnica ob Dravi, Sevnica, Solčava, Šentilj, Tolmin, Trbovlje, Tržič, Velenje, Vitanje, Vuzenica, Zagorje ob Savi, Zreče, Železniki, Žetale, Žiri. Omenjena problemska območja bodo v okviru podukrepov 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva in 4.2 Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov deležna za 10 % višje stopnje javne podpore ter dodatnih točk v okviru meril za izbor.

3 MERILA ZA IZBOR OPERACIJ PO POSAMEZNIH UKREPIH

3.1 M1 – PRENOS ZNANJA IN DEJAVNOSTI INFORMIRANJA

3.1.1 Podukrep 1.1 – Podpora za dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti

Opis vrste operacije

Namen podukrepa je povečati usposobljenost v kmetijskem, gozdarskem in živilskem sektorju. Podpora je namenjena dejavnostim prenosa znanja, kamor uvrščamo različne oblike usposabljanja.

Usposabljanja se lahko izvedejo v obliki tečajev, delavnic, predavanj itn. Vključujejo lahko teoretični in praktični del. Minimalno trajanje usposabljanj, minimalno število udeležencev in drugi pogoji bodo prilagojeni posameznim vsebinam usposabljanj. Izvajalec usposabljanja mora zagotoviti ustrezno informiranost glede izvedbe usposabljanja in na spletnih straneh pred začetkom usposabljanja objaviti program in terminski načrt usposabljanja.

Udeleženci usposabljanja po uspešno zaključenem usposabljanju lahko prejmejo potrdilo o zaključenem usposabljanju.

Cilj

- pridobitev dodatnih znanj ciljnih skupin tako na teoretičnem kot tudi praktičnem nivoju.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so subjekti, ki zagotavljajo usposabljanje ali izvajajo druge dejavnosti prenosa znanja in so ustrezno usposobljeni.

Ciljna skupina so subjekti, dejavni v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju.

Upravičenci bodo izbrani v skladu z zakonodajo o javnem naročanju. Javna naročila bodo glede na različne vsebine zahtevala minimalno število točk pri vsebinskih merilih, različne stopnje ustrezne izobrazbe, kvalificiranosti in/ali reference osebja, ki izvaja dejavnost prenosa znanja in informiranja; redno razpolaganje z zadostnim številom osebja, ki zagotavlja storitev prenosa znanja in ki se redno usposablja za izvajanje te dejavnosti ter pripravo programa usposabljanja, kar je v skladu tudi z 2. poglavjem Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15).

Načela pri določanju meril za izbor

Za namen izvedbe usposabljanj se upravičenci v okviru tega ukrepa izberejo na podlagi izbirnega postopka, ki se vodi skladno z zakonodajo o javnem naročanju ter je odprt za subjekte javnega ali zasebnega prava. Postopek izbire mora biti transparenten, objektiven in mora zagotoviti izločitev ponudnikov, pri katerih obstaja navzkrižje interesov.

<u>Postopek izbire</u>

Postopek oddaje javnega naročila se izvede v naslednjih korakih:

- v primeru evidenčnega javnega naročila v skladu z določbami internega akta, ki ureja javno naročanje, v ostalih primerih pa z objavo na portalu javnih naročil oziroma v Uradnem listu Evropske unije;
- ponudniki v postopku so subjekti, ki so lahko pravne ali fizične osebe in izpolnjujejo zahteve in pogoje, ki jih je za izvedbo določil naročnik;

- po objavi javnega naročila sledi odpiranje ponudb, ki je v primerih izvedbe postopka po Zakonu o javnih naročilih javno, v primerih evidenčnih postopkov pa ne;
- naročnik prispele ponudbe pregleda, tako v smislu izpolnjevanje formalnih pogojev, kot tudi zahtevane vsebine;
- sledi priprava odločitve o oddaji naročila, po pravnomočnosti le-te pa sklenitev pogodbe z izbranim ponudnikom.

Transparentnost izvedbe postopka javnega naročila je zagotovljena s tem, da se javno naročilo objavi na ustreznem portalu ali uradnem listu, na istem mestu pa se objavi tudi obvestilo o oddaji naročila.

Objektivnost je zagotovljena s tem, da se ponudnika izbere na podlagi predhodno znanih meril za izbiro najugodnejšega ponudnika.

Naročnik zagotavlja učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nasprotij interesov pri izvajanju postopkov javnega naročanja tako, da se v skladu z določbo 2. odstavka 91. člena Zakona o javnem naročanju vse osebe, ki so sodelovale pri pripravi razpisne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali na kateri koli stopnji odločale v postopku javnega naročanja, pred sprejemom odločitve o oddaji javnega naročila pisno obvesti o tem, kateremu ponudniku se javno naročilo oddaja. Merila

Najpomembnejše merilo bo cena, ki bo predstavljala 60 odstotkov možnega števila točk. Maksimalno število točk prejme najcenejša ponudba.

Ostala vsebinska merila bodo predstavljala 40 odstotkov možnega števila točk. To so inovativnost in aplikativnost programa, podnebno-okoljske vsebine in drugo merilo.

Drugo merilo bo določeno glede na vsebine posameznega javnega naročila oz. njihovo pomembnost pri izbiri posamezne vsebine usposabljanj, npr. prostorsko merilo, naravovarstveni vidik itn. (npr. javno naročilo za gozdarstvo – varno delo v gozdu – drugo merilo je izpostavljen naravovarstveni vidik).

Merila	**minimalno št. točk**	**maksimalno št. točk**
Cena Posamezna ponudbena cena bo ocenjevana kot relativno razmerje med najnižjo ponujeno ceno in dejansko ceno ponudnika na podlagi formule: $T = MšT \times \frac{Cm}{C}$ Mšt …..maksimalno število točk za merilo »najnižja ponudbena cena« Cm ..... najnižja ponujena cena C ..... cena posameznega ponudnika T ..... število točk	**0**	**60**
Inovativnost in aplikativnost programa program vsebuje konkretne primere dobrih/slabih praks iz Slovenije (2 točke) program vsebuje konkretne primere dobrih/slabih praks iz tujine (2 točke) program vsebuje predavanja in delavnice (aktivno sodelovanje) za udeležence (2 točke) program vsebuje oglede dobrih praks na terenu v Sloveniji (2 točke) program vsebuje oglede dobrih praks na terenu v tujini (4 točk) program predvideva pripravo tiskanega gradiva za udeležence (2 točke) program predvideva objavo gradiva za udeležence 3 dni pred začetkom usposabljanja na	**0**	**20**

spletni strani izvajalca (2 točke) program predvideva, da bo avdio posnetek usposabljanja objavljen na spletni strani izvajalca po koncu usposabljanja (4 točke)		
Podnebno-okoljske vsebine[1] program usposabljanja vsebuje podnebne in okoljske vsebine (10 točk) program usposabljanja vsebuje podnebne ali okoljske vsebine (5 točk) program usposabljanja ne vsebuje podnebnih in okoljskih vsebin (0 točk)	**0**	**10**
Drugo merilo glede na vsebine usposabljanj	**0**	**10**
Skupaj		**100**

3.1.2 Podukrep 1.2 – Podpora za demonstracijske aktivnosti in ukrepe informiranja

Opis vrste operacije

Do podpore so upravičeni demonstracijski projekti, namenjeni praktičnemu prikazu uporabe mehanizacije, postopkov, tehnologij, strojev, praks ipd., tudi tistih, ki prispevajo k ohranjanju in izboljšanju stanja okolja. Aktivnosti se lahko izvajajo na kmetijskih gospodarstvih, sofinanciranih iz ukrepa M16 PRP 2014–2020 iz 35. člena Uredbe 1305/2013/EU, v okviru javne infrastrukture, kot so poskusni centri, kmetijska in gozdna posestva ali v okviru izobraževalnih oziroma znanstveno-raziskovalnih inštitucij.

Vključujejo praktični del usposabljanja. Minimalno trajanje demonstracijskih projektov, minimalno število udeležencev in drugi pogoji bodo prilagojeni posameznim vsebinam demonstracijskih projektov.

Izvajalec demonstracijskega projekta mora zagotoviti ustrezno informiranost glede izvedbe usposabljanja in na spletnih straneh pred začetkom demonstracijskih aktivnosti objaviti program in terminski načrt izvedbe.

Udeleženci usposabljanja po uspešno zaključenem usposabljanju lahko prejmejo potrdilo o zaključenem usposabljanju.

Cilj

- pridobitev dodatnih praktičnih znanj ciljnih skupin.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so subjekti, ki izvajajo demonstracijske projekte.

Ciljna skupina so subjekti, dejavni v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju.

Upravičenci bodo izbrani v skladu z zakonodajo o javnem naročanju. Javna naročila bodo glede na različne vsebine zahtevala minimalno število točk pri vsebinskih merilih, različne stopnje ustrezne izobrazbe, kvalificiranosti in/ali reference osebja, ki izvaja demonstracijske projekte; redno razpolaganje z zadostnim številom osebja, ki izvaja demonstracijske projekte in ki se redno usposablja za izvajanje te dejavnosti; zagotavljanje ustreznih pogojev za izvedbo demonstracijskih projektov ter pripravo programa izvedbe demonstracijskih projektov, kar je v skladu tudi z 2. poglavjem Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15).

Načela pri določanju meril za izbor

Za namen izvedbe demonstracijskih projektov se upravičenci v okviru tega ukrepa izberejo na podlagi izbirnega postopka, ki se vodi skladno z zakonodajo o javnem naročanju ter je odprt za subjekte javnega ali

[1] Konkretne okoljsko-podnebne vsebine bodo določene glede na vsebino posameznega javnega naročila.

zasebnega prava. Postopek izbire mora biti transparenten, objektiven in mora zagotoviti izločitev ponudnikov, pri katerih obstaja navzkrižje interesov.

Postopek izbire

Postopek oddaje javnega naročila se izvede v naslednjih korakih:

- v primeru evidenčnega javnega naročila v skladu z določbami internega akta, ki ureja javno naročanje, v ostalih primerih pa z objavo na portalu javnih naročil oziroma v Uradnem listu Evropske unije;
- ponudniki v postopku so subjekti, ki so lahko pravne ali fizične osebe in izpolnjujejo zahteve in pogoje, ki jih je za izvedbo določil naročnik;
- po objavi javnega naročila sledi odpiranje ponudb, ki je v primerih izvedbe postopka po Zakonu o javnih naročil javno, v primerih evidenčnih postopkov pa ne;
- naročnik prispele ponudbe pregleda, tako v smislu izpolnjevanje formalnih pogojev, kot tudi zahtevane vsebine;
- sledi priprava odločitve o oddaji naročila, po pravnomočnosti le-te pa sklenitev pogodbe z izbranim ponudnikom.

Transparentnost izvedbe postopka javnega naročila je zagotovljena s tem, da se javno naročilo objavi na ustreznem portalu ali uradnem listu, na istem mestu pa se objavi tudi obvestilo o oddaji naročila.

Objektivnost je zagotovljena s tem, da se ponudnika izbere na podlagi predhodno znanih meril za izbiro najugodnejšega ponudnika.

Naročnik zagotavlja učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nasprotij interesov pri izvajanju postopkov javnega naročanja tako, da se v skladu z določbo 2. odstavka 91. člena Zakona o javnem naročanju vse osebe, ki so sodelovale pri pripravi razpisne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali na kateri koli stopnji odločale v postopku javnega naročanja, pred sprejemom odločitve o oddaji javnega naročila pisno obvesti o tem, kateremu ponudniku se javno naročilo oddaja. Merila

Najpomembnejše merilo bo cena, ki bo predstavljala 60 odstotkov možnega števila točk. Maksimalno število točk prejme najcenejša ponudba.

Ostala vsebinska merila bodo predstavljala 40 odstotkov možnega števila točk. To so inovativnost in aplikativnost programa, podnebno-okoljske vsebine in drugo merilo.

Drugo merilo bo določeno glede na vsebine posameznega javnega naročila oz. njihovo pomembnost pri izbiri posamezne vsebine demonstracijskega projekta, npr. prostorsko merilo, naravovarstveni vidik, itn..

Merila	**minimalno št. točk**	**maksimalno št. točk**
Cena Posamezna ponudbena cena bo ocenjevana kot relativno razmerje med najnižjo ponujeno ceno in dejansko ceno ponudnika na podlagi formule: $T = MšT \times \frac{Cm}{C}$ Mšt …..maksimalno število točk za merilo »najnižja ponudbena cena« Cm ..... najnižja ponujena cena C ..... cena posameznega ponudnika	**0**	**60**

T ..... število točk		
Inovativnost in aplikativnost programa program vključuje rezultate projekta, ki je nastal kot rezultat aktivnosti ukrepa Sodelovanje M16 PRP 2014–2020 (10 točk) program vsebuje demonstracijo in aktivno sodelovanje udeležencev (2 točke) program predvideva pripravo tiskanega gradiva za udeležence (2 točke) program predvideva objavo gradiva za udeležence 3 dni pred začetkom usposabljanja na spletni strani izvajalca (2 točke) program predvideva, da bo avdio posnetek demonstracije objavljen na spletni strani izvajalca po koncu usposabljanja (4 točke)	**0**	**20**
Podnebno-okoljske vsebine[2] program usposabljanja vsebuje podnebne in okoljske vsebine (10 točk) program usposabljanja vsebuje podnebne ali okoljske vsebine (5 točk) program usposabljanja ne vsebuje podnebnih in okoljskih vsebin (0 točk)	**0**	**10**
Drugo merilo glede na vsebine demonstracijskih projektov	**0**	**10**
SKUPAJ		**100**

[2] Konkretne okoljsko-podnebne vsebine bodo določene glede na vsebino posameznega javnega naročila.

3.2 M2 – SLUŽBE ZA SVETOVANJE, SLUŽBE ZA POMOČ PRI UPRAVLJANJU KMETIJ IN SLUŽBE ZA ZAGOTAVLJANJE NADOMEŠČANJA NA KMETIJAH

3.2.1 Podukrep 2.1 – Podpora za pomoč pri uporabi storitev svetovanja

Opis vrste operacije

Svetovanje se izvaja individualno. Rezultat svetovalne storitve mora biti oprijemljiv in preverljiv (npr. izdelan program, poročilo).

V okviru tega ukrepa bodo podprta svetovanja za vsebine, ki predstavljajo pogoj ali zahtevo pri drugih ukrepih. V okviru tega ukrepa bodo tako podprta individualna svetovanja za namen: izdelave programa dobrobiti živali, ki je eden izmed pogojev, potrebnih za vstop v ukrep iz 33. člena Uredbe 1305/2013/EU; izdelave programa aktivnosti, ki je eden izmed pogojev, potrebnih za vstop v ukrepa iz 28. in 29. člena Uredbe 1305/2013/EU; izdelave individualnega načrta preusmeritve kmetijskih gospodarstev iz konvencionalne v ekološko pridelavo, ki predstavlja obveznost za kmetijska gospodarstva, ki na novo vstopajo v ukrep iz 29. člena Uredbe 1305/2013/EU; izvedbe obveznega individualnega svetovanja za upravičence, vključene v ukrepa iz 28. in 29. člena Uredbe 1305/2013/EU, vsaj enkrat v času trajanja obveznosti.

Cilj:

- pridobitev ustreznih informacij in znanj, ki bodo zagotavljala uspešno izvajanje ukrepov

Upravičenci

Upravičenec do nepovratne podpore v okviru tega ukrepa je subjekt javnega ali zasebnega prava, ki zagotovi storitev svetovanja kmetijskim gospodarstvom.

Upravičenci bodo izbrani v skladu z zakonodajo o javnem naročanju. Javna naročila bodo glede na različne vsebine zahtevala minimalno število točk pri merilu vsebina, različne stopnje ustrezne izobrazbe, kvalificiranosti in/ali referenc osebja, ki izvaja svetovanje, redno razpolaganje z zadostnim številom osebja, ki izvaja svetovanje in se redno usposablja, kar je v skladu tudi z 2. poglavjem Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15).

Načela pri določanju meril za izbor

Za namen izvedbe svetovanja za vnaprej določene vsebine svetovanj se upravičenci v okviru tega ukrepa izberejo na podlagi izbirnega postopka, ki se vodi skladno z zakonodajo o javnem naročanju ter je odprt za subjekte javnega ali zasebnega prava. Postopek izbire mora biti transparenten, objektiven in mora zagotoviti izločitev ponudnikov, pri katerih obstaja navzkrižje interesov.

Pri vseh javnih naročilih se kot glavno merilo za izbor upošteva cena ponudnika.

Poleg merila cene, bo pri vsakem javnem naročilu za izvedbo vsebin ukrepa M2, kot **merilo** uporabljena tudi **vsebina** vzorčnega primera pisnega izdelka svetovanja, ki ga bo ponudnik izdelal glede na zahteve, določene v razpisni dokumentaciji. Sestavine pisnega izdelka svetovanja so določene z obrazcem, ki ga predpiše OU. Predpisani obrazec se izpolni glede na navodila, ki so del razpisne dokumentacije. V teh navodilih so natančno opredeljeni kriteriji, ki tvorijo merilo Vsebina.

Kriterije za izračun merila se določi glede na vsebino (navedeno v poglavju 8.2.2.3.1.1 Opis vrste operacij PRP 2014-2020) posameznega javnega naročila. Vsakemu izmed kriterijev se dodeli ustrezno število točk, ki se sešteje. Vsak od navedenih kriterijev ima vnaprej opredeljeno vsebinsko določeno specifikacijo, ki jo želimo dobiti v pisnem izdelku svetovalne storitve. Tako ima lahko kriterij »pisni izdelek vsebuje informacije vezane na **podnebne spremembe**« določene specifikacije, kot so na primer opis ukrepov za

prilagajanje na podnebne spremembe (prilagoditev rastlinske pridelave na podnebne spremembe, ustrezna izbira vrst in sort kmetijskih rastlin ter ustrezna uporaba novih tehnologij; prilagoditev reje živali na podnebne spremembe, ustrezna izbira živalskih pasem) ter opis ukrepov za blaženje podnebnih sprememb. Vsebini vsake izmed specifikacij se pripiše določeno število točk. Vsebinam, na katerih želimo več poudarka, se določi večje število točk. Seštevek točk posameznega kriterija predstavlja dobljene točke za merilo Vsebina.

Merila	**minimalno št. točk**	**maksimalno št. točk**
Cena Posamezna ponudbena cena bo ocenjevana kot relativno razmerje med najnižjo ponujeno ceno in dejansko ceno ponudnika na podlagi formule: $T = Mšt \times \frac{Cm}{C}$ Mšt …..maksimalno število točk za merilo »najnižja ponudbena cena« Cm ..... najnižja ponujena cena C ..... cena posameznega ponudnika T ..... število točk	**0**	**60**
Vsebina - pisni izdelek vsebuje informacije vezane na podnebne spremembe (prilagajanje ali blaženje podnebnih sprememb); - pisni izdelek vsebuje informacije vezane na varovanje voda (kvaliteta podzemnih in površinskih voda); - pisni izdelek vsebuje informacije vezane na varovanje habitatov (biotska raznovrstnost); - pisni izdelek vsebuje informacije vezane na uvedbo ukrepov, ki bi izboljšale stanje na KMG; - pisni izdelek vsebuje informacije vezane na bistvene ugotovitve analize stanja; - pisni izdelek vsebuje informacije vezane na ugotovljene glavne pomanjkljivosti na KMG.	**0**	**40**
Skupaj		**100**

Najvišje možno število točk ponudnik lahko doseže s točkovanjem dveh meril, to je s točkovanjem merila Cena in točkovanjem merila Vsebina.

3.3 M3 – SHEME KAKOVOSTI ZA KMETIJSKE PROIZVODE IN ŽIVILA

3.3.1 Podukrep 3.1 – Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena delnemu pokritju stalnih stroškov, ki jih imajo kmetijska gospodarstva zaradi nove vključitve in sodelovanja v shemah kakovosti, vzpostavljenih na podlagi zakonodaje EU iz a) točke prvega odstavka 16. člena Uredbe 1305/2013/EU (v nadaljnjem besedilu: sheme kakovosti EU) ali nacionalnih shemah kakovosti, vzpostavljenih z zakonom, ki ureja kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: nacionalna shema kakovosti), iz b) točke prvega odstavka 16. člena Uredbe 1305/2013/EU.

Upravičene sheme kakovosti in neobvezne navedbe kakovosti, vzpostavljene na podlagi Evropske zakonodaje:

- Zaščitena geografska označba (ZGO);
- Zaščitena označba porekla (ZOP);
- Zajamčena tradicionalna posebnost (ZTP);
- Ekološka pridelava in predelava;
- Registrirane sheme kakovosti EU za vino (kakovostno vino ZGP, vrhunsko vino ZGP, vino PTP in aromatizirana vina, aromatizirane pijače na osnovi vina in aromatizirane mešane pijače iz vinskih proizvodov) in
- Neobvezne navedbe kakovosti.

Upravičene nacionalne sheme kakovosti iz prvega odstavka te točke so:

- Višja kakovost;
- Izbrana kakovost;
- Dobrote z naših kmetij;
- Integrirana pridelava.

Cilj

- večja vključenost v sheme kakovosti;
- večje število pridelkov iz shem kakovosti na trgu;
- povečevanje dodane vrednosti kmetijskih proizvodov z vključitvijo v sheme kakovosti.

Upravičenci

Upravičenci do javne podpore so:

- kmetijska gospodarstva, ki opravljajo kmetijsko dejavnost na območju RS in so za določeno shemo oziroma za določen proizvod na novo vključena v eno od shem kakovosti EU oziroma nacionalno shemo in
- skupine kmetijskih gospodarstev, ki so kot skupina pravna oseba in so predmet skupne kontrole oziroma preverjanja skladnosti za člane skupine, ki so vključeni v upravičeno shemo kakovosti, oziroma so posamezni člani skupine za določen proizvod ali shemo (ZOP, ZGO, ZTP, ekološko, integrirana, izbrana kakovost, višja kakovost, dobrote z naših kmetij) na novo vključeni v eno od shem kakovosti EU oziroma nacionalno shemo.

Ukrep se bo izvajal po delno odprtem javnem razpisu skladno z drugim odstavkom točke 5.9.1 Smernic o upravičenosti in meril za izbor ali po zaprtem javnem razpisu. Pri delno odprtem javnem razpisu je omogočena tekoča prijava. Vloge se odpirajo večkrat letno. Za vsako presečno obdobje se določi višina razpisanih sredstev.Pri delno odprtem in zaprtem javnem razpisu bodo do podpore upravičeni projekti, katerih vloge so popolne, vsebinsko ustrezne in izpolnjujejo pogoje za dodelitev sredstev in presežejo z javnim razpisom določeno vstopno mejo točk. Vstopna meja znaša 45 odstotkov najvišjega možnega števila točk. Med vlogami, ki presežejo vstopno mejo, se izberejo tiste, ki dosežejo višje število točk, do porabe razpisanih sredstev.

Merila za ocenjevanje vlog za fizične osebe se izvajajo po naslednjih skupinah meril:

Aktivna vključitev v sheme kakovosti

Vključitev v sheme predstavlja 70 odstotkov možnih točk. Višje število točk bodo prejele kmetije, ki bodo vključene v sheme kakovosti EU oziroma nacionalno shemo Izbrana kakovost, in tiste kmetije, ki bodo vključene v skupino proizvajalcev. S tema kriterijema aktivne vključitve v shemo kakovosti prednostno spodbujamo tiste kmetije, ki vstopajo v sheme kakovosti EU oziroma nacionalno shemo Izbrana kakovost in kmetije, vključene v skupine proizvajalcev.

Kmetije na OMD območjih

Merilo Kmetije na OMD območjih predstavlja 20 odstotkov možnih točk. Višje število točk bodo prejele kmetije z višjim številom točk, ki izhaja iz registra KMG v OMD.

Prispevek k horizontalnim ciljem

Prispevek k horizontalnim ciljem predstavlja 10 odstotkov možnih točk. Vključenost v en ukrep M10 KOPOP, M11 EK ali M14 Dobrobit živali prinese 3 odstotke najvišjega možnega števila točk. Vključenost v dva ukrepa prinese 6 odstotkov najvišjega možnega števila točk, vključenost v tri ukrepe pa prinese 10 odstotkov najvišjega možnega števila točk.

V prehodnem obdobju se upošteva vključenost v izvajanje enega ali več podukrepov KOP iz PRP 2007 - 2013 v letu 2014. Izbor tega načela je namera, da spodbujamo vstop v okoljske ukrepe, ekološko kmetovanje in ukrep dobrobit živali in tako prispevamo k skrbi za okolje in h prilagajanju na podnebne spremembe.

Merila za ocenjevanje vlog za fizične osebe	**Maksimalno število točk**
AKTIVNA VKLJUČITEV V SHEME KAKOVOSTI	70
Vrsta sheme kakovosti	40
Vključitev v skupino proizvajalcev	30
KMETIJE NA OMD OBMOČJIH	20
PRISPEVEK K HORIZONTALNIM CILJEM (VKLJUČENOST V UKREP M10 KOPOP, M11 EK IN M14 DOBROBIT ŽIVALI)	10
Skupaj	100

Merila za ocenjevanje vlog za organizacije/skupine proizvajalcev se izvajajo po naslednjih skupinah meril:

Aktivna vključitev v sheme kakovosti

Aktivna vključitev v sheme kakovosti predstavlja 50 odstotkov možnih točk in je razdeljen na dva podkriterija (vrsta sheme in uporaba zaščitnega znaka na proizvodu). Vrsta sheme kakovosti predstavlja 40 odstotkov najvišjega možnega števila točk: višje število točk bodo prejele vloge, ki bodo vključevale sheme kakovosti EU oziroma nacionalno shemo Izbrana kakovost oziroma kombinacijo več shem. Uporaba zaščitnega znaka na proizvodu predstavlja 10 odstotkov najvišjega možnega števila točk: višje številko točk

bodo prejele vloge, za katere končni proizvod uporablja zaščitni znak pri trženju proizvoda. S tema dvema načeloma prednostno spodbujamo aktivno vključene v sheme kakovosti.

Število članov skupine

Večje število članov skupine pomeni višje število točk. Število članov skupine predstavlja 30 odstotkov možnih točk. To načelo sporoča potencialnim upravičencem, da želimo podpirati večje skupine. Slovensko kmetijstvo je razdrobljeno, površine so majhne. Skupni nastop na trgu je šibek. Podpora večji skupini bo imela večji učinek, saj bo prinesla koristi aktivnemu povezovanju po agroživilski verigi.

Certificiran proizvod

Merilo Certificiran proizvod predstavlja 20 odstotkov možnih točk. Večje število točk imajo predelani proizvodi.

Merila za ocenjevanje vlog za organizacije/skupine proizvajalcev	**Najvišje možno število točk**
AKTIVNA VKLJUČITEV V SHEME KAKOVOSTI	50
Vrsta sheme kakovosti	40
Uporaba zaščitnega znaka na proizvodu	10
ŠTEVILO ČLANOV SKUPINE	30
CERTIFICIRAN PROIZVOD	20
Skupaj	100

3.3.2 Podukrep 3.2 – Podpora za dejavnosti informiranja in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu

Opis vrste operacije

Podpora je skladna z drugim odstavkom 16. člena Uredbe 1305/2013/EU namenjena projektom informiranja potrošnikov in pospeševanje prodaje proizvodov, vključenih v sheme kakovosti s ciljem povečanja obsega proizvodnje in trženja proizvodov iz shem kakovosti.

Podpora je namenjena pokritju stroškov, nastalih v povezavi z dejavnostmi promocije in informiranja potrošnikov. Do podpore so upravičeni le projekti oziroma dejavnosti, ki potrošnike opozarjajo na posebne lastnosti in prednosti proizvodov iz shem kakovosti. To je kakovost, uporaba posebnih metod pri pridelavi in predelavi spoštovanje okolja in trajnostno upravljanje z njim ter spodbujanje nakupa proizvodov, ki so vključeni v upravičene sheme kakovosti in kot določata a) in b) točki drugega odstavka 4. člena delegirane uredbe ter upoštevajo določila tretjega odstavka iste uredbe.

Do podpore v okviru tega ukrepa so upravičene naslednje sheme kakovosti:

1. sheme kakovosti in neobvezne navedbe kakovosti, vzpostavljene na podlagi Evropske zakonodaje:

- Zaščitena geografska označba (ZGO);
- Zaščitena označba porekla (ZOP);
- Zajamčena tradicionalna posebnost (ZTP);
- Ekološka pridelava in predelava:

- Registrirane sheme kakovosti EU za vino (kakovostno vino ZGP, vrhunsko vino ZGP, vino PTP in aromatizirana vina, aromatizirane pijače na osnovi vina in aromatizirane mešane pijače iz vinskih proizvodov) in
- Neobvezne navedbe kakovosti.

2. sheme kakovosti, vzpostavljene na podlagi nacionalne zakonodaje:

- Višja kakovost;
- Dobrote z naših kmetij in
- Integrirana pridelava.

Skladno s četrtim odstavkom 4. člena delegirane uredbe, do podpore niso upravičeni projekti oziroma dejavnosti informiranja in pospeševanja prodaje v zvezi z imeni komercialnih blagovnih znamk.

Podpora za nacionalne sheme kakovosti iz druge alineje druge točke tretjega odstavka tega člena se dodeli v skladu z Uredbo 702/2014/EU.

Cilj

- informiranje potrošnikov o proizvodih iz shem kakovosti;
- povečanje prodaje proizvodov iz shem kakovosti.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so organizacije in skupine proizvajalcev, ki so pravne osebe ter so vključene v eno od shem kakovosti in:

- proizvajajo proizvode, registrirane na ravni EU (ZOP, ZGO, ZTP),
- proizvajajo proizvode iz nacionalnih shem kakovosti, razen sheme Izbrana kakovost,
- proizvajajo ekološko pridelane in predelane kmetijske pridelke oz. živila,
- proizvajajo vina z označbo porekla (kakovostno vino ZGP, vrhunsko vino ZGP in vino PTP aromatizirana vina, aromatizirane pijače na osnovi vina in aromatizirane mešane pijače iz vinskih proizvodov) ali
- proizvajajo proizvode z neobveznimi navedbami kakovosti.

V organizaciji ali skupini proizvajalcev mora skladno s 4(1) členom Uredbe 807/2014/EU sodelovati vsaj en član, ki se je na novo vključil v shemo kakovosti. V primeru ekološke pridelave in predelave ter integrirane pridelave se za novo vključitev v shemo šteje prva vključitev kmetijskega gospodarstva v sistem kontrole.

Načela pri določanju meril za izbor

Ukrep se bo izvajal z zaprtim javnim razpisom.

Med vlogami, ki presežejo vstopno mejo 45 odstotkov najvišjega možnega števila točk, se izberejo tiste, ki na podlagi ponderiranja popolnih vlog, dosežejo višje število točk, do porabe razpisanih sredstev.

Upoštevajo se naslednja merila za izbor vlog:

Vrsta sheme kakovosti

Vrsta sheme predstavlja 40 odstotkov možnih točk. Višje število točk bodo prejele vloge, ki bodo vključevale sheme kakovosti EU oziroma kombinacijo večih shem. S tem načelom prednostno spodbujamo vključevanje v sheme kakovosti EU in hkrati v vključevanje v več shem.

Ocena poslovnega načrta trženja

Merilo Ocena poslovnega načrta trženja predstavlja 30 odstotkov možnih točk. Višje število točk bodo prejele organizacije in skupine proizvajalcev, ki bodo tržile preko večih promocijskih kanalov in preko večih prodajnih kanalov.

Število članov skupine

Število članov organizacije in skupine proizvajalcev predstavlja 30 odstotkov možnih točk. Večje število članov skupine pomeni višje število točk. To načelo sporoča potencialnim upravičencem, da želimo podpirati večje skupine. Slovensko kmetijstvo je razdrobljeno, površine so majhne. Skupni nastop na trgu je šibek. Podpora večji skupini bo imela večji učinek, saj bodo izvedene promocijske aktivnosti prinesle koristi večjemu številu pridelovalcev.

Merila	**Maksimalno število točk**
Vrsta sheme kakovosti	40
Ocena poslovnega načrta trženja	30
Število članov skupine (večje število članov skupine pomeni večje število točk)	30
Skupaj	100

3.4 M4 – NALOŽBE V OSNOVNA SREDSTVA

3.4.1 Podukrep 4.1 – Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena posameznim in kolektivnim naložbam kmetijskih gospodarstev v lastno primarno pridelavo kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi. Podpora se nameni naslednjim naložbam:

1. naložbe, namenjene izvajanju tehnoloških izboljšav s področja higiene, varovanja okolja in varnosti pri delu ter znižanju stroškov pridelave: tehnološke posodobitve gospodarskih poslopij, ureditev greznic in čistilnih naprav, nakup opreme in naprav, ki povečujejo varnost pri delu, nakup specialne kmetijske mehanizacije, ki omogoča manjšo rabo fitofarmacevtskih sredstev, ureditev trajnih nasadov sadovnjakov, oljčnikov in hmeljišč ter nasadov trajnih rastlin na njivskih površinah, tehnološke posodobitve malih namakalnih sistemov (v nadaljnjem besedilu: MNS) ter nakup namakalne opreme;
2. naložbe, namenjene izvajanju pridelave ekoloških proizvodov in drugih proizvodov iz shem kakovosti: tehnološke posodobitve hlevov in drugih gospodarskih poslopij, ureditev hlevskih izpustov in proste reje, ureditev pašnikov in obor za rejo domačih živali oziroma gojene divjadi, zaščita čebeljih panjev pred medvedi, nakup specialne kmetijske mehanizacije in strojne opreme, ureditev trajnih nasadov sadovnjakov, oljčnikov in hmeljišč ter nasadov trajnih rastlin na njivskih površinah, ureditev MNS ter nakup namakalne opreme;
3. naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev na zahteve kmetovanja na gorskih območjih: nakup specialne kmetijske mehanizacije za kmetovanje na strmih terenih, ureditev pašnikov in obor za rejo domačih živali oziroma gojene divjadi, izvedba agromelioracij, tehnološke posodobitve hlevov ter zaščita čebeljih panjev pred medvedi, ureditev trajnih nasadov sadovnjakov, oljčnikov in hmeljišč ter nasadov trajnih rastlin na njivskih površinah, ureditev cestnih, vodnih oz. vodovodnih ter energetskih priključkov do javne infrastrukture, ureditev MNS ter nakup namakalne opreme;
4. naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev na podnebne spremembe: nakup in postavitev mrež proti toči, nakup in postavitev rastlinjakov in pripadajoče opreme, ureditev trajnih nasadov sadovnjakov, oljčnikov in hmeljišč ter nasadov trajnih rastlin na njivskih površinah, ki so tolerantnejše na bolezni, pozebo oziroma na sušo, nakup specialne kmetijske mehanizacije, ki prispevajo k zmanjšanju toplogrednih plinov, tehnološke posodobitve MNS ter nakup namakalne opreme;
5. naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev na izvajanje nadstandardnih zahtev z vidika dobrobiti živali: tehnološke posodobitve hlevov in nakup pripadajoče opreme;
6. naložbe v povečanje učinkovite rabe energije (v nadaljnjem besedilu: URE) in spodbujanje ponudbe in uporabe obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: OVE), naložbe v energetsko učinkovite ogrevalne sisteme, naložbe v zmanjšanje toplotnih izgub pri gradnjah objektov z uporabo materialov z večjo toplotno prevodnostjo, nakup energetsko varčnejše opreme, naložbe v proizvodnjo električne in toplotne energije, naložbe v proizvodnjo bioplina z uporabo organskih odpadkov;
7. naložbe v izboljšanje učinkovitosti rabe živinskih gnojil in s tem zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in amonijaka: izgradnja objektov za nadstandardno skladiščenje živinskih gnojil, nakup in postavitev mobilnih objektov in nakup pripadajoče opreme, zatesnitev lagun za skladiščenje živinskih gnojil, nakup specialne kmetijske mehanizacije za racionalno rabo dušika, izgradnja kompostarn, tehnološke posodobitve hlevov in nakup opreme za živinske izločke. Izgradnja objektov za skladiščenje živinskih gnojil je upravičen strošek samo v obsegu, ki presega minimalne zahteve glede skladiščnih kapacitet, kot ga določa predpis, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem iz kmetijskih virov. Izjema se dovoli samo naložbam mladih kmetov ter naložbam v novogradnjo objektov za rejo domačih živali;

8. naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev na zahteve kmetovanja na vodovarstvenih območjih skladno z zahtevami predpisov, ki urejajo vodovarstvena območja.

Zgoraj opredeljene naložbe se glede na zasledovane cilje delijo na:

1. naložbe v prestrukturiranje kmetijskih gospodarstev v smeri zasledovanja cilja večje trajnosti kmetijskih gospodarstev. To so naložbe, ki so usmerjene v prilagoditev kmetijskih gospodarstev horizontalnim ciljem iz drugega pododstavka šestega odstavka 5. člena Uredbe 1305/2013/EU, povezanih z inovacijami, okoljem ter blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, zlasti pa v:
   - zmanjševanje toplogrednih plinov in amonijaka iz kmetijske proizvodnje, zlasti živinoreje,
   - prilagajanje kmetijskih gospodarstev na podnebne spremembe (npr. nakup in postavitev mrež proti toči),
   - povečanje energetske učinkovitosti, vključno z večjo rabo lesa;
   - uvajanje OVE,
   - zmanjšanje oziroma bolj učinkovito rabo fitofarmacevtskih sredstev (v nadaljnjem besedilu: FFS) in gnojil (npr. naprave za nanašanje FFS z zmanjšanjem zanosa in razkuževanje semena ter naprave za mehansko zatiranje škodljivih organizmov),
   - racionalnejšo rabo vode in drugih surovin ter v ureditev čistilnih in varčevalnih tehnologij (npr. zbiranje meteorne vode, zamenjava namakalne opreme ter zmanjšanje porabe vode pri tehnoloških posodobitvah obstoječih MNS),
   - prilagoditev kmetovanja na okoljsko občutljivih območjih, pomembnih z vidika varovanja naravnih virov (zlasti vode, tal in biotske raznovrstnosti),
   - ureditev nasadov večletnih rastlin, ki so odporne na bolezni, pozebo oziroma na sušo (npr. postavitev travniških sadovnjakov ter sajenje večletnih rastlin, ki so cepljene na sejancu oziroma na bujni podlagi),
   - izvajanje ekološke pridelave hrane.

   Ciljna skupina za prestrukturiranje kmetijskih gospodarstev (to je pogoj za dodelitev sredstev v PRP, ki smo ga zaradi pomanjkanja prostora v okviru podpoglavja 8.2.4.3.1.6 uvrstili v besedilo podpoglavja 8.2.4.3.1.11 Informacije, ki se nanašajo posebej na operacijo) so kmetijska gospodarstva:

   - ki so izrazito tržno orientirana in imajo takšen proizvodni obseg, ki zagotavlja zaposlitev na kmetiji vsaj eni osebi (npr. imajo v uporabi vsaj 3 ha trajnih nasadov sadovnjakov, vinogradov ali hmeljišč, vsaj 1 ha olj̆nikov ali vrtnin oziroma imajo v reji vsaj 10 GVŽ rejnih živali),
   - ki imajo ob vložitvi vloge na javni razpis certifikat za izvajanje ekološke pridelave hrane oziroma
   - ki ležijo na hribovsko gorskih oziroma na vodovarstvenih območjih in bodo izvedle naložbe namenjene izgradnje objektov za nadstandardno skladiščenje živinskih gnojil, nakup in postavitev mobilnih objektov in nakup pripadajoče opreme, zatesnitev odprtih lagun za skladiščenje živinskih gnojil, nakup specialne kmetijske mehanizacije za racionalno rabo dušika, izgradnja kompostarn, tehnološke posodobitve hlevov in nakup opreme za živinske izločke.
2. naložbe v izboljšanje konkurenčnosti na podprtih kmetijskih gospodarstvih v:
   - dvig produktivnosti, zlasti produktivnosti dela,
   - povečanje stroškovne učinkovitosti,
   - povečanje higiene, kakovosti in doseganju višje dodane vrednosti kmetijskih proizvodov,

- prilagoditev kmetijskih gospodarstev na nadstandardne zahteve dobrobiti živali.

3. do podpore za naložbe za uskladitev s standardi EU, ki se uporabljajo za kmetijsko proizvodnjo, tudi glede varstva pri delu, so upravičeni le mladi kmetje, ki prvič prevzemajo kmetijsko gospodarstvo kot nosilci kmetijskih gospodarstev. Mladi kmetje morajo naložbo zaključiti v roku 24 mesecev od datuma vzpostavitve kmetije.

Cilj

- povečanje produktivnosti ter ekonomske in okoljske učinkovitosti kmetijskih gospodarstev

Upravičenci

Upravičenec je nosilec kmetijskega gospodarstva, vpisan v register kmetijskih gospodarstev, ki opravlja kmetijsko dejavnost na ozemlju RS. V primeru skupine ali organizacije proizvajalcev, ki izvaja kolektivno naložbo, vpis v RKG ni potreben, kadar je skupina ali organizacija proizvajalcev vpisana v evidenco skupin in organizacij proizvajalcev, ki se vodi na MKGP.

Za potrebe tega ukrepa se kot mladi kmet šteje vsaka fizična oseba, ki je v času predložitve vloge na javni razpis:

- stara od 18 let do 40 let,
- ima ustrezno poklicno znanje in usposobljenost, kot je opredeljeno v pogojih za upravičenost iz naslova podukrepa M6.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete ter
- je ustanovila kmetijsko gospodarstvo v petih letih pred oddajo vloge na javni razpis.

Upravičenci so tudi socialna podjetja, ki so kmetijsko gospodarstvo in so prepoznana kot nosilci tržnih socialnih inovacij na področju samooskrbe, lokalno pridelane hrane, zaposlovanje ranljivih skupin ter ustvarjanja zelenih delovnih mest. Ker je narava socialnih podjetij takšna, da poleg tržne funkcije upoštevajo tudi družbeno socialne vidike in njihovo delovanje ni dobičkonosno usmerjeno, imajo posledično na razpolago manj lastnih sredstev za financiranje naložb, zato bodo deležni višje stopnje podpore.

Če gre za naložbe do vključno 15.000 evrov skupne priznane vrednosti (majhne naložbe), so do podpore upravičene samo fizične osebe.

Načela pri določanju meril za izbor

Podukrep se bo izvajal z zaprtimi javnimi razpisi. Med vlogami, ki presežejo vstopno mejo 30 odstotkov najvišjega možnega števila točk, se izberejo tiste, ki na podlagi ponderiranja popolnih vlog, dosežejo višje število točk, do porabe razpisanih sredstev. Javni razpis bo lahko strukturiran po posameznih sklopih glede na cilj naložb (prestrukturiranje/izboljšanje konkurenčnost kmetijskih gospodarstev), obseg naložb, vrsto upravičencev (fizične/pravne osebe), glede na sektor primarne kmetijske pridelave, ipd., za katere bo potekala ločena obravnava vlog in katerim bodo dodeljena ločena finančna sredstva.

Merila za ocenjevanje vlog se izvajajo po naslednjih skupinah meril:

Ekonomski vidik naložbe

Ekonomski vidik naložbe predstavlja od 20 do 30 odstotkov možnih točk. Ekonomski vidik naložbe se izvaja ločeno za prestrukturiranje kmetijskih gospodarstev ter ločeno za izboljšanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev.

Pri prestrukturiranju kmetijskih gospodarstev, ki je izrazito ciljno usmerjeno, saj je namenjeno prilagajanju kmetijskih gospodarstev na horizontalne cilje ter zadeva manjše število upravičencev, ne pričakujemo bistvenega povečevanja proizvodnih kapacitet. Ekonomski vidik naložbe pri prestrukturiranju kmetijskih gospodarstev sestavljajo naslednja merila:

Obseg skupnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva na enoto vloženega dela ob vložitvi vloge

Upošteva se obseg skupnega letnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva vključno z vrednostjo dodeljenih neposrednih in izravnalnih plačil v letu pred objavo javnega razpisa pri fizičnih osebah (ne velja za s.p. posameznike) ter obseg prihodka v letu pred objavo javnega razpisa pri pravnih osebah in s.p. posameznikih. Pri fizičnih osebah se obseg skupnega letnega prihodka ugotavlja na podlagi pokritja oziroma dejanskih knjigovodskih podatkov, pri pravnih osebah in s.p. posameznikih pa iz evidence AJPES. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki ustvari letno 70.000 €/PDM za naložbe med 15.000 in do vključno 200.000 eurov priznane vrednosti (enostavne naložbe) ter 100.000 €/PDM za naložbe nad 200.000 eurov skupne priznane vrednosti (zahtevne naložbe). Pri pravnih osebah in s.p. posameznikih se dodeli dodatno število točk upravičencu, ki mu je kmetijstvo glavna dejavnost, kar je razvidno iz evidence AJPES. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, se pri izračunu skupnega prihodka na enoto vloženega dela upošteva skupni prihodek iz poslovanja vseh članov kmetijskega gospodarstva, ki sodelujejo pri izvajanju kolektivne naložbe, ter njihov skupni obseg dela v letu pred objavo javnega razpisa.

Razmerje med letnimi prihodki iz poslovanja kmetijskega gospodarstva in višino naložbe brez DDV

To je dodatni kazalnik izvedljivosti naložbe, ki je namenjen samo naložbam nad 200.000 eurov skupne priznane vrednosti. Ocenjuje se vrednost razmerja (količnik) med letnimi prihodki iz poslovanja kmetijskega gospodarstva, vključno z vrednostjo dodeljenih neposrednih in izravnalnih plačil v letu pred objavo javnega razpisa, ter višino naložbe brez DDV. Višje kot je to razmerje, bolj je upravičenec dolgoročno sposoben izpeljati naložbo. Maksimalno število točk pridobi projekt, ki izkazuje količnik, ki je višji od 4.

Pri izboljšanju konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev, je poudarek na povečanju proizvodnih kapacitet, zmanjšanju stroškov, ipd. Ciljna skupina so vsa kmetijska gospodarstva, ne glede na proizvodni obseg ali ciljno usmeritev, predmet podpore pa so vse vrste naložb, zato se ocenjuje planirano stanje po zaključku naložbe. Ekonomski vidik naložbe pri izboljšanju konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev sestavljajo naslednja merila:

Interna stopnja donosnosti (ISD)

To je klasični kazalnik ekonomske učinkovitosti naložbe, ki nam pove, kolikšno akumulacijo ustvari enota vloženega kapitala. Pri izračunu ISD se ne upošteva morebitnih dodeljenih sredstev. Maksimalno število točk pridobi projekt, ki izkaže med 5 in 7 odstotkov donosa. Pri naložbah nad 15.000 do vključno 200.000 eurov skupne priznane vrednosti naložbe se lahko upošteva izračun ISD na podlagi pokritja, pri naložbah nad 200.000 eurov skupne priznane vrednosti pa samo izračun na podlagi dejanskih knjigovodskih podatkov. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, se upošteva izračun ISD na podlagi pokritja, ne glede na velikost naložbe.

Načrtovani obseg skupnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva na enoto vloženega dela po zaključku naložbe

Upošteva se načrtovani obseg skupnega letnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva, vključno z vrednostjo dodeljenih neposrednih in izravnalnih plačil v letu zaključka naložbe pri fizičnih osebah (ne velja za s.p. posameznike), ter načrtovani obseg prihodka v letu pred objavo javnega razpisa pri pravnih osebah in s.p. posameznikih. Pri fizičnih osebah se obseg skupnega letnega prihodka ugotavlja na podlagi pokritja oziroma dejanskih knjigovodskih podatkov, pri pravnih osebah in s.p. posameznikih pa iz evidence AJPES. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki ustvari letno 70.000 €/PDM za naložbe med 15.000 in do vključno 200.000 eurov skupne priznane vrednosti ter 100.000 €/PDM za naložbe nad 200.000 eurov skupne priznane vrednosti. Pri pravnih osebah in s.p. posameznikih se dodeli dodatno število točk upravičencu, ki mu je kmetijstvo glavna dejavnost, kar je razvidno iz evidence AJPES. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, se pri izračunu skupnega prihodka na enoto vloženega

dela upošteva načrtovani skupni prihodek iz poslovanja vseh članov kmetijskega gospodarstva, ki sodelujejo pri izvajanju kolektivne naložbe, ter njihov načrtovani skupni obseg dela v letu zaključka naložbe.

Ekonomski učinek javnih sredstev

Merilo je količnik med neto sedanjo vrednostjo (NSV) projekta (pri 5 odstotkov obrestni meri) in višino zaprošenih nepovratnih sredstev. Pri izračunu neto sedanje vrednosti se ne upošteva morebitno dodelitev sredstev. Čeprav zahtevamo pripravo poslovnih načrtov in izračun donosnosti pri vseh upravičencih, ne glede na velikost naložb, pa je ekonomski učinek javnih sredstev smiselno spremljati samo pri večjih naložbah. Število točk se določi po linearni lestvici in je na celo vrednost zaokrožen dvajsetkratnik razmerja med NSV projekta in zaprošenimi javnimi sredstvi. Če je rezultat večji od 10, se dodeli maksimalno število točk.

Število zaposlenih oseb na kmetijskem gospodarstvu ob vložitvi vloge (velja za fizične osebe razen s.p. posameznike)

Če kmetijska gospodarstva ob vložitvi vloge zagotavljajo vsaj eno ali dve delovni mesti za polni delovni čas, bodo pridobila dodatno število točk. V primeru kolektivnih naložb, ki jih izvajajo skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, bodo dodatno število točk pridobili upravičenci, pri katerih več kot polovica članov zagotavlja vsaj eno ali dve delovni mesti za polni delovni čas. S tem želimo ohraniti njihovo profesionalizacijo in dolgoročno tržno usmerjenost do zaključka naložbe. Delovna mesta morajo zagotavljati najkasneje do vložitve zadnjega zahtevka za izplačilo. To merilo se upošteva samo na kmetijah in je neko dodatno merilo njihovega ekonomskega obsega. Upravičencev, ki imajo na kmetiji več kot dva kmetijska zavarovanca, je v Sloveniji zelo malo. Število zaposlenih pri pravnih osebah nima istega pomena kot število kmetijskih zavarovancev na kmetijah, zato tega merila pri pravnih osebah ne uporabljamo.

Pri majhnih naložbah (do vključno 15.000 eurov skupne priznane vrednosti), do katerih so upravičene samo fizične osebe, je poudarek na povečanju proizvodnih kapacitet, zato ekonomski vidik naložbe sestavljata naslednji merili:

Načrtovana velikost kmetijskega gospodarstva glede na obseg primarne kmetijske pridelave

Upošteva se načrtovani obseg primarne kmetijske pridelave v letu zaključka naložbe. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki ima v reji 25 GVŽ rejnih živali, 50 čebeljih panjev oziroma ima v uporabi 5 ha primerljivih kmetijskih površin pri rastlinski pridelavi.

Načrtovani obseg skupnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva na enoto vloženega dela po zaključku naložbe

Upošteva se načrtovani obseg skupnega letnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva, vključno z vrednostjo dodeljenih neposrednih in izravnalnih plačil v letu zaključka naložbe, izračunan na podlagi pokritja. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki ustvari letno 20.000 eurov skupnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva/PDM.

Družbeno socialni vidik upravičenca

Družbeno socialni vidik upravičenca predstavlja 10 odstotkov možnih točk in se izvaja enako za prestrukturiranje kmetijskih gospodarstev in izboljšanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev ter ločeno za kmetije ter pravne osebe in s.p. Družbeno socialni vidik upravičenca sestavljajo naslednja merila:

Izobrazba upravičenca (velja za fizične osebe razen s.p. posameznike)

Ocenjuje se izobrazba nosilca kmetijskega gospodarstva na podlagi dokazil, ki jih upravičenec predloži k vlogi. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki ima končano vsaj univerzitetno izobrazbo vključno s specializacijo po visokih strokovnih programih (7. raven) ter magisterij stroke (2. bolonjska stopnja) kmetijske ali kmetijski sorodno izobrazbo. V primeru kolektivnih naložb, ki jih izvajajo skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, bodo dodatno število točk pridobili upravičenci, pri

katerih ima več kot polovica članov zahtevano izobrazbo iz prejšnjega stavka. Kot kmetijski sorodna izobrazba se upošteva: agro-živilska (vključno z čebelarstvom), veterinarska, gozdarska in lesarska.

Naložbe mladih kmetov (velja za fizične osebe razen s.p posameznike)

Dodatno število točk prejmejo mladi kmetje, ki bodo izvedli naložbe v prilagoditev na obstoječe standarde EU, ki se uporabljajo za kmetijsko proizvodnjo, tudi glede varstva pri delu, v kolikor bodo te naložbe izvedli v roku 24 mesecev od datuma vzpostavitve kmetije. V primeru kolektivnih naložb, ki jih izvajajo skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, bodo dodatno število točk pridobili upravičenci, pri katerih je več kot polovica članov mladih kmetov, ki bodo izvedli naložbe v prilagoditev na obstoječe standarde EU, ki se uporabljajo za kmetijsko proizvodnjo, tudi glede varstva pri delu, v kolikor bodo te naložbe izvedli v roku 24 mesecev od datuma vzpostavitve kmetije.

Inovativnost in razvoj podjetij (velja za pravne osebe in s.p. posameznike)

Dodatno število točk pridobijo podjetja, ki so vpisana v evidenco izvajalcev raziskovalne in razvojne dejavnosti na področju podprte dejavnosti oziroma imajo sklenjeno pogodbo z raziskovalno skupino, ki je vpisana v evidenco izvajalcev raziskovalne in razvojne dejavnosti na področju podprte dejavnosti in bodo vpisana v ta register najkasneje do zaključka naložbe. Takšnih primerov je na področju kmetijstva zelo malo, zato zadostuje vpis v to evidenco in ni nujno, da je naložba neposredno povezana z izvajanjem neke določene inovacije. S tem želimo spodbuditi podjetja, da povečajo svoja vlaganja v raziskave in razvoj novih proizvodov.

Socialni vidik podjetja (velja za pravne osebe in s.p. posameznike)

Dodatno število točk pridobijo podjetja, ki so vpisana v register socialnih podjetij in bodo vpisana v ta register najkasneje do zaključka naložbe. S tem želimo spodbuditi podjetja, da postanejo socialna podjetja, ki so prepoznana kot nosilci tržnih socialnih inovacij na področju samooskrbe, lokalno pridelane hrane, zaposlovanje ranljivih skupin ter ustvarjanja zelenih delovnih mest. Zaradi svoje specifične vloge in načina delovanja (zadruga deluje drugače kot običajno podjetje, je v lasti svojih članov, dobiček lahko uporablja za rezerve in delitev itd.) so do dodatnih točk upravičene tudi zadruge.

Geografski vidik upravičenca

Geografski vidik upravičenca predstavlja 10 odstotkov možnih točk in se izvaja enako za prestrukturiranje kmetijskih gospodarstev in izboljšanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev. Geografski vidik upravičenca sestavljajo naslednja merila:

Naslov oziroma lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na območjih, kjer so omejene možnosti za kmetijsko dejavnost

Težavnostne razmere za kmetovanje so velika ovira za razvoj kmetijstva in otežujejo upravičencu možnost za širitev njihovih dejavnosti saj so prostorsko omejeni, imajo slabši dostop do kmetijskih zemljišč, surovin in trga. To merilo je uvedeno s ciljem spodbujanja prilagoditve kmetijskih gospodarstev na zahteve kmetovanja območjih, kjer so zelo omejene možnosti za kmetijsko dejavnost, s poudarkom na gorskih območjih. Zato se pri ocenitvi upošteva število točk, ki jih prejme kmetijsko gospodarstvo, ki ima več kot 50 odstotkov kmetijskih zemljišč v uporabi na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost. Možna je samo ena izbira. Maksimalno število točk pridobi kmetijsko gospodarstvo, ki v povprečju prejme 500 točk ali več. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, se pri ocenitvi upošteva povprečno število točk, ki jih prejmejo kmetijska gospodarstva članov, ki sodelujejo pri izvajanju kolektivne naložbe, če ima več kot polovica članov v uporabi več kot 50 odstotkov kmetijskih zemljišč na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.

Naslov oziroma lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na vodovarstvenih območjih

Dodatno število točk prejmejo kmetijska gospodarstva, ki imajo vsaj 3 ha kmetijskih zemljišč v uporabi na vodovarstvenih območjih (VVO). Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega

razmerja, so do dodatnega števila točk upravičeni vlagatelji, pri katerih ima več kot 50 odstotkov članov kmetijskih gospodarstev v uporabi vsaj 3 ha kmetijskih zemljišč na VVO.

Naslov kmetijskega gospodarstva se nahaja na problemskih območjih iz PRP 2014-2020

Zaradi izseljevanja prebivalstva (depopulacije) se v občinah, ki so uvrščene v problemska območja, nenehno poslabšuje demografska in socialna struktura, posledično pa se intenzivno spreminja tudi kulturna krajina. Opuščanje pridelave in zaraščanje kmetijskih zemljišč sodi med najbolj vidne oblike porušenega ravnotežja med socioekonomsko strukturo prebivalstva in naravnimi možnostmi za kmetijsko pridelavo. To merilo je uvedeno s ciljem lažje izvedbe naložb na problemskih območjih, ki se soočajo s procesom depopulacije in opuščanja kmetovanja ter zaraščanja kmetijskih površin. Maksimalno število točk pridobi kmetijsko gospodarstvo, ki ima več kot 50 odstotkov kmetijskih zemljišč v uporabi na problemskih območjih.

Proizvodna usmeritev kmetijskih gospodarstev

Proizvodna usmeritev kmetijskih gospodarstev predstavlja 15 odstotkov možnih točk in se izvaja enako za prestrukturiranje kmetijskih gospodarstev in izboljšanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev. S temi merili želimo nadaljevati spodbujanje kmetijskih gospodarstev, da se vključijo v izvajanje shem kakovosti in ekološke pridelave oziroma, da se prilagodijo na izvajanje ukrepa dobrobiti živali. Ta merila so imela v okviru izvajanja PRP 2007 - 2013 zelo spodbuden učinek na vključevanje kmetijskih gospodarstev na izvajanje drugih ukrepov (pozitiven sinergijski učinek). Proizvodno usmeritev kmetijskih gospodarstev sestavljajo naslednja merila:

Vključenost v sheme kakovosti hrane oziroma pridelava vina z zaščitenim geografskim poreklom

Dodatno število točk prejmejo kmetijska gospodarstva, ki so jim bila v preteklem koledarskem letu dodeljeni certifikati oz. potrdila za proizvode iz evropskih ali nacionalnih shem kakovosti hrane oziroma so jim bile izdane odločbe o oceni vina z zaščitenim geografskim poreklom. Maksimalno število točk pridobi kmetijsko gospodarstvo, ki izvaja evropske in nacionalne sheme kakovosti oziroma vina z zaščitenim geografskim poreklom. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, so do dodatnega števila točk upravičeni vlagatelji, pri katerih ima več kot 50 odstotkov članov kmetijskih gospodarstev dodeljene certifikate oziroma potrdila za proizvode iz evropskih ali nacionalnih shem kakovosti hrane, oziroma so jim bile izdane odločbe o oceni vina z zaščitenim geografskim poreklom.

Vključenost v ukrep M10 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila

Dodatno število točk prejmejo kmetijska gospodarstva, ki so vključena v izvajanje ene ali več operacij iz naslova ukrepa M10 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila. Maksimalno število točk pridobi kmetijsko gospodarstvo, ki je vključeno v izvajanje treh ali več operacij iz naslova ukrepa M10. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, so do dodatnega števila točk upravičeni vlagatelji, pri katerih je več kot 50 odstotkov članov kmetijskih gospodarstev vključenih v izvajanje ene ali več operacij iz naslova ukrepa M10 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila.

Vključenost v ukrep M11 Ekološko kmetovanje

Dodatno število točk prejmejo kmetijska gospodarstva, ki so vključena v izvajanje ukrepa M11 Ekološko kmetovanje. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, so do dodatnega števila točk upravičeni vlagatelji, pri katerih je več kot 50 odstotkov članov kmetijskih gospodarstev vključenih v izvajanje ukrepa M11 Ekološko kmetovanje. Če nosilec kmetijskega gospodarstva oziroma več kot 50 odstotkov članov kmetijskega gospodarstva trži ekološke proizvode v okviru organizirane tržne prodaje, kar dokazujejo s pogodbo o odkupu, pridobijo dodatno število točk. Maksimalno število točk pridobi kmetijsko gospodarstvo, ki je v postopku preusmeritve v ekološko kmetijstvo. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so

ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, maksimalno število točk prejmejo vlagatelji, pri katerih je več kot 50 odstotkov članov kmetijskih gospodarstev v postopku preusmeritve v ekološko kmetijstvo.

Vključenost v ukrep M14 Dobrobiti živali

Dodatno število točk prejmejo kmetijska gospodarstva, ki so vključena v izvajanje ukrepa M14 Dobrobit živali oziroma se bodo z naložbo usposobile za izvajanje tega ukrepa. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, so do dodatnega števila točk upravičeni vlagatelji, pri katerih je več kot 50 odstotkov članov kmetijskih gospodarstev vključenih v izvajanje ukrepa M14 Dobrobit živali oziroma se bodo z naložbo usposobili za izvajanje tega ukrepa. Maksimalno število točk pridobi kmetijsko gospodarstvo, ki se bo z naložbo usposobilo za izvajanje ukrepa M14 Dobrobit živali. Pri kolektivnih naložbah, ki jih izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja, maksimalno število točk prejmejo vlagatelji, pri katerih se bo več kot 50 odstotkov članov kmetijskih gospodarstev usposobilo za izvajanje ukrepa M14 Dobrobit živali.

Horizontalno in vertikalno povezovanje

Horizontalno in vertikalno povezovanje predstavlja 5 odstotkov možnih točk in se izvaja enako za prestrukturiranje kmetijskih gospodarstev in izboljšanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev. Pri horizontalnemu in vertikalnemu povezovanju se ocenjuje vključenost upravičenca v različne oblike proizvodnega povezovanja ter pogodbenega sodelovanja v okviru skupin ali organizaciji proizvajalcev, branžnih in medbranžnih organizacij ter agrarnih in pašnih skupnostih ipd. Agrarne in pašne skupnosti so posebna oblika proizvodnega sodelovanja kmetov, ki se je ohranilo skozi stoletja. Urejene so s posebnim zakonom in se vodijo v ločenem registru, ki ga vodijo upravne enote in vključuje tudi seznam članov. Poleg tega so tudi nosilci izvajanja planinske paše in predelave mleka na planinah kot posebne oblike kmetijskega gospodarstva. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki je vključen v skupine ali organizacije proizvajalcev kmetijske zadruge ali skupine kmetov, ki je ustanovljena na podlagi civilno pravnega razmerja, oziroma upravičenec, ki izvaja kolektivno naložbo.

Prispevek k horizontalnim ciljem na področju skrbi za okolje, inovacij in podnebnih sprememb

Prispevek k horizontalnim ciljem se izvaja ločeno za prestrukturiranje kmetijskih gospodarstev ter ločeno za izboljšanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev. Skupni delež prve in šeste skupine meril ostaja enak in znaša 60 odstotkov maksimalnega števila točk s tem, da je pri prestrukturiranju višji delež namenjen prispevku k horizontalnim ciljem, pri izboljšanju konkurenčnosti pa ekonomski vidik naložbe. Prispevek k horizontalnim ciljem sestavljajo naslednja merila:

Okoljski prispevek izvedene naložbe

Prispevek k temu horizontalnemu cilju se upošteva na ravni upravičenih stroškov po seznamu naložb, opredeljenih v Opisu vrste operacije, kot na primer nakup specialne kmetijske mehanizacije in strojne opreme namenjene manjši porabi FFS, ureditev čistilnih in varčevalnih tehnologij ter ureditev pašnikov oziroma obor, ipd.. V kolikor je posamezen strošek, ki prispeva k izboljšanju okolja prevladujoč, kar pomeni, da predstavlja več kot 50 odstotkov celotne naložbe, se temu strošku ocenitev podvoji. Točke se seštevajo. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki izvaja več naložb s katerimi prispeva k izboljšanju okolja.

Inovacije

Prispevek k temu horizontalnemu cilju se upošteva na ravni upravičenih stroškov. Kot inovacijo se upošteva izvajanje projekta v okviru EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, naložba se nanaša na uporabo novih sort rastlin na trgu iz zadnjih sortnih list, predmet podpore so naprave oz. tehnologije, ki imajo ob vložitvi vloge na javni razpis veljavni patent, ipd. V kolikor je posamezen strošek, ki je namenjen inovacijam prevladujoč, kar pomeni, da predstavlja več kot 50 odstotkov celotne naložbe, se temu strošku

ocenitev podvoji. Točke se seštevajo. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki izvaja več naložb s katerimi prispeva k inovacijam.

Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje

Prispevek k temu horizontalnemu cilju se upošteva na ravni upravičenih stroškov po seznamu naložb, opredeljenih v Opisu vrste operacije, kot na primer nakup specialne kmetijske mehanizacije in strojne opreme namenjene manjši porabi dušika, naložbe v OVE in URE, naložbe v gradnje objektov, kjer predstavlja uporaba lesa pretežni delež volumna gradbenih materialov, ureditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila, ipd. V kolikor je posamezen strošek, ki je namenjen podnebnim spremembam in prilagajanju nanje prevladujoč, kar pomeni, da predstavlja več kot 50 odstotkov celotne naložbe, se temu strošku ocenitev podvoji. Točke se seštevajo. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki izvaja več naložb s katerimi prispeva k podnebnim spremembam in prilagajanju nanje.

Ocenjevanje vlog se izvaja ločeno glede na obseg naložb (enostavne/zahtevne naložb), glede na pravni status upravičenca ter glede na prestrukturiranje oz. izboljšanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev. Ločeno ocenjevanje vlog glede na pravni status upravičenca izhaja iz več razlogov. Glavni razlog je ta, da kmetije iz proizvodnega ali finančnega vidika niso enakovredne s kmetijskimi podjetji, kmetije izvajajo manjše naložbe ter dosegajo bistveno nižje finančne učinke kot mala ali srednje velika podjetja. Poleg tega so glavni vir podatkov za kmetijska podjetja bilance in AJPES, za kmetije pa RKG in pokritje.

Med enostavnimi in zahtevnimi naložbami, izhajajoč iz pogojev za dodelitev sredstev, ni bistvenih sprememb. Pri obeh skupinah bodo morali upravičenci priložiti poslovni načrt in dokazati ekonomsko upravičenost naložb. Zaradi zelo velikega razpona med dodeljenimi sredstvi na posamezen projekt bomo majhne naložbe ocenjevali z ločenimi, bolj enostavnimi merili za izbor vlog, ne glede na cilj naložbe.

Merila za majhne naložbe (do vključno 15.000 eurov priznane vrednosti naložbe) (enako za prestrukturiranje in izboljšanje konkurenčnosti)	**Majhne naložbe** (Maks. št. točk)
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**30**
Načrtovana velikost kmetijskega gospodarstva glede na obseg primarne kmetijske pridelave	15
Načrtovani obseg skupnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva na enoto vloženega dela po zaključku naložbe	15
GEOGRAFSKI VIDIK UPRAVIČENCA (enako za prestrukturiranje in izboljšanje konkurenčnosti)	**20**
Naslov oziroma lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na območjih, kjer so omejene možnosti za kmetijsko dejavnost (število točk iz naslova OMD). Točke dobijo samo kmetijska gospodarstva, ki imajo 50 odstotkov ali več KZU na območjih OMD	12
Naslov oziroma lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na vodovarstvenih območjih - naložbe v ureditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila	4
Naslov kmetijskega gospodarstva se nahaja na problemskih območjih iz PRP 2014-2020	4
PROIZVODNA USMERITEV KMETIJSKIH GOSPODARSTEV (enako za prestrukturiranje in izboljšanje konkurenčnosti)	**20**
Vključenost v sheme kakovosti hrane oziroma pridelava vina z zaščitenim geografskim poreklom	5
Vključenost v ukrep M10 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila	5
Vključenost v ukrep M11 Ekološko kmetovanje	5
Vključenost v ukrep M14 Dobrobiti živali	5
PRISPEVEK K HORIZONTALNIM CILJEM PODROČJU SKRBI ZA OKOLJE, INOVACIJ IN PODNEBNIH SPREMEMB-se določi na ravni upravičenih stroškov (enako za prestrukturiranje in izboljšanje konkurenčnosti)	**30**

Okoljski prispevek izvedene naložbe	10
Inovacije	10
Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje	10
SKUPAJ	**100**

Merila za fizične osebe, razen s.p. posameznike, ter skupine kmetov, ki so ustanovljene na podlagi civilno pravnega razmerja ter izvajajo kolektivne naložbe	**Enostavne naložbe** (Maks.št. točk)	**Zahtevne naložbe** (Maks. št. točk)
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**20 (30)**	**20 (30)**
Prestrukturiranje	**20**	**20**
Obseg skupnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva na enoto vloženega dela ob vložitvi vloge	20	10
Razmerje med letnimi prihodki iz poslovanja kmetijskega gospodarstva in višino naložbe	/	10
Izboljšanje konkurenčnosti	**30**	**30**
Interna stopnja donosnosti	10	5
Načrtovani obseg skupnega prihodka iz poslovanja kmetijskega gospodarstva na enoto vloženega dela po zaključku naložbe	10	5
Ekonomski učinek javnih sredstev	/	10
Število zaposlenih oseb na kmetijskem gospodarstvu ob vložitvi vloge.	10	10
DRUŽBENO-SOCIALNI VIDIK UPRAVIČENCA (enako za prestrukturiranje in izboljšanje konkurenčnosti)	**10**	**10**
Izobrazba upravičenca	5	5
Naložbe mladih kmetov	5	5
GEOGRAFSKI VIDIK UPRAVIČENCA (enako za prestrukturiranje in izboljšanje konkurenčnosti)	**10**	**10**
Naslov oziroma lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na območjih, kjer so omejene možnosti za kmetijsko dejavnost (število točk iz naslova OMD). Točke dobijo samo kmetijska gospodarstva, ki imajo 50 odstotkov ali več KZU na območjih OMD	6	6
Naslov oziroma lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na vodovarstvenih območjih - naložbe v ureditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila	2	2
Naslov kmetijskega gospodarstva se nahaja na problemskih območjih iz PRP 2014-2020	2	2
PROIZVODNA USMERITEV KMETIJSKIH GOSPODARSTEV (enako za prestrukturiranje in izboljšanje konkurenčnosti)	**15**	**15**
Vključenost v sheme kakovosti hrane oziroma pridelava vina z zaščitenim geografskim poreklom	5	5
Vključenost v ukrep M10 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila	5	5
Vključenost v ukrep M11 Ekološko kmetovanje	3	3
Vključenost v ukrep M14 Dobrobiti živali	2	2
HORIZONTALNO IN VERTIKALNO POVEZOVANJE (enako za prestrukturiranje in izboljšanje konkurenčnosti)	**5**	**5**
Vključenost upravičenca v različne oblike proizvodnega sodelovanja in pogodbenega povezovanja	5	5

PRISPEVEK K HORIZONTALNIM CILJEM PODROČJU SKRBI ZA OKOLJE, INOVACIJ IN PODNEBNIH SPREMEMB - se določi na ravni upravičenih stroškov (enako za prestrukturiranje in izboljšanje konkurenčnosti)	**40 (30)**	**40 (30)**
Prestrukturiranje	**40**	**40**
Okoljski prispevek izvedene naložbe	15	15
Inovacije	10	10
Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje	15	15
Izboljšanje konkurenčnosti	**30**	**30**
Okoljski prispevek izvedene naložbe	10	10
Inovacije	10	10
Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje	10	10
SKUPAJ	**100**	**100**

Merila za s.p. posameznike in pravne osebe	**Enostavne naložbe** (Maks.št. točk)	**Zahtevne naložbe** (Maks. št. točk)
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**20 (30)**	**20 (30)**
Prestrukturiranje	**20**	**20**
Obseg skupnega prihodka na enoto vloženega dela ob vložitvi vloge	20	10
Razmerje med letnimi prihodki iz poslovanja kmetijskega gospodarstva in višino naložbe	/	10
Izboljšanje konkurenčnosti	**30**	**30**
Interna stopnja donosnosti	10	10
Načrtovani obseg skupnega prihodka na enoto vloženega dela po zaključku naložbe	20	10
Ekonomski učinek javnih sredstev	/	10
DRUŽBENO-SOCIALNI VIDIK UPRAVIČENCA	**10**	**10**
Inovativnost in razvoj podjetja	5	5
Socialni vidik podjetja (zadruge, socialna podjetja)	5	5
GEOGRAFSKI VIDIK UPRAVIČENCA	**10**	**10**
Naslov oziroma lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na območjih, kjer so omejene možnosti za kmetijsko dejavnost	6	6
Naslov oziroma lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na vodovarstvenih območjih - naložbe v ureditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila	2	2
Naslov kmetijskega gospodarstva se nahaja na problemskih območjih iz PRP 2014-2020	2	2
PROIZVODNA USMERITEV KMETIJSKIH GOSPODARSTEV	**15**	**15**
Vključenost v sheme kakovosti hrane oziroma pridelava vina z zaščitenim geografskim poreklom	5	5
Vključenost v ukrep M10 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila	5	5
Vključenost v ukrep M11 Ekološko kmetovanje	3	3
Vključenost v ukrep M14 Dobrobiti živali	2	2

HORIZONTALNO IN VERTIKALNO POVEZOVANJE	**5**	**5**
Vključenost upravičenca v različne oblike proizvodnega sodelovanja in pogodbenega povezovanja	5	5
PRISPEVEK K HORIZONTALNIM CILJEM PODROČJU SKRBI ZA OKOLJE, INOVACIJ IN PODNEBNIH SPREMEMB	**40 (30)**	**40 (30)**
Prestrukturiranje	**40**	**40**
Okoljski prispevek izvedene naložbe	15	15
Inovacije	10	10
Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje	15	15
Izboljšanje konkurenčnosti	**30**	**30**
Okoljski prispevek izvedene naložbe	10	10
Inovacije	10	10
Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje	10	10
SKUPAJ	**100**	**100**

3.4.2 Podukrep 4.2 – Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena naložbam v predelavo kmetijskih proizvodov, ki so zajeti v Prilogi I k Pogodbi, razen ribiških proizvodov (v nadaljnjem besedilu: kmetijski proizvodi), katerih rezultat proizvodnega procesa so kmetijski proizvodi, naložbam, katerih rezultat proizvodnega procesa niso kmetijski proizvodi ter naložbam v trženje kmetijskih proizvodov, in sicer:

- izgradnjo objektov, nakup pripadajoče opreme, ureditev skladiščnih kapacitet, tehnološke posodobitev živilskopredelovalnih obratov in opreme,
- mobilne predelovalne obrate,
- ureditev prodajnih prostorov in nakup opreme, degustacijskih prostorov ter nakup mobilnih prodajaln za namen trženja kmetijskih proizvodov,
- ureditev vodnega vira ter posodobitev sistemov za varčno uporabo vode, shranjevanje vode, ureditev greznic in čistilnih naprav oziroma naprav za obdelavo odpadnih voda, uporabe stranskih proizvodov, ostankov in drugih neživilskih surovin,
- proizvodnjo bioplina z uporabo organskih odpadkov kmetijskega izvora,
- proizvodnjo električne in toplotne energije za lastne potrebe kmetijskega gospodarstva ali živilskopredelovalnega obrata,
- prodajo električne in toplotne energije,
- posodobitev energetsko učinkovitih ogrevalnih sistemov, energetsko varčnejše opreme, zmanjšanje toplotnih izgub z uporabo materialov z večjo toplotno prevodnostjo in
- izboljšave opreme in naprav, ki povečujejo varnost pri delu, prilagajanju novim obveznim standardom ter higiene.

Cilj

- izboljšanje konkurenčnosti živilsko predelovalne panoge;
- dvig dodane vrednosti kmetijskim proizvodom;

- večja okoljska učinkovitost živilsko predelovalnih obratov.

Upravičenci

Upravičenec do podpore je pravna in fizična oseba, ki se ukvarja s predelavo ali trženjem kmetijskih proizvodov kot gospodarska družba, zadruga in zavod, samostojni podjetnik posameznik, nosilec kmetije, ki se ukvarja s pridelavo oziroma predelavo kmetijskih proizvodov, nosilec dopolnilne dejavnosti ter agrarna in pašne skupnosti, ki izvajajo predelavo mleka na planinah.

Za upravičence, ki so velika podjetja, velja omejitev števila zaposlenih pod 750 ljudi ali letni prihodek podjetja, nižji od 200 mio eurov.

Če gre za naložbe do vključno 15.000 evrov skupne priznane vrednosti (majhne naložbe), so do podpore upravičene samo fizične osebe.

Posebna pozornost znotraj tega podukrepa bo namenjena povečanju okoljske učinkovitosti. Povečanje stopnje podpore se bo namenilo za naložbe v posodobitev sistemov za varčno uporabo vode, shranjevanje vode, ureditev greznic in čistilnih naprav oz. naprav za obdelavo odpadnih voda, uporabe stranskih proizvodov, ostankov in drugih neživilskih surovin.

Načela pri določanju meril za izbor

Vstopna meja točk za ta podukrep znaša 30 odstotkov najvišjega možnega števila točk. Med vlogami, ki presežejo vstopno mejo točk se izberejo tiste, ki dosežejo višje število točk, do porabe razpisanih sredstev. Javni razpis bo lahko strukturiran po posameznih sklopih glede na obseg naložb, vrsto upravičencev (fizične/pravne osebe), glede na sektor predelave ali trženja, ipd., za katere bo potekala ločena obravnava vlog in katerim bodo dodeljena ločena finančna sredstva. V okviru meril za izbor bo največji poudarek na ekonomskem vidiku, prispevku k horizontalnim ciljem, vključenosti naložb v operativne skupine EIP ter usmerjenosti naložb v sektorje sadje, zelenjava, žita, prašičje meso.

Merila se določijo posebej za majhne naložbe (do vključno 15.000 eurov priznane vrednosti naložbe) in za naložbe nad 15.000 eurov priznane vrednosti za fizične osebe (kmetije ter agrarne in pašne skupnosti) in pravne osebe, kamor spadajo tudi samostojni podjetniki posamezniki.

Posebej so opredeljene majhne naložbe (do vključno 15.000 eurov priznane vrednosti naložbe) za nabavo opreme manjših kapacitet, manjše povečanje kapacitet, enostavne prenove objektov ter trženja kmetijskih proizvodov. Upravičenci do majhnih naložb so nosilci kmetije oziroma nosilci dopolnilne dejavnosti, ki niso samostojni podjetniki ali pravne osebe.

Pri naložbah nad 15.000 eurov je delitev na podlagi obsega naložb iz prejšnjega programskega obdobja. Delež odobrenih vlog fizičnih oseb je znašal 40 odstotkov. Delež odobrenih sredstev fizičnih oseb je znašal 8,3 odstotka. Razlog za drugačno obravnavo je tudi različen obseg javne podpore v programskem obdobju, ki je za kmetije in mikropodjetja do 1.500.000 eurov, za mala podjetja do 3.000.000 eurov. Upravičenci, ki so srednja in velika podjetja, lahko v celotnem programskem obdobju 2014–2020 iz naslova tega podukrepa pridobijo največ 5.000.000 EUR javne podpore.

Znotraj teh treh skupin pa so merila prilagojena glede na obseg naložbe, in sicer od 15.000 do vključno 200.000 eurov ter naložbe, ki presegajo 200.000 eurov. Delitev na dve skupini je zaradi prevladujočega večjega števila vlog z manjšim obsegom naložb. Po podatkih iz programskega obdobja 2007 - 2013 je bilo v kategoriji do 10 zaposlenih kar 64 odstotkov odobrenih vlog oziroma 41 odstotkov vrednosti odobrenih sredstev. Pri odobreni vrednosti naložbe do 500.000 eurov je bilo 73 odstotkov od teh dodeljenih vlog, kar predstavlja 23 odstotkov vrednosti odobrenih sredstev. Zato je poenostavljen postopek za naložbe do vključno 200.000 eurov, kar se upošteva pri merilih za izbor projektov.

Pri upravičencih, ki so fizične osebe za naložbe nad 15.000 eurov priznane vrednosti, se pričakuje manjši obseg naložbe. Ciljna skupina so tržno usmerjena kmetijska gospodarstva, ki so usmerjena v predelavo ali trženje kmetijskih proizvodov.

Pri upravičencih, ki so pravne osebe in samostojni podjetniki za naložbe nad 15.000 eurov priznane vrednosti, se pričakuje večji obseg naložbe. V celotnem programskem obdobju 2014–2020 lahko iz naslova tega podukrepa mikropodjetja pridobijo največ 1.500.000 eurov, mala podjetja do 3.000.000 eurov, srednja ali velika podjetja pa 5.000.000 eurov javne podpore.

Merila za ocenjevanje vlog se izvajajo po naslednjih skupinah meril:

Ekonomski vidik naložbe

Ekonomski vidik naložbe predstavlja od 25 do 30 odstotkov možnih točk.

Interna stopnja donosnosti (ISD)

To je klasični kazalnik ekonomske učinkovitosti naložbe, ki izkaže kolikšno akumulacijo ustvari enota vloženega kapitala. Pri izračunu ISD se ne upoštevajo morebitna dodeljena sredstva. Maksimalno število točk pridobi projekt, ki izkaže med 12 in 15 odstotkov donosa za predelavo kmetijskih proizvodov ter med 7 in 10 odstotkov donosa za trženje kmetijskih proizvodov. Podjetja, ki ne stremijo k maksimiziranju lastnega dobička (zadruge in socialna podjetja), prejmejo maksimalno število točk, kadar projekt izkaže med 9 in 12 odstotkov donosa za predelavo kmetijskih proizvodov ter med 6 in 9 odstotkov donosa za trženje kmetijskih proizvodov. Pri naložbah do vključno 200.000 eurov se lahko upošteva izračun ISD na podlagi pokritja, pri naložbah nad 200.000 eurov pa samo na podlagi dejanskih knjigovodskih podatkov.

Gospodarnost poslovanja (velja za pravne osebe in s.p. posameznike)

Gospodarnost poslovanja se izračuna iz količnika med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Podlaga za ocenitev sta bilanca stanja za preteklo leto ter izkaz poslovnega izida za preteklo leto. Če je upravičenec univerzalni pravni naslednik, se pri ocenjevanju lahko upoštevajo podatki iz računovodskih izkazov prenesenega podjetja.

Ekonomski učinek javnih sredstev (velja za fizične osebe)

Merilo je količnik med neto sedanjo vrednostjo (NSV) projekta (pri 5 odstotni obrestni meri) in višino zaprošenih nepovratnih sredstev. Pri izračunu neto sedanje vrednosti se ne upoštevajo dodeljena sredstva. Čeprav zahtevamo priprave poslovnih načrtov in izračun donosnosti pri vseh upravičencih, ne glede na velikost naložb, pa je ekonomski učinek javnih sredstev, smiselno spremljati samo pri večjih naložbah. Število točk se določi po linearni lestvici in je na celo vrednost zaokrožen dvajsetkratnik razmerja med vrednostjo NSV projekta in zaprošenimi javnimi sredstvi. Če je rezultat večji od 10, se dodeli maksimalno število točk.

Povečanje prihodka

Merilo se upošteva samo za majhne naložbe, kjer se upošteva povečanje prihodka po izvedeni naložbi. Maksimalno število točk se pridobi za povečanje prihodka za vsaj 40 odstotkov glede na prihodek pred naložbo.

Družbeno socialni vidik naložbe

Družbeno socialni vidik upravičenca predstavlja od 5 do 10 odstotkov možnih točk:

Izobrazba upravičenca (velja za fizične osebe)

Ocenjuje se izobrazba nosilca kmetijskega gospodarstva na podlagi dokazil, ki jih upravičenec predloži k vlogi. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki ima končano vsaj univerzitetno izobrazbo vključno s specializacijo po visokih strokovnih programih (7. raven) ter magisterij stroke (2. bolonjska stopnja) za kmetijsko in kmetijski sorodno izobrazbo. Kot kmetijski sorodna izobrazba se upošteva: agro-živilska (vključno z čebelarstvom), veterinarska, gozdarska in lesarska. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, če ima nosilec kmetijskega gospodarstva končano vsaj univerzitetno izobrazbo vključno s specializacijo po visokih strokovnih programih.

Socialni vidik podjetja (velja za pravne osebe in s.p. posameznike)

Dodatno število točk pridobijo podjetja, ki so vpisana v register socialnih podjetij oziroma bodo vpisana v ta register najkasneje do zaključka naložbe. S tem želimo spodbuditi podjetja, da postanejo socialna podjetja, ki so prepoznana kot nosilci tržnih socialnih inovacij na področju samooskrbe, lokalno pridelane hrane, zaposlovanja ranljivih skupin ter ustvarjanja zelenih delovnih mest. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki je vpisan v register socialnih ali invalidskih podjetij. Zaradi svoje specifične vloge in načina delovanja (zadruga deluje drugače kot običajno podjetje, je v lasti svojih članov, dobiček lahko uporablja za rezerve in delitev itd.) so do dodatnih točk upravičene tudi zadruge.

Geografski vidik naložbe

Geografski vidik upravičenca predstavlja od 5 do 10 odstotkov možnih točk.

Koeficient razvitosti občin

Vlada Republike Slovenije določi koeficient razvitosti občin. Nižji kot je koeficient, slabše je razvita občina. Občine z nižjim koeficientom tako bolj potrebujejo investicijske ukrepe, saj so razmere za razvoj kmetijstva v teh občinah finančno in socialno slabe. Nižji kot je koeficient posamezne občine, več točk na javnem razpisu občina dobi. Koeficienti bodo združeni v skupine, največje možno število točk prejmejo občine, pri katerih je koeficient razvitosti 0,8 ali nižji.

Lokacija naložbe se nahaja na problemskih območjih iz PRP 2014-2020

Zaradi izseljevanja prebivalstva (depopulacije) se v občinah, ki so uvrščene v problemska območja nenehno poslabšuje demografska in socialna struktura, posledično pa se intenzivno spreminja tudi kulturna krajina. Opuščanje pridelave in zaraščanje kmetijskih zemljišč sodi med najbolj vidne oblike porušenega ravnotežja med socioekonomsko strukturo prebivalstva in naravnimi možnostmi za kmetijsko pridelavo. To merilo je uvedeno s ciljem lažje izvedbe naložb na problemskih območjih, ki se soočajo s procesom depopulacije in opuščanja kmetovanja ter zaraščanja kmetijskih površin.

Proizvodna usmeritev naložbe

Proizvodna usmeritev naložbe predstavlja od 15 do 30 odstotkov možnih točk. Proizvodno usmeritev sestavljajo naslednja merila:

Prioritetni sektorji predelave

Naložba v predelavo ali trženje kmetijskih proizvodov predstavlja do 20 odstotkov možnih točk. Upošteva se usmerjenosti naložb v določene sektorje, kjer je manjša samooskrba s hrano: sadje, zelenjava, žita in prašičje meso. Maksimalno število točk pridobi naložba v skladu s temi merili, če je naložba v predelavo ali trženje vsaj enega od teh kmetijskih proizvodov.

Vključenost v sheme kakovosti hrane oziroma pridelava vina z zaščitenim geografskim poreklom

Dodatnih do 10 odstotkov možnih točk prejmejo upravičenci za naložbe v predelavo ali trženje kmetijskih proizvodov, ki imajo certifikate oziroma potrdila za proizvode iz evropskih ali nacionalnih shem kakovosti hrane (v primeru, da je upravičenec zadruga, skupina oziroma organizacija proizvajalcev, se ji prizna certifikat, tudi če ima več kot 50% članov zadruge, skupine oziroma organizacije proizvajalcev ta certifikat) oziroma so jim bile izdane odločbe o oceni vina z zaščitenim geografskim poreklom.

Horizontalno in vertikalno povezovanje

Horizontalno in vertikalno povezovanje predstavlja do 5 odstotkov možnih točk.

Vključenost upravičenca v različne oblike proizvodnega sodelovanja in pogodbenega povezovanja

Pri horizontalnemu in vertikalnemu povezovanju se ocenjuje vključenost upravičenca v različne oblike proizvodnega povezovanja ter pogodbenega sodelovanja v okviru članstva v skupini ali organizaciji proizvajalcev, branžnih in medbranžnih organizacij, agrarnih in pašnih skupnostih, zadrugah, vključenost v EIP itd. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki je vključen v oblike povezovanja.

Prispevek k horizontalnim ciljem na področju skrbi za okolje, inovacij in podnebnih sprememb

Prispevek k horizontalnim ciljem predstavlja do 30 odstotkov možnih točk. Prispevek k horizontalnim ciljem sestavljajo naslednja merila:

Okoljski prispevek izvedene naložbe

Prispevek k temu horizontalnemu cilju se upošteva na ravni upravičenih stroškov po seznamu naložb kot na primer ureditev čistilnih naprav, varčevanje z vodo, ureditev vodnih zbiralnikov in vodohranov za zbiranje meteorne vode, zmanjšanje izpustov, uporaba lesa pri gradnji objektov ipd. Točke se seštevajo. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki izvaja več naložb, s katerimi prispeva k izboljšanju okolja.

Inovacije

Prispevek k temu horizontalnemu cilju se upošteva na ravni upravičenih stroškov. Kot inovacijo se upošteva izvajanje projekta v okviru EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti. Naložba se nanaša na predelavo ali trženje in uvajanje novih proizvodov. Predmet podpore so naložbe v nove naprave oziroma tehnologije, ki imajo ob vložitvi vloge na javni razpis veljavni patent, uvajanje novih proizvodov na kmetijskem gospodarstvu, ki ga prej še ni proizvajalo ipd. Točke se seštevajo. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki izvaja več naložb, s katerimi prispeva k inovacijam.

Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje

Prispevek k temu horizontalnemu cilju se upošteva na ravni upravičenih stroškov po seznamu naložb, kot na primer naložbe v energetsko učinkovitost stavb in opreme, posodobitev energetsko učinkovitih ogrevalnih sistemov, zmanjšanje toplotnih izgub pri gradnjah objektov z uporabo materialov z nižjo toplotno prevodnostjo, naložbe v proizvodnjo električne in toplotne energije, ureditev vodnega vira, posodobitev sistemov za varčno uporabo vode, shranjevanje vode, uporaba lesa pri gradnji objektov ipd. Točke se seštevajo. Maksimalno število točk pridobi upravičenec, ki izvaja več naložb s katerimi prispeva k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje.

Ocenjevanje vlog se izvaja ločeno glede na obseg naložb (naložbe do vključno 15.000 eurov, naložbe od 15.000 do vključno 200.000 eurov in naložbe nad 200.000 eurov), ter glede na pravni status upravičenca.

Merila za majhne naložbe (do vključno 15.000 eurov priznane vrednosti naložbe)	**Naložbe do vključno 15.000 eurov priznane vrednosti** (Maks. št. točk)
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**25**
Povečanje prihodka	25
GEOGRAFSKI VIDIK UPRAVIČENCA	**10**
Koeficient razvitosti občin	5
Lokacija naložbe se nahaja na problemskih območjih iz PRP 2014-2020	5
PROIZVODNA USMERITEV NALOŽBE	**30**
Prioritetni sektorji predelave	20
Vključenost v sheme kakovosti	10
HORIZONTALNO IN VERTIKALNO POVEZOVANJE	**5**
Vključenost upravičenca v različne oblike proizvodnega sodelovanja in pogodbenega povezovanja	**5**
PRISPEVEK K HORIZONTALNIM CILJEM	**30**
Okoljski prispevek izvedene naložbe	10
Inovacije	5

Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje	15
SKUPAJ	**100**

Merila za fizične osebe (kmetije ter agrarne in pašne skupnosti)	**Najvišje možno število točk – za naložbe od 15.000 do vključno 200.000 eurov**	**Najvišje možno število točk – za naložbe nad 200.000 eurov**
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**30**	**30**
Interna stopnja donosnosti	25	15
Ekonomski učinek javnih sredstev	5	15
DRUŽBENO SOCIALNI VIDIK UPRAVIČENCA	**10**	**5**
Izobrazba upravičenca	10	5
GEOGRAFSKI VIDIK NALOŽBE	**10**	**5**
Koeficient razvitosti občin	5	2
Lokacija naložbe se nahaja na problemskih območjih iz PRP 2014-2020	5	3
PROIZVODNA USMERITEV NALOŽBE	**15**	**25**
Prioritetni sektorji predelave	10	15
Vključenost v sheme kakovosti	5	10
HORIZONTALNO IN VERTIKALNO POVEZOVANJE	**5**	**5**
Vključenost upravičenca v različne oblike proizvodnega sodelovanja in pogodbenega povezovanja	5	5
PRISPEVEK K HORIZONTALNIM CILJEM	**30**	**30**
Okoljski prispevek izvedene naložbe	10	10
Inovacije	5	10
Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje	15	10
SKUPAJ	**100**	**100**

Merila za pravne osebe in samostojne podjetnike posameznike	**Najvišje možno število točk – za naložbe do vključno 200.000 eurov**	**Najvišje možno število točk – za naložbe nad 200.000 eurov**
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**30**	**30**
Interna stopnja donosnosti	20	20
Gospodarnost poslovanja	*10*	*10*
DRUŽBENO SOCIALNI VIDIK NALOŽBE	**10**	**5**
Socialni vidik podjetja (socialno ali invalidsko podjetje ali zadruga)	10	5
GEOGRAFSKI VIDIK NALOŽBE	**10**	**5**
Koeficient razvitosti občin	5	2
Lokacija naložbe se nahaja na problemskih območjih iz PRP 2014-2020	5	3
PROIZVODNA USMERITEV NALOŽBE	**15**	**25**
Prioritetni sektorji predelave	15	15
Vključenost v sheme kakovosti	/	10
HORIZONTALNO IN VERTIKALNO POVEZOVANJE	**5**	**5**
Vključenost upravičenca v različne oblike proizvodnega sodelovanja in pogodbenega povezovanja	5	5
PRISPEVEK K HORIZONTALNIM CILJEM	**30**	**30**
Okoljski prispevek izvedene naložbe	10	10
Inovacije	5	10

Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje	15	10
SKUPAJ	**100**	**100**

Podpora se bo dodeljevala tudi v obliki finančnih instrumentov. Oblike finančnih instrumentov, s katerimi se bodo dodeljevala sredstva v okviru tega podukrepa, so predlagane v, izdelani predhodni oceni in se bodo opredelile ob vzpostavitvi strukture upravljanja finančnih instrumentov, ko bo pripravljena tudi sprememba PRP 2014-2020.

3.4.3 Podukrep 4.3 – Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva - Izvedba agromelioracij na komasacijskih območjih

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena izvedbi agromelioracij na komasacijskih območjih v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijska zemljišča. Infrastruktura, ki se zgradi v okviru agromelioracije in ni neposredno povezana z razvojem kmetijstva, ni upravičena do podpore v okviru te operacije.

Cilj:

- izboljšanje kakovosti kmetijskih zemljišč;
- povečanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev preko izboljšanja posestne strukture.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so nosilci kmetijskih gospodarstev in druge fizične in pravne osebe, ki so s strani lastnikov kmetijskih zemljišč pooblaščeni za izvedbo naložb.

Načela pri določanju meril za izbor

Operacija se izvaja z zaprtim javnim razpisom.

Vstopna meja točk za to operacijo znaša 30 odstotkov najvišjega možnega števila točk.

Merila za ocenjevanje vlog se izvajajo po naslednjih skupinah meril:

Ekonomski vidik naložbe

Ekonomski vidik naložbe predstavlja 65 odstotkov možnih točk.

Delež soglasij lastnikov kmetijskih zemljišč, če gre za zahtevno agromelioracijo

Za izvedbo agromelioracij kmetijskih zemljišč na komasacijskih območjih je potrebno soglasje tistih lastnikov zemljišč na komasacijskem območju, ki imajo v lasti več kot 67 odstotkov površin na komasacijskem območju (to je vstopni pogoj). Višji kot je delež strinjanja lastnikov zemljišč, večji je interes po izvedbi operacije na posameznem območju. Zato maksimalno število točk (25) dobijo tiste operacije, pri katerih je stopnja soglasij višja od 90 odstotkov.

Medsebojno povezovanje agromelioracij in komasacij

Izvedba agromelioracij, ki so predmet podpore po tej operaciji, je pogojena s predhodno ali sočasno izvedbo komasacije. V kolikor upravičenec sočasno izvaja obe operaciji, je upravičen do točk v okviru tega merila. V kolikor upravičenec uveljavlja stroške tako agromelioracije kot tudi komasacije, dobi maksimalno število točk (5).

Upravičenec, ki uveljavlja stroške samo agromelioracij, v okviru tega merila ne dobi točk.

Velikost agromelioracijskega območja

Velikost agromelioracijskega območja je povezana z interesom lastnikov zemljišč na posameznem območju. Večje kot je območje, večji je interes po izvedbi agromelioracij na komasacijskem območju in več točk dobi upravičenec. Točke bodo deljene po velikostnih skupinah, maksimalno število točk (15) dobijo tista agromelioracijska območja, ki so večja od 300 ha.

Neugodna posestna struktura – povprečno število parcel na hektar agromelioracijskega območja

Neugodna posestna struktura se izračuna tako, da se število parcel na posameznem agromelioracijskem območju deli s površino agromelioracijskega območja. Vstopni pogoj za dodelitev sredstev je, da je na agromelioracijskem območju posestna razdrobljenost večja od 2 parcel na hektar.

Točke bodo deljene po velikostnih skupinah, maksimalno število točk (20) bodo prejela tista agromelioracijska območja, pri katerih je povprečno število parcel na hektar agromelioracijskega območja večje od 3.

Geografski vidik naložbe

Geografski vidik naložbe predstavlja 10 odstotkov možnih točk.

Koeficient razvitosti občine

Vlada Republike Slovenije določi koeficient razvitosti občin. Nižji kot je koeficient, slabše je razvita občina. Občine z nižjim koeficientom tako bolj potrebujejo investicijske ukrepe, saj so razmere za razvoj kmetijstva v teh občinah finančno in socialno slabe. Nižji kot je koeficient posamezne občine, več točk na javnem razpisu občina dobi. Koeficienti bodo združeni v skupine, največje možno število točk je 10, ki ga prejmejo občine, pri katerih je koeficient razvitosti 0,8 ali nižji.

Prispevek k horizontalnim ciljem

Prispevek k horizontalnim ciljem predstavlja 25 odstotkov možnih točk.

Prispevek k podnebnim spremembam – zmanjšanje spravilnih razdalj

Z izvedbo agromelioracij na komasacijskih območjih se uredijo nove poljske poti. Z izvedbo komasacij pa se na novo delijo zemljišča komasacijskega sklada. Cilj komasacije je, da vsak komasacijski udeleženec dobi čim bolj zaokroženo zemljišče. S tem je omogočena hitrejša in racionalnejša obdelava kmetijskih zemljišč. S komasacijo se prav tako zmanjša število obdelovalnih kosov posameznega komasacijskega udeleženca. Z zmanjšanjem števila obdelovalnih kosov se zmanjšajo tudi spravilne razdalje, ki so razdalje od naslova kmetijskega gospodarstva do roba obdelovalnega kosa.

Za izračun se primerja dolžina spravilnih razdalj posameznega kmetijskega gospodarstva, ki je vključeno v operacijo, in sicer dolžina spravilnih razdalj pred izvedbo operacije se primerja z dolžino spravilnih razdalj po izvedbi operacije. V kolikor se skupno dolžina spravilnih razdalj vseh kmetijskih gospodarstev, ki so vključena v operacijo zmanjša za vsaj 20 odstotkov, se projektu dodeli največje število točk, to je 25.

Merila		**Maksimalno število točk**
Ekonomski vidik naložbe	delež soglasij lastnikov kmetijskih zemljišč, če gre za zahtevno agromelioracijo, podatek priskrbi pristojno ministrstvo na zahtevo ARSKTRP	25
	medsebojno povezovanje agromelioracij in komasacij	5
	velikost agromelioracijskega območja	15
	neugodna posestna struktura- povprečno število parcel na hektar agromelioracijskega območja	20
Geografski vidik naložbe	koeficient razvitosti občine	10

Prispevek k horizontalnim ciljem	prispevek k podnebnim spremembam - zmanjšanje spravilnih razdalj, stanje pred in po naložbi (analiza je priloga k vlogi)	25
SKUPAJ		**100**

3.4.4 Podukrep 4.3 – Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva - Izgradnja namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena naložbam v izgradnjo in dograditev namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom, vključno z izgradnjo vodnih virov v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijska zemljišča, brez namakalne opreme.

Cilj:

- zagotavljanje stabilne pridelave v kmetijstvu

Upravičenci

Upravičenci do podpore so nosilci kmetijskih gospodarstev ter fizične in pravne osebe, ki so s strani lastnikov kmetijskih zemljišč pooblaščeni za izvedbo naložb.

Načela pri določanju meril za izbor

Operacija se izvaja z zaprtim javnim razpisom.

Vstopna meja točk za to operacijo znaša 30 odstotkov najvišjega možnega števila točk. Merila za ocenjevanje vlog se izvajajo po naslednjih skupinah meril:

Ekonomski vidik naložbe

Ekonomski vidik naložbe predstavlja 60 odstotkov možnih točk.

Potencialna izkoriščenost namakalnega sistema – delež soglasij lastnikov kmetijskih zemljišč

Za izgradnjo namakalnega sistema je potrebno soglasje tistih lastnikov zemljišč na namakalnem območju, ki imajo v lasti več kot 80 odstotkov površin na namakalnem območju (to je vstopni pogoj). Višji kot je delež strinjanja lastnikov zemljišč, večji je interes po izvedbi operacije na posameznem območju. Zato maksimalno število točk (10) dobijo tiste operacije, pri katerih je stopnja soglasij višja od 90 odstotkov.

Velikost namakalnega območja

Velikost namakalnega območja je povezana z interesom lastnikov zemljišč na posameznem območju. Večje kot je območje, večji je interes po izgradnji namakalnega sistema in več točk dobi posamezni projekt. Točke bodo deljene po velikostnih skupinah, maksimalno število točk (10) dobijo tista namakalna območja, ki so večja od 100 ha.

Medsebojno povezovanje zemljiških operacij

Izgradnja namakalnega sistema je enostavnejša in učinkovitejša, če se na namakalnem območju prehodno izvedeta komasacija kmetijskih zemljišč in agromelioracija. S komasacijo se zaokrožijo zemljišča posameznega kmetijskega gospodarstva, z izvedbo agromelioracij pa se ta zemljišča biološko, kemijsko ali fizikalno izboljšajo. V kolikor se namakalni sistem gradi na območju, kjer je bila izvedena komasacija in/ali agromelioracija, je projekt upravičen do dodatnih točk v okviru tega merila. V kolikor upravičenec uveljavlja stroške tako agromelioracije kot tudi komasacije, dobi maksimalno število točk (10).

Geografski vidik naložbe

Geografski vidik naložbe predstavlja 20 odstotkov možnih točk.

Koeficient razvitosti občine

Vlada Republike Slovenije vsako leto določi koeficient razvitosti občin za tekoče leto. Nižji kot je koeficient, slabše je razvita občina. Občine z nižjim koeficientom tako bolj potrebujejo investicijske ukrepe, saj so razmere za razvoj kmetijstva v teh občinah finančno in socialno slabe. Nižji kot je koeficient posamezne občine, več točk na javnem razpisu občina dobi. Koeficienti bodo združeni v skupine, največje možno število točk je 10, ki ga prejmejo projekti, ki ležijo v občinah, pri katerih je koeficient razvitosti 0,8 ali nižji.

Prispevek k horizontalnim ciljem

Prispevek k horizontalnim ciljem predstavlja 20 odstotkov možnih točk.

Delež potencialne površine, opremljene s kapljičnim namakanjem ali namakanjem z mikrorazpršilci

Za izgradnjo namakalnega sistema je potrebno soglasje lastnikov zemljišč, ki imajo v lasti več kot 80 odstotkov površin na namakalnem območju. Na podlagi določitve namakalnega območja se pripravi projekt izgradnje namakalnega sistema in hidravlične značilnosti predvidenega namakalnega sistema, ki med drugim temelji tudi na načinu namakanja. Kapljični način namakanja in namakanje z mikrorazpršilci imata najmanjšo potencialno porabo vode, zato sta okoljsko najbolj sprejemljiva. V okviru tega merila projekt dobi dodatno število točk za potencialne površine, ki bodo opremljene s kapljičnim načinom namakanja ali namakanjem z mikrorazpršilci. Največje število točk dobijo projekti, pri katerih delež potencialnih površin, ki bodo opremljene z kapljičnimi namakalnimi sistem, presega 20 odstotkov površine namakalnega sistema.

Merila		**Maksimalno število točk**
Ekonomski vidik naložbe	potencialna izkoriščenost namakalnega sistema - delež soglasij lastnikov kmetijskih zemljišč, podatek priskrbi pristojno ministrstvo na zahtevo ARSKTRP	10
	velikost namakalnega območja	10
	medsebojno povezovanje zemljiških operacij	10
Geografski vidik naložbe	koeficient razvitosti občine	10
Prispevek k horizontalnim ciljem	delež potencialnih površine opremljene s kapljičnim namakanjem ali namakanjem z mikrorazpršilci	10
SKUPAJ		**50**

3.4.5 Podukrep 4.3 – Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva - Tehnološke posodobitve namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena naložbam v tehnološke posodobitve namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom, v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijska zemljišča, graditev objektov in urejanje prostora, brez namakalne opreme, ki vključujejo vodni vir.

Cilj:

- izboljšanje energetske učinkovitosti obstoječih namakalnih sistemov in zmanjšana poraba vode

Upravičenci

Upravičenci do podpore so nosilci kmetijskih gospodarstev ter fizične in pravne osebe, ki so s strani lastnikov kmetijskih zemljišč pooblaščeni za izvedbo naložb.

Načela pri določanju meril za izbor

Operacija se izvaja z zaprtim javnim razpisom.

Vstopna meja točk za to operacijo znaša 30 odstotkov najvišjega možnega števila točk.

Merila za ocenjevanje vlog se izvajajo po naslednjih skupinah meril:

Ekonomski vidik naložbe

Ekonomski vidik naložbe predstavlja 30 odstotkov možnih točk.

Velikost namakalnega območja

Velikost namakalnega območja je povezana z interesom lastnikov zemljišč na posameznem območju. Večje kot je območje, večji je interes po tehnološki posodobitve namakalnega sistema in več točk dobi upravičenec. Točke bodo deljene po velikostnih skupinah, maksimalno število točk (15) dobijo tista namakalna območja, ki so večja od 200 ha.

Geografski vidik naložbe

Geografski vidik naložbe predstavlja 20 odstotkov možnih točk.

Koeficient razvitosti občine

Vlada Republike Slovenije vsako leto določi koeficient razvitosti občin za tekoče leto. Nižji kot je koeficient, slabše je razvita občina. Občine z nižjim koeficientom tako bolj potrebujejo investicijske ukrepe, saj so razmere za razvoj kmetijstva v teh občinah finančno in socialno slabe. Nižji kot je koeficient posamezne občine, več točk na javnem razpisu občina dobi. Koeficienti bodo združeni v skupine, največje možno število točk je 10, ki ga prejmejo občine, pri katerih je koeficient razvitosti 0,8 ali nižji.

Prispevek k horizontalnim ciljem

Prispevek k horizontalnim ciljem predstavlja 50 odstotkov možnih točk.

Potencialni prihranek vode

Osnovni namen tehnoloških posodobitev namakalnih sistemov je izboljšanje njihovega delovanja, saj so zaradi zastarelosti izgube vode v sistemu velike. S tehnološko posodobitvijo je za namakanje enako velikega namakalnega območja potrebna manjša količina vode. Za pridobitev sredstev iz naslova te operacije je potrebno pripraviti elaborat, ki izkazuje potencialni prihranek vode in energije po tehnološki posodobitvi namakalnega sistema. Primerja se poraba vode in energije obstoječega namakalnega sistema s predvidenim stanjem po izvedbi tehnološke posodobitve.

Točke bodo deljene po velikostnih skupinah, maksimalno število točk (15) dobijo tisti projekti, pri katerih je potencialni prihranek vode oziroma energije večji od 25 odstotkov.

Potencialni prihranek energije

Osnovni namen tehnoloških posodobitev namakalnih sistemov je izboljšanje njihovega delovanja, saj so zaradi tehnološke zastarelosti energetsko zelo potratni. S tehnološko posodobitvijo je za namakanje enako velikega namakalnega območja potrebno manj energije. Za pridobitev sredstev iz naslova te operacije je potrebno pripraviti elaborat, ki izkazuje potencialni prihranek vode in energije po tehnološki posodobitvi namakalnega sistema. Primerja se poraba vode in energije obstoječega namakalnega sistema s predvidenim stanjem po izvedbi tehnološke posodobitve.

Točke bodo deljene po velikostnih skupinah, maksimalno število točk (10) dobijo tisti projekti, pri katerih je potencialni prihranek energije večji od 25 odstotkov.

Merila		Maksimalno število točk
Ekonomski vidik naložbe	velikost namakalnega območja	15
Geografski vidik naložbe	koeficient razvitosti občine	10
Prispevek k horizontalnim ciljem	potencialni prihranek vode e	15
	potencialni prihranek energije	10
SKUPAJ		**50**

3.4.6 Podukrep 4.3 – Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva - Ureditev gozdne infrastrukture

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena naslednjim naložbam:

- naložbam v gradnjo in rekonstrukcijo gozdnih cest ter
- naložbam v gradnjo, rekonstrukcijo in pripravo gozdnih vlak.

Do podpore niso upravičene naložbe v gozdove, ki so v lasti RS in gozdove v lasti pravnih oseb, ki so v 50 odstotnem ali v večjem deležu v lasti RS.

Podpora v okviru tega ukrepa se dodeli v skladu z Uredbo 720/2014/EU.

Cilj:

- ureditev gozdne infrastrukture z namenom trajnostnega gospodarjenja z gozdovi

Upravičenci

Upravičenci do podpore so lastniki in solastniki zasebnih gozdov ter njihova združenja, agrarne in pašne skupnosti ter druge fizične in pravne osebe, ki so pooblaščene za izvedbo naložbe.

Načela pri določanju meril za izbor

Operacija se bo izvajala s zaprtim javnim razpisom. Vstopna meja točk za to operacijo znaša 30 odstotkov najvišjega možnega števila točk.

Upoštevajo se naslednja merila za izbor vlog:

Odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami pred naložbo

Odprtost gozdov pomembno vpliva na ekonomski vidik sečnje in spravila lesa iz gozda. Z ureditvami gozdnih cest in gozdnih vlak se zmanjšajo spravili stroški. Prometnice se urejajo samo tam, kjer je dejanska odprtost manjša od optimalne. Maksimalno število točk prejmejo naložbe v območja, ki niso odprta z gozdnimi prometnicami (z vidika gospodarjenja z gozdovi) ob upoštevanju, da s tem ne vplivamo negativno na posamezne živalske in rastlinske vrste ter občutljive habitate.

Delež zmanjšanja spravilnih stroškov

Z ureditvami gozdnih cest in gozdnih vlak se zmanjšajo spravili stroški. Izračun predstavlja razliko med spravilnimi stroški med stanjem pred in po investiciji. Podatek pripravi Zavod za gozdove Slovenije v

okviru projektne dokumentacije. Maksimalno število točk prejmejo naložbe, kjer se spravilni stroški zmanjšajo za več kot polovico.

Število vključenih lastnikov gozdov

Z ureditvami gozdnih prometnic lahko omogočimo spravilo lesa ne samo enemu, ampak tudi več lastnikom gozdov. Maksimalno število točk prejmejo naložbe, ki bodo omogočale spravilo več kot trem lastnikom gozdov.

Stopnja gozdnatosti na ravni občin

Stopnja gozdnatosti je razmerje med površino gozda v občini in celotno površino občine. Naložbe želimo usmeriti v občine z večjo gozdnatostjo. Maksimalno število točk prejmejo naložbe, ki se bodo izvajale v občinah, ker je gozdnatost večja kot 65 odstotkov.

Dolžina in vrsta gozdnih prometnic, s katerim se upravičenec prijavlja na javni razpis

S tem merilom želimo usmeriti naložbe v ureditve gozdnih cest, ki odpirajo širše območje gozdov. Dolžine in vrste prometnic so razvidne iz projektne dokumentacije. Maksimalno število točk prejmejo naložbe, ki se daljše od 800 metrov.

Ureditev gozdnih prometnic izven območij Natura 2000

S tem merilom želimo usmeriti ureditve gozdnih prometnic izven območij Natura 2000. Ureditve gozdnih prometnic predstavlja lahko negativen vpliv za nekatere živalske in rastlinske vrste. S tem merilom bomo prispevali k horizontalnemu cilju ohranitev okolja. Maksimalno število točk prejmejo naložbe, če se polovica prometnic ureja izven območja Natura 2000.

Merila	**Maksimalno število točk**
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**60**
Odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami pred naložbo	20
Delež zmanjšanja spravilnih stroškov	20
Število vključenih lastnikov gozdov	20
GEOGRAFSKI VIDIK NALOŽBE	**10**
Stopnja gozdnatosti na ravni občin	10
PROIZVODNI (TEHNOLOŠKI) VIDIK NALOŽBE	**10**
Dolžina in vrsta gozdnih prometnic, s katerim se upravičenec prijavlja na javni razpis	10
PRISPEVEK K HORIRONTALNIM CILJEM	**20**
Ureditev gozdnih prometnic izven območij Natura 2000	20
SKUPAJ	**100**

3.5 M6 – RAZVOJ KMETIJ IN PODJETIJ

3.5.1 Podukrep 6.1 – Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena mladim kmetom za lažjo vzpostavitev kmetije in kmetijske dejavnosti.

Cilj:

- izboljšanje starostne strukture nosilcev kmetijskih gospodarstev;
- izboljšanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so mladi kmetje, ki so na dan oddaje vloge stari od 18 do vključno 40 let in imajo ustrezno poklicno znanje in usposobljenost ter prvič vzpostavljajo kmetijo.

Mladi kmetje so fizične osebe, ki so edini nosilci kmetijskega gospodarstva na kmetiji.

Vzpostavitev kmetije:

Šteje se, da je kmetija vzpostavljena, ko je lastništvo zemljišč vpisano v zemljiško knjigo, ko je upravičenec vpisan v RKG kot nosilec kmetijskega gospodarstva in ko je izpolnjen prvi mejnik/cilj iz poslovnega načrta.

Ob oddaji vloge na javni razpis vzpostavitev še ne sme biti dokončana. Kot dokončana vzpostavitev se šteje, da je upravičenec:

- zemljiškoknjižni lastnik ali solastnik kmetije skupaj z zakonskim ali zunaj zakonskim partnerjem, kar dokazuje s sklepom o vpisu v zemljiško knjigo v obdobju do največ 24 mesecev pred oddajo vloge;
- vpisan v register kmetijskih gospodarstev kot nosilec kmetijskega gospodarstva na kmetiji v obdobju do največ 24 mesecev pred oddajo vloge na javni razpis. Odstopanje od te časovne omejitve je dovoljeno le, če upravičenec pred tem obdobjem še ni prejel sredstev iz naslova skupne kmetijske politike, z izjemo sredstev za izobraževanja, in v RKG še ni bilo evidentirano, da ima v upravljanju kmetijska zemljišča, kar pomeni, da še ni imel učinkovitega nadzora nad upravljanjem kmetije;
- izpolnil prvi mejnik/cilj iz poslovnega načrta; v primeru, ko na kmetiji knjigovodstvo za primarno kmetijsko proizvodnjo na ime upravičenca še ni vzpostavljeno, mora biti prvi mejnik v poslovnem načrtu vzpostavitev knjigovodstva.

Načela pri določanju meril za izbor

Sredstva za podukrep se bodo dodeljevala na podlagi zaprtih javnih razpisov. Po namenu se bo javni razpis delil na:

- sklop A: zajema upravičence, ki so zaposleni na kmetiji oziroma zaposlitev predvidijo v poslovnem načrtu;
- sklop B: ostali upravičenci.

Vloge se ločeno razvrstijo na seznam prejetih in popolnih vlog po posameznih sklopih. Če je na posameznem sklopu višina razpisanih sredstev višja od zneska odobrenih sredstev, se lahko preostanek sredstev prerazporedi na drug sklop.

Vloge prispele na javni razpis bodo točkovane na podlagi meril za izbor. Najvišje možno število točk, ki jih lahko doseže upravičenec na podlagi meril za izbor je 86. Med vlogami, ki presežejo vstopno mejo 30

odstotkov najvišjega možnega števila točk, to je 26 točk, se izberejo tiste, ki dosežejo višje število točk, do porabe razpisanih sredstev. Vloge prispele na javni razpis bodo točkovane na podlagi meril za izbor, ki so razdeljena na dva vidika.

Upoštevajo se naslednja merila za izbor vlog:

<u>*Socialno ekonomski vidik:*</u>

Socialno ekonomski vidik predstavlja 83 odstotkov možnih točk. V okviru socialno ekonomskega vidika se bo upoštevalo devet meril:

Starost upravičenca

Upoštevala se bo starost mladega kmeta na dan oddaje vloge na javni razpis. Namen podukrepa je znižati povprečno starost nosilcev kmetij, zato želimo zajeti čim mlajšo populacijo mladih kmetov in hkrati dovolj zrelih in z jasno vizijo razvoja kmetije. Najvišje število, to je 16, točk pridobijo mladi kmetje v starostni skupini od 23 do vključno 33 let, sledi starostna skupina od 18 do 22 let, nato starostna skupina od 34 do 36 let in potem starostna skupina od 37 do 38 let. Najnižje število točk pridobijo upravičenci stari nad 39 let.

Izobrazba upravičenca

Mlajše generacije nosilcev slovenskih kmetij so praviloma bolje izobražene od svojih predhodnikov. Bolje izobražene mlade kmete želimo ustrezno nagraditi in jim pri merilih za izbor vlog dati prednost. Upoštevala se bo pridobljena izobrazba mladega kmeta na dan oddaje vloge na javni razpis. Zajeti želimo čim bolj izobraženo populacijo mladih kmetov, z namenom izboljšanja povprečnega izobrazbenega nivoja nosilcev kmetijskih gospodarstev na kmetiji. Najvišje število, to je 15 točk pridobijo mladi kmetje s končano najmanj univerzitetno izobrazbo ali univerzitetno izobrazbo vključno s specializacijo po visokih strokovnih programih (7. raven) ali z magisterijem stroke (2. bolonjska stopnja) s področja kmetijstva. Najnižje število točk prejmejo upravičenci z nižjo in srednjo poklicno izobrazbo (3. in 4. raven) nekmetijske smeri in pridobljen certifikat nacionalne poklicne kvalifikacije s področja kmetijstva ali s kmetijstvom povezanih dejavnosti najmanj IV. stopnje zahtevnosti.

Povečanje obsega proizvodnih kapacitet na podlagi katerih upravičenec vstopi v podukrep (PKP, GVŽ, čebelje družine)

Pri tem merilu se bo točkovalo cilj, v kolikor bo mladi kmet v poslovnem načrtu prikazal povečanje obsega proizvodnih kapacitet nad 20 odstotkov, v tem primeru prejme 10 točk, najmanj točk pridobi, če prikaže 5 ali manj odstotkov povečanja obsega proizvodnih kapacitet. Namen tega merila je spodbuditi mlade kmete, da si za svoje kmetijsko gospodarstvo zastavijo ambiciozen, a hkrati realen načrt povečanja obsega proizvodnje in s tem povečanje fizičnega obsega kmetije.

Prispevek k doseganju horizontalnega cilja okolje (ekološko kmetijstvo, učinkovita raba energije, itd.)

K horizontalnemu cilju okolje lahko mladi kmet prispeva na različne načine npr. s preusmeritvijo kmetije iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje in vstopom v ukrep Ekološko kmetovanje, uvedbo učinkovite rabe energije (uvedba in posodobitev objektov in opreme namenjene učinkoviti rabi energije) itd. Za vsak tak cilj prejme od 1 do 5 točk, točke se seštevajo, najvišje možno število priznanih točk pri tem merilu je 5.

Prispevek k doseganju horizontalnega cilja inovacije (povečanje vrst tržnih proizvodov, uvedba/posodobitev IKT za potrebe kmetijskega gospodarstva, itd.)

K horizontalnemu cilju inovacije mladi kmet prispeva npr. s povečanjem vrst tržnih proizvodov, kar je inovacija za njegovo kmetijo, z uvedbo/posodobitvijo informacijsko komunikacijske tehnologije za potrebe kmetijskega gospodarstva, pogodbe o sodelovanju s fakultetami ali raziskovalnimi skupinami, pridobljeni patenti za proizvode, tehnologijo. Za vsak cilj prejme od 2 do 3 točke, točke se seštevajo, najvišje možno število priznanih točk pri tem merilu je 5.

Prispevek k doseganju horizontalnega cilja podnebne spremembe ter prilagajanje nanje (uvedba malih namakalnih sistemov, mrež proti toči, rastlinjakov, sajenje tolerantnih sort rastlin, itd.).

K horizontalnemu cilju podnebne spremembe ter prilagajanje nanje lahko mladi kmet prispeva na različne načine npr. z uvedbo malih namakalnih sistemov, mrež proti toči, rastlinjakov, sajenjem tolerantnih sort rastlin, itd. Za vsak cilj prejme od 1 do 2 točki, točke se seštevajo, najvišje možno število točk pri tem merilu je 5.

Vključenost kmetijskega gospodarstva v sheme kakovosti hrane

Namen merila je spodbuditi mlade kmete, da se vključijo v podukrep, ki pripeva k prepoznavnosti kmetijskih in živilskih proizvodov. V kolikor mladi kmet v poslovnem načrtu načrtuje vstop v ukrep sheme kakovosti hrane, pridobi 5 točk, sicer točk ne pridobi.

Vključenost kmetijskega gospodarstva v ukrep dobrobit živali

Namen merila je spodbuditi mlade kmete, da se vključijo v podukrep, ki prispeva k nadstandardnim načinom reje živali, ki upoštevajo vidike dobrobiti živali. V kolikor mladi kmet v poslovnem načrtu načrtuje vstop v ukrep dobrobit živali, pridobi 5 točke, sicer točk ne pridobi.

Vključenost v izobraževanje

Namen tega merila je spodbuditi upravičence k nadaljnjemu izobraževanju (neobvezna izobraževanja v okviru podukrepa M1.1 in udeležba na mednarodnih in drugih izobraževanjih v obsegu najmanj 50 ur, ki jih upravičenec dokaže s certifikati, potrdili ali drugimi pisnimi dokazili). Izobraževanje mora biti povezano z dejavnostjo iz ostalih razvojnih ciljev poslovnega načrta. Izobraževanja so ovrednotena z 1 ali 2 točkama, točke se glede na število izobraževanj seštevajo, najvišje možno število doseženih točk pri tem merilu je 5.

Geografski vidik

Geografski vidik predstavlja 17 odstotkov možnih točk. V okviru geografskega vidika se bo upoštevalo tri merila in sicer:

Lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, ki temelji na točkah iz RKG

Pri tem merilu se bo upoštevalo povprečno število točk, ki jih prejme kmetijsko gospodarstvo, ki ima več kot 50 odstotkov kmetijskih zemljišč v uporabi na območjih z omejenimi dejavniki za kmetijsko dejavnost (OMD). Najvišje število točk je 5, dobi jih mladi kmet, ki vstopa s kmetijskih gospodarstvom, katerega povprečno število prejetih točk na ha je najmanj 500. Namen tega merila je ohranjanje kmetijske pridelave in s tem poseljenosti območjih s težjimi razmerami za kmetijsko pridelavo. Najnižje število točk pridobi upravičenec, ki vstopi v podukrep s kmetijo, ki je iz naslova OMD prejela povprečno 199 točk na ha ali manj.

Lokacija kmetijskega gospodarstva glede na stopnjo registrirane brezposelnosti (po občinah – upošteva najnovejši podatek SURS dostopen pred objavo JR)

S tem merilom želimo zajeti upravičence s kmetijami, katerih lokacija se nahaja na območjih z večjo stopnjo brezposelnosti. Namen tega merila je ohranjanje kmetijske pridelave in ohranjanje poseljenosti na območjih z višjo stopnjo registrirane brezposelnosti. Pri tem merilu se bo upoštevala lokacija kmetijskega gospodarstva glede na stopnjo registrirane brezposelnosti v občini po najnovejšem dostopnem podatku SURS pred objavo javnega razpisa. Najvišje število točk, to je 5, pridobi mladi kmet, katerega kmetijsko gospodarstvo se bo nahajalo v občini s stopnjo brezposelnosti najmanj 14,1. Najnižje število točk pridobi upravičenec, katerega lokacija kmetije se nahaja v območju s stopnjo registrirane brezposelnosti pod 10.

Lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja v občini kjer je delež nosilcev kmetijskih gospodarstev starih nad 55 let večji od slovenskega povprečja

S tem merilom želimo zajeti upravičence, katerih lokacija se nahaja v občini, v kateri je delež nosilcev kmetijskih gospodarstev starejših od 55 let enak ali večji od slovenskega povprečja. Največ, to je 5 točk, prejmejo upravičenci iz občin, v katerih delež nosilcev kmetijskih gospodarstev starejših od 55 let presega 70 odstotkov.

Razdelitev točk glede na merila za izbor:

	Merila	Maksimalno število točk
A.	**SOCIO EKONOMSKI VIDIK**	**71**
1.	Starost upravičenca	16
2.	Izobrazba upravičenca	15
3.	Povečanje obsega proizvodnih kapacitet na podlagi katerih upravičenec vstopi v podukrep (PKP, GVŽ, čebelje družine)	10
4.	Prispevek k doseganju horizontalnega cilja okolje (ekološko kmetijstvo, učinkovita raba energije, itd.)	5
5.	Prispevek k doseganju horizontalnega cilja inovacije (povečanje vrst tržnih proizvodov, uvedba/posodobitev IKT za potrebe kmetijskega gospodarstva, itd.)	5
6.	Prispevek k doseganju horizontalnega cilja podnebne spremembe ter prilagajanje nanje (uvedba malih namakalnih sistemov, mrež proti toči, rastlinjakov, sajenje tolerantnih sort rastlin, itd)	5
7.	Vključenost kmetijskega gospodarstva v sheme kakovosti hrane	5
8.	Vključenost kmetijskega gospodarstva v ukrep dobrobit živali	5
9.	Vključenost v izobraževanje	5
B.	**GEOGRAFSKI VIDIK**	**15**
10.	Lokacija kmetijskega gospodarstva glede na stopnjo registrirane brezposelnosti (po občinah – upošteva najnovejši podatek SURS dostopen pred objavo JR)	5
11.	Lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, ki temelji na točkah iz RKG	5
12	Lokacija kmetijskega gospodarstva se nahaja v občini kjer je delež nosilcev kmetijskih gospodarstev starih nad 55 let večji od slovenskega povprečja	5
SKUPAJ		**86**

3.5.2 Podukrep 6.4 – Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti

Podpora se bo dodeljevala v obliki finančnih instrumentov. Oblike finančnih instrumentov, s katerimi se bodo dodeljevala sredstva v okviru tega podukrepa, so predlagane v izdelani predhodni oceni in se bodo opredelile ob vzpostavitvi strukture upravljanja finančnih instrumentov, ko bo pripravljena tudi sprememba PRP 2014-2020.

Ker oblike finančnih instrumentov še niso opredeljene ter struktura upravljanja finančnih instrumentov še ni vzpostavljena, se v fazi priprave tega dokumenta natančnejših meril za izbor operacij v okviru tega podukrepa še ne more določiti.

3.6 M7 – OSNOVNE STORITVE IN OBNOVA VASI NA PODEŽELSKIH OBMOČJIH

3.6.1 Podukrep 7.3 – Podpora za širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena naložbam v širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij za podeželsko prebivalstvo in gospodarstva na območjih, kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in hkrati kjer novi interesenti nimajo možnosti pridobitve dostopa do širokopasovnega omrežja, saj s strani operaterjev ni izkazan tržni interes za njeno izgradnjo.

Omrežje mora biti zgrajeno po projektu in s soinvestitorjem oziroma zasebnim partnerjem, ki ga je izbrala lokalna skupnost na transparenten način na podlagi postopkov in v skladu z veljavno zakonodajo s področja javnega naročanja in javno-zasebnega partnerstva.

V okviru tega ukrepa bo upravičena gradnja odprte širokopasovne infrastrukture, ki bo omogočala zagotovitev dostopa do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev s pasovno širino vsaj 100 Mb/s.

Da bi bila sredstva za ta namen čim bolj učinkovito porabljena, se bodo podpirali le projekti na območjih, ki imajo izgradnjo širokopasovnih povezav zajeto v lokalne razvojne programe, bodisi na ravni ene ali več občin ter projekti, ki imajo možnost, da gradnja širokopasovnega omrežja poteka v sinergiji s postavitvijo druge male infrastrukture na podeželju, kar bo povečalo racionalnost rabe razpoložljivih sredstev na ukrepu.

Cilj:

- omogočiti možnost dostopa do širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij podeželskemu prebivalstvu in gospodarstvu.

Upravičenci

Upravičenec do podpore je občina ali konzorcij občin.

Občina ali konzorcij občin izbere soinvestitorja v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje in javno–zasebno partnerstvo.

Načela pri določanju meril za izbor

Podukrep se bo izvajal z zaprtimi javnimi razpisi.

Občina ali konzorcij občin izbere soinvestitorja oziroma zasebnega partnerja v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje in javno–zasebno partnerstvo ter se z izbranim soinvestitorjem prijavi na javni razpis.

Zasebna sredstva soinvestitorja morajo predstavljati vsaj 50 odstotkov vrednosti naložbe oziroma projekta. Projekti, ki ne bodo izpolnjevali tega merila se ne bodo uvrstili v izbor za ocenjevanje.

Vloge prispele na javni razpis bodo točkovane na podlagi meril za izbor, ki so razdeljena na tri vidike. Najvišje možno število točk, ki jih lahko doseže upravičeni izbrani projekt je 100 točk.

Do podpore bodo upravičeni izbrani projekti, katerih vloge so popolne, vsebinsko ustrezne in izpolnjujejo pogoje za dodelitev sredstev ter dosegajo in presegajo vstopno mejo točk, t.j. 60 točk. Med vlogami, ki presežejo vstopno mejo točk se izberejo tiste, ki dosežejo višje število točk, do porabe razpisanih sredstev.

Pri vseh merilih izhajamo iz pogoja, da mora projekt gradnje zajeti celotno območje v občini ali konzorciju občin, kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo ter da se mora lokacija naložbe oziroma projekta nahajati v naseljih z manj kot 5.000 prebivalcev.

Merila za ocenjevanje vlog se izvajajo po naslednjih skupinah meril:

Ekonomski vidik

Merilo delež zasebnih sredstev v celotnem projektu

Projekt oziroma naložba gradnje širokopasovnega omrežja bo izveden z zasebnimi in javnimi sredstvi. Zasebna sredstva soinvestitorja oziroma zasebnega partnerja morajo predstavljati vsaj 50 odstotkov vrednosti naložbe oziroma projekta.

S tem merilom je z višjo oceno ocenjen tisti projekt gradnje, kjer je predviden višji delež zasebnih sredstev za gradnjo omrežja na upravičenih območjih znotraj zaključene celote (občine, lokalne skupnosti ali konzorcija občin).

Projekt gradnje, ki predvideva 50 odstotkov vrednosti naložbe oziroma projekta bo ocenjen z 0 točkami. Vsak nadaljnji 1 odstotek zasebnih sredstev v projektu predstavlja 2 točki, vendar skupaj ne več kot 40 točk.

Merilo delež pokritosti gospodinjstev na upravičenih območjih, znotraj zaključene celote (občine, lokalne skupnosti ali konzorcija občin) na enoto vloženih sredstev

S tem merilom je z višjo oceno ocenjen tisti projekt gradnje, kjer bo izkazan nižji delež sredstev za gradnjo omrežja na gospodinjstvo na upravičenih območjih, znotraj zaključene celote (občine, lokalne skupnosti ali konzorcija občin) na enoto vloženih sredstev.

Od vseh ocenjevanih projektov, najnižjo ceno projekta na enoto vloženih sredstev delimo s ceno ocenjevanega projekta na enoto vloženih sredstev. Dobljeni količnik pomnožimo z 20 točk. Projekt z najnižjo ceno na enoto vloženih sredstev predstavlja 20 točk.

Najvišje možno število točk je 20 točk.

Geografski vidik

Merilo koeficient razvitosti občine

S tem merilom je z višjo oceno ocenjen tisti projekt gradnje, ki se nahaja na območju, kjer je koeficient občine, lokalne skupnosti ali konzorcija občin najnižji glede na slovensko povprečje. Pri tem se upošteva najnovejši podatek organa, pristojnega za pripravo podatkov na podlagi Uredbe o metodologiji za določitev razvitosti občin (UL RS, št. 103/15), ki je dostopen pred objavo javnega razpisa.

Najvišje možno število točk je 10 točk.

Prispevek k horizontalnim ciljem

Merilo delež gospodinjstev katerim bo omogočen širokopasovni dostop glede na vsa gospodinjstva v občini

Namen merila je oceniti delež gospodinjstev, ki se jim omogoči povezovanje v širokopasovno omrežje glede na vsa gospodinjstva v občini, lokalni skupnosti ali konzorciju občin.

S tem merilom je z višjo oceno ocenjen tisti projekt gradnje, kjer je predvideni višji delež pokritosti gospodinjstev na območju kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo, katerim bo s projektom omogočen širokopasovni dostop v vseh v vlogi prijavljenih lokalnih skupnostih skupaj glede na vsa gospodinjstva na območju kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo, v vseh v vlogi prijavljenih lokalnih skupnostih skupaj.

Za vsaka 2 odstotka gospodinjstev dobi projekt gradnje 1 točko, vendar skupaj ne več kot 30 točk.

Merila	**Maksimalno število točk**

EKONOMSKI VIDIK	**60**
Delež zasebnih sredstev v celotnem projektu	40
Delež pokritosti gospodinjstev na upravičenih območjih, znotraj zaključene celote (občine, lokalne skupnosti ali konzorcija občin) na enoto vloženih sredstev	20
GEOGRAFSKI VIDIK	**10**
Koeficient razvitosti občine	10
PRISPEVEK K HORIZONTALNIM CILJEM	**30**
Delež gospodinjstev katerim bo omogočen širokopasovni dostop glede na vsa gospodinjstva v občini	30
SKUPAJ	**100**

3.7 M8 – NALOŽBE V RAZVOJ GOZDNIH OBMOČIJ IN IZBOLJŠANJE SPOSOBNOSTI GOZDOV ZA PREŽIVETJE

3.7.1 Podukrep 8.4 – Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Odprava škode in obnova gozdov po naravni nesreči

Opis vrste operacije

Žledolom je v začetku leta 2014 močno poškodoval slovenske gozdove. Izvedla se bodo dela za odpravo škode in obnovo v naravni nesreči poškodovanega gozda.

Ta dela imajo podlago v načrtu sanacije gozdov, ki ga je pripravil Zavod za gozdove Slovenije na podlagi Zakona o gozdovih (UL RS, št. 30/93 z vsemi spremembami) in podzakonskih predpisih.

Na površini poškodovanih gozdov po žledu bo naravna obnova gozda potekala v naslednjem desetletju in še dlje. Sestojni potencial in vrstna pestrost je na teh površinah ohranjena do te mere, da se bo gozd lahko regeneriral po naravni poti. Vrstna sestava vegetacije in s tem biotska raznovrstnost se bo celo izboljšala, vzpostavljena bo naravna zgradba in delovanje gozdnih ekosistemov, tudi v gozdovih, kjer je bila drevesna sestava gozda spremenjena.

V povsem uničenih gozdovih, bo s sajenjem rastiščem primernih sadik po vrstni sestavi in provenienčnem izvoru pospešen sukcesivni razvoj gozda. Krepila se bo biotska raznovrstnost in s tem stabilnost gozda. Z vnosom rastiščem ustreznih drevesnih vrst in pripravo tal za obnovo gozda, bo pospešena tudi naravna vrast drugih avtohtonih drevesnih vrst (npr. plodonosnih vrst), grmovnic in drugih pritalnih rastlin.

Cilj

- odprava škode in obnova gozda poškodovanega v naravni nesreči

Upravičenci

Upravičenec do podpore za nakup sadilnega materiala in materiala za zaščito sadik je Zavod za gozdove Slovenije.

Upravičenci do podpore za dela odprave škode in obnove gozda so zasebni in javni lastniki gozdov ali solastniki gozdov (tudi agrarne skupnosti). Te upravičence lahko zastopa Zavod za gozdove Slovenije.

Načela pri določanju meril za izbor

Operacija Nakup sadik gozdnega drevja ter potrebnega materiala za zaščito mladja pred divjadjo se bo izvajala na podlagi nacionalne uredbe, ki določa način izvajanja operacije. Vloge se zbirajo v treh obdobjih enega koledarskega leta. Vloge so hkrati tudi zahtevki za izplačilo sredstev. V okviru tega podukrepa je namenjeno dovolj denarja za sanacijo celotnega poškodovanega območja.

Edini upravičenec za nakup sadilnega materiala in materiala za zaščito sadik je na podlagi nacionalne gozdarske zakonodaje Zavod za gozdove Slovenije. Ta izvede nakup materiala na podlagi javnega naročila. Merilo je najugodnejša ponudba. Ta material nato na zahtevo lastnikov gozdov, tudi dostavi. Lastniki gozdov ga posadijo ter uporabijo skladno s svojim z namenom.

Operacija Dela odprave škode in obnove gozda se bo izvajala na podlagi odprtega javnega razpisa.

Vstopni pogoj za upravičence do podpore za dela odprave škode in obnove gozda je vključitev gozdnih parcel upravičencev v načrt sanacije gozdov. V načrt so vključene površine gozda, kjer je poškodovanost gozdnega potenciala večja kot 20 odstotkov. Načrt sanacije vključuje tudi socialno-ekonomske in okoljske vidike. Načrt vključuje vse faze sanacije gozdov, ki so bili poškodovani po žledolomu, tako odpravo škode, obnovo gozda (naravna, umetna), sanacijo gozdnih prometnic, preprečevanje erozije, preprečitev širitev bolezni in škodljivcev ter s tem preprečevanje nadaljnje škode na neprizadetih gozdnih sestojih.

Merila za ocenjevanje vlog se določijo skupno za vse upravičence. Vstopna meja točk za to operacijo znaša 44 odstotkov najvišjega možnega števila točk.

Upoštevajo se naslednja merila za izbor vlog:

Vrsta del, s katerimi se upravičenec prijavlja na javni razpis

Upravičenec lahko v svojem gozdu izvede dela odprave škode (nega poškodovanega mladovja in tanjših drogovnjakov, vzpostavljanje gozdne higiene, odstranitev podrtega drevja iz varovalnih gozdov) ter dela obnove gozda (priprava površin za obnovo gozda, nega obnovljenih površin, sadnja sadik gozdnega drevja, zaščita mladja na obnovljenih površinah). Maksimalno število točk prejme upravičenec, če izvede obe vrsti dela.

Stopnja poudarjenosti funkcij gozda

Gozdovi opravljajo različne funkcije. Zakon o gozdovih jih deli na ekološke, socialne in proizvodne. S tem merilom želimo pospešiti dela v gozdovih, ki imajo poudarjene ekološke in socialne funkcije ter varovalnih gozdovih. Maksimalno število točk prejme upravičenec, če izvede dela v gozdovih, ki imajo poudarjene ekološke in socialne funkcije ali v varovalnih gozdovih, ki jih določa Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

Potencialna nevarnost

Sedanja poškodovanost gozdov predstavlja potencialno nevarnost za širjenje podlubnikov in bolezni na nepoškodovan gozd. S tem merilom želimo pospešiti dela v gozdovih, kjer je potencialna nevarnost za širjenje podlubnikov in bolezni večja. Maksimalno število točk prejme upravičenec, če izvede dela v gozdovih, kjer je delež iglavcev enak ali večji od 30 odstotkov.

Merila	**Maks. št. točk**
Vrsta del, s katerimi se upravičenec prijavlja	3
Stopnja poudarjenosti funkcij gozda	3
Potencialna nevarnost	3
Skupaj	**9**

3.7.2 Podukrep 8.4 – Podpora za odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov - Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov

Opis vrste operacije

Žledolom je v začetku leta 2014 močno poškodoval slovenske gozdove, zato so potrebne naložbe v gradnjo, rekonstrukcijo in pripravo gozdnih vlak, ki so nujne za izvedbo sanacije poškodovanega gozda.

Količina in dinamika gradnje gozdnih prometnic je vezana na cilje sanacije poškodovanih gozdov, ukrepe naravne in umetne obnove ter potreb varstva gozdov, predvsem zaradi preprečevanja sekundarnih škod, ki jih pričakujemo v naslednjih letih. Ocenjeno je, da bo za potrebe obnove gozdov zaradi sanacije po žledolomu potrebno zgraditi okoli 600 km gozdnih vlak, nekaj nad 720 km pa bo potrebno izdelati pripravljenih in rekonstruiranih vlak.

V operaciji so vključene zgolj gozdne vlake, ki so izključno namenjene sanaciji gozdov. V okviru te operacije gre za najnujnejšo dopolnitev obstoječega sistema gozdnih vlak. Te vlake so nujno potrebne za izvedbo najnujnejših sanacijskih ukrepov zaradi možnosti poseka in spravila poškodovanega lesa ter predvsem preprečevanje nadaljnje škode, zaradi nevarnosti širjenja škodljivcev in bolezni iz poškodovanega

drevja na ostale gozdne sestoje. Ureditev vlak je nujna, če želimo preprečiti še nadaljnjo škodo na neprizadetih gozdnih sestojih.

Te vlake so opredeljene v načrtu sanacije gozdov, ki ga je pripravil Zavod za gozdove Slovenije na podlagi Zakona o gozdovih (UL RS, št. 30/93 z vsemi spremembami) in Pravilnika o varstvu gozdov (UL RS, št. 114/09 z vsemi spremembami).

Cilj

- ureditev gozdnih vlak, nujno potrebnih za sanacijo gozdov

Upravičenci

Upravičenci do podpore so zasebni in javni lastniki ali solastniki gozdov (tudi agrarne skupnosti).

Upravičenci so tudi druge fizične in pravne osebe, ki so pooblaščeni za izvedbo naložbe.

Načela pri določanju meril za izbor

Operacija se bo izvajala po odprtem javnem razpisu do porabe sredstev. V okviru tega podukrepa je namenjeno dovolj denarja za sanacijo celotnega poškodovanega območja. Večina ureditev gozdnih vlak je že zaključena, sredstva se bodo izplačevala za že izvedene projekte. Pred objavo javnega razpisa se bo izvedla poizvedba pri Zavodu za gozdove Slovenije, ki napravi prevzem teh vlak, o višini potrebnih razpisanih sredstev. Razpisala se bo višina razpoložljivih sredstev, ki bo pokrila zadevne ureditve v določenem časovnem obdobju.

Vstopni pogoj je vključenost gozdnih vlak upravičencev v načrt sanacije gozdov. V načrt so vključene površine gozda, kjer je poškodovanost gozdnega potenciala večja kot 20 odstotkov. Načrt sanacije vključuje tudi socialno-ekonomske in okoljske vidike. Načrt vključuje vse faze sanacije gozdov, ki so bili poškodovani po žledolomu, tako odpravo škode, obnovo gozda (naravna, umetna), sanacijo gozdnih prometnic, preprečevanje erozije, preprečitev širitev bolezni in škodljivcev ter s tem preprečevanje nadaljnje škode na neprizadetih gozdnih sestojih.

Merila za ocenjevanje vlog se določijo skupno za vse upravičence. Vstopna meja točk za to operacijo znaša 44 odstotkov najvišjega možnega števila točk.

Upoštevajo se naslednja merila za izbor vlog:

Dolžina ureditev gozdnih vlak, s katerimi se upravičenec prijavlja

Upošteva se dolžina ureditev gozdnih vlak s katerimi se upravičenec prijavlja na razpis. Maksimalno število točk prejme upravičenec, če uredi več kot 200 metrov gozdnih vlak.

Stopnja poudarjenosti funkcij gozda

Gozdovi opravljajo različne funkcije. Zakon o gozdovih jih deli na ekološke, socialne in proizvodne. S tem merilom želimo pospešiti dela v gozdovih, ki imajo poudarjene ekološke in socialne funkcije ter varovalnih gozdovih. Maksimalno število točk prejme upravičenec, če izvede dela v gozdovih, ki imajo poudarjene ekološke in socialne funkcije ali v varovalnih gozdovih, ki jih določa Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

Potencialna nevarnost

Sedanja poškodovanost gozdov predstavlja potencialno nevarnost za širjenje podlubnikov in bolezni na nepoškodovan gozd. S tem merilom želimo pospešiti dela v gozdovih, kjer je potencialna nevarnost za širjenje podlubnikov in bolezni večja. Maksimalno število točk prejme upravičenec, če izvede dela v gozdovih, kjer je delež iglavcev enak ali večji od 30 odstotkov.

Merila	**Maks. št. točk**

Dolžina ureditev gozdnih vlak, s katerimi se upravičenec prijavlja	3
Stopnja poudarjenosti funkcij gozda	3
Potencialna nevarnost	3
Skupaj	**9**

3.7.3 Podukrep 8.6 – Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov - Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena naložbam v nakup nove mehanizacije in nove opreme za sečnjo in spravilo lesa.

Naložbe se glede na obseg delijo na enostavne in zahtevne naložbe. Naložba, katere skupna vrednost ob prijavi na javni razpis ne presega 100.000 eurov (brez DDV), je enostavna naložba. Če skupna vrednost naložbe ob prijavi na javni razpis presega 100.000 eurov (brez DDV), je to zahtevna naložba.

Cilj

Z uvajanjem učinkovite in okoljsko sprejemljive tehnologije za posek in spravilo lesa bomo dosegli:

- intenziviranje gospodarjenja z gozdovi;
- profesionalizacijo dela v gozdovih;
- zmanjšanje števila delovnih nesreč pri delu v gozdu;
- ustvarjanje novih delovnih mest.

Upravičenci

Upravičenci so pravne in fizične osebe, njihova združenja, agrarne, pašne skupnosti, ki so zasebni lastniki, solastniki ali zakupniki gozdov ter podjetja, ki izpolnjujejo pogoje za mikro, mala ali srednja podjetja.

Načela pri določanju meril za izbor

Operacija se bo izvajala z zaprtim javnim razpisom. Merila za ocenjevanje vlog se določijo ločeno za fizične osebe, ki niso samostojni podjetniki posamezniki ter pravne osebe in samostojne podjetnike posameznike. Vstopna meja točk za to operacijo znaša 40 odstotkov najvišjega možnega števila točk.

Upoštevajo se naslednja merila za izbor vlog:

Usposobljenost uporabnika investicije (velja za fizične osebe razen s.p. posameznike)

Ocenjuje se izobrazba uporabnika mehanizacije ali opreme za sečnjo in spravilo lesa na podlagi dokazil, ki jih upravičenec predloži k vlogi. Uporabniki so lahko le člani istega kmetijskega gospodarstva kot upravičenec oziroma člani istega gospodinjstva kot upravičenec, kar je razvidno iz evidence gospodinjstev. Izobražen uporabnik je v okviru izobraževanja prejel tudi znanje s področja ekonomije na področju gozdarstva. S tem želimo profesionalizirati delo ter doseči večji razvoj gozdarske dejavnosti. Maksimalno število točk prejme vloga, če je uporabnik nove mehanizacije ali opreme, končal vsaj srednjo poklicno gozdarsko izobrazbo (4. raven)

Registracija dopolnilne dejavnosti na kmetiji za sečnjo in spravilo lesa (velja za fizične osebe razen s.p. posameznike)

Z merilom spodbujamo upravičence, ki se že ukvarjajo z gozdarsko dejavnostjo. Ti so že seznanjeni z ekonomskimi učinki v gozdarstvu. Za fizične osebe predstavlja ta oblika osnovno obliko podjetništva. Maksimalno število točk prejme upravičenec, ki ima registrirano to dejavnost na kmetiji.

Velikost gozdne posesti upravičenca (velja za fizične osebe razen s.p. posameznike)

S tem merilom želimo usmeriti naložbe k upravičencem, ki imajo večjo površino gozda v lasti. To so kmetije na gorsko hribovskem območju. S tem želimo intenzivirati gospodarjenje z gozdom. Upošteva se velikost gozdnih parcel po evidenci GURS. S tem merilom določimo ustrezno izkoriščenost investicije. Maksimalno število točk prejme upravičenec, ki ima v lasti 50 ali več hektarjev gozda.

Razmerje med letnim prihodkom iz gozdarske dejavnosti in višino naložbe

To je kazalnik izvedljivosti naložbe. Ocenjuje se vrednost razmerja (količnik) med letnimi prihodki iz gozdarske dejavnosti, pri fizičnih osebah razen s.p., ter prihodkov pri pravnih osebah in s.p., v letu pred objavo javnega razpisa ter višino naložbe. Višje kot je to razmerje, bolj je upravičenec dolgoročno sposoben izpeljati naložbo. Maksimalno število točk pridobi projekt, ki izkazuje količnik, ki je višji od 3.

Koeficient razvitosti občin

Merilo se izračuna na podlagi metodologije določene v Uredbi o metodologiji za določitev razvitosti občin (Uradni list RS, št. 103/15). S tem merilom želimo usmeriti naložbe v območja, ki so manj razvita. Na teh območjih želimo povečati število delovnih mest. Maksimalno število točk pridobi projekt, ki se nahaja v občini, ki ima koeficient razvitosti občine manjši od 1.

Stopnja gozdnatosti na ravni občin

Stopnja gozdnatosti je razmerje med površino gozda v občini in celotno površino občine. Naložbe želimo usmeriti v občine z večjo gozdnatostjo. Maksimalno število točk prejmejo naložbe, ki se bodo izvajale v občinah, ker je gozdnatost večja kot 65 odstotkov.

Okoljski faktor, ki se izračuna na podlagi pomena okoljskega vidika posamezne vrste gozdarske mehanizacije ali opreme.

Metodologijo za izračun merila je razvil Gozdarski inštitut Slovenije. Posamezna mehanizacija in oprema različno lahko prispeva k ohranjanju okolja, s čimer prispevamo k horizontalnemu cilju. Posamezne karakteristike mehanizacije in opreme (pri gozdarskem traktorju: štiri ali več osi, gosenice, namestitev biorazgradljivih olj v hidravlični sistem, moč motorja do vključno 100 kW, daljinsko krmiljenje, pri gozdarski prikolici: mehanski ali hidravlični pogon vsaj ene osi) so tisti elementi, ki ohranjajo okolje. Če mehanizacija ali oprema te karakteristike vsebuje, potem pridobi višji okoljski faktor. Maksimalno število točk prejmejo naložbe, pri katerih okoljski faktor znaša od 90 do 100.

Velikost podjetja glede na število delovnih mest (velja za pravne osebe in s.p. posameznike)

S tem merilom želimo usmeriti naložbe v podjetja, ki so večja po številu zaposlenih. S tem dosežemo intenziviranje gospodarjenja z gozdovi in ustvarjanje novih delovnih mest. Število delovnih mest se preverja samo pri upravičencu in ne pri povezanih družbah. Maksimalno število točk prejmejo podjetja, katera bodo izvajala naložbe in imajo zaposlenih več kot 20 oseb za polni delovni čas.

Število na novo ustanovljenih delovnih mest (velja za pravne osebe in s.p. posameznike)

S tem merilom želimo podpreti podjetja, ki bodo na novo ustanovila več delovnih mest. Število na novo ustanovljenih delovnih mest se preverja samo pri upravičencu in ne pri povezanih družbah iz Izkaza poslovnega izida (AJPES). Maksimalno število točk prejme podjetje, ki bo na novo ustanovilo več kot tri delovna mesta za polni delovni čas.

Merila za fizične osebe razen samostojnih podjetnikov posameznikov	Enostavne naložbe (Maks.št. točk)	Zahtevne naložbe (Maks. št. točk)
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**50**	**60**
Usposobljenost uporabnika investicije	20	20
Registracija dopolnilne dejavnosti na kmetiji za sečnjo in spravilo lesa	10	10
Velikost gozdne posesti upravičenca	10	20
Razmerje med letnim prihodkom iz gozdarske dejavnosti in višino naložbe	10	10
GEOGRAFSKI VIDIK NALOŽBE	**20**	**10**
Koeficient razvitosti občin	10	5
Stopnja gozdnatosti na ravni občin	10	5
PRISPEVEK K HORIZONATALNIM CILJEM	**30**	**30**
Okoljski faktor, ki se izračuna na podlagi pomena okoljskega vidika posamezne vrste gozdarske mehanizacije ali opreme.	30	30
SKUPAJ	**100**	**100**

Merila za pravne osebe in samostojne podjetnike posameznike	Enostavne naložbe (Maks.št. točk)	Zahtevne naložbe (Maks. št. točk)
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**50**	**40**
Velikost podjetja glede na število delovnih mest	20	20
Število na novo ustanovljenih delovnih mest	10	10
Razmerje med letnim prihodkom iz gozdarske dejavnosti in višino naložbe	20	10
GEOGRAFSKI VIDIK NALOŽBE	**20**	**30**
Koeficient razvitosti občin	10	20
Stopnja gozdnatosti na ravni občin	10	10
PRISPEVEK K HORIZONATALNIM CILJEM	**30**	**30**
Okoljski faktor obremenitve okolja, ki se izračuna na podlagi pomena okoljskega vidika posamezne vrste gozdarske mehanizacije ali opreme.	30	30
SKUPAJ	**100**	**100**

3.7.4 Podukrep 8.6 – Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov - Naložbe v pred industrijsko predelavo lesa

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena naložbam v dejavnosti obdelave okroglega lesa pred industrijsko predelavo lesa ter dejavnosti prve predelave lesa "small scale" obsega, ki diverzificira proizvodnjo upravičencev.

V obdelavo okroglega lesa pred industrijsko predelavo ter prvo predelavo lesa majhnega obsega sodi: žaganje lesa, skobljanje lesa in druga strojna obdelava okroglega lesa, profiliranje, iveriranje, proizvodnjo lesenih železniških pragov, proizvodnjo lesenih drogov, kolov, sekancev in iveri, sušenje lesa, impregnacija ali biocidna zaščita lesa z biocidnimi proizvodi ali drugimi materiali, modifikacija lesa, proizvodnja sekancev ter proizvodnja lesnih peletov, briketov ali drv za energetsko rabo.

Obseg »small scale« operacij je definiran sledeče:

- pri žagarskih obratih kapacitete do 10.000 m3 vhoda za proizvodnjo žaganega lesa ali neimpregniranih pragov letno,
- za proizvodnjo pelet kot dodatna dejavnost v okviru žagarskih obratov do 5.000 ton proizvodnje pelet letno,
- za proizvodnjo sekancev kot dodatna dejavnost v okviru žagarskih obratov do 15.000 nasutih m3 (ekvivalentno predelavi 5.000 m3 okroglega lesa) letno,
- za proizvodnjo sekancev v gozdu do 25.000 nasutih m3 (ekvivalentno predelavi 7.500 m3 okroglega lesa) letno in
- pri obratih za proizvodnjo drv do 10.000 nasutih metrov polen (ekvivalentno 5.000 m3 okroglega lesa) letno.

Naložbe se glede na obseg delijo na enostavne in zahtevne naložbe. Naložba, katere skupna vrednost ob prijavi na javni razpis ne presega 100.000 eurov (brez DDV), je enostavna naložba. Če skupna vrednost naložbe ob prijavi na javni razpis presega 100.000 eurov (brez DDV), je to zahtevna naložba.

Cilj

- dodajanje vrednosti gozdarskim proizvodom.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so gospodarske družbe, zadruge, samostojni podjetniki posamezniki ter kmetije z registrirano dopolnilno dejavnostjo, ki so opredeljeni kot mikro ali malo podjetje.

Načela pri določanju meril za izbor

Operacija se bo izvajala s zaprtim javnim razpisom. Merila za ocenjevanje vlog se določijo ločeno za podjetja in kmetije z dopolnilno dejavnostjo. Vstopna meja točk za to operacijo znaša 40 odstotkov najvišjega možnega števila točk.

Upoštevajo se naslednja merila za izbor vlog:

Interna stopnja donosnosti (ISD)

To je klasični kazalnik ekonomske učinkovitosti naložbe, ki nam pove kolikšno akumulacijo ustvari enota vloženega kapitala. Pri izračunu ISD se ne upošteva morebitno dodeljena sredstva. Maksimalno število točk pridobi projekt, ki izkaže med 8 in 10 odstotkov donosa. Pri enostavnih naložbah se upošteva izračun ISD na podlagi pokritja, pri zahtevnih naložbah pa na podlagi dejanskih knjigovodskih podatkov.

Število zaposlenih v podjetju (velja za podjetja)

S tem merilom želimo usmeriti naložbe v podjetja, ki so večja po številu zaposlenih iz dejavnosti predelave lesa. S tem dosežemo intenziviranje gospodarjenja z gozdovi in ustvarjanje novih delovnih mest. Število delovnih mest se preverja samo pri upravičencu in ne pri povezanih družbah. Maksimalno število točk prejmejo podjetja, katera bodo izvajala naložbe in imajo zaposlenih več kot 20 oseb za polni delovni čas.

Število na novo ustanovljenih delovnih mest (velja za podjetja)

S tem merilom želimo podpreti podjetja, ki bodo na novo ustanovila več delovnih mest. Število na novo ustanovljenih delovnih mest se preverja samo pri upravičencu in ne pri povezanih družbah iz Izkaza poslovnega izida (AJPES). Maksimalno število točk prejme podjetje, ki bo na novo ustanovilo več kot tri delovna mesta za polni delovni čas.

Koeficient razvitosti občin

Merilo se izračuna na podlagi metodologije določene v Uredbi o metodologiji za določitev razvitosti občin (Uradni list RS, št. 103/15). S tem merilom želimo usmeriti naložbe v območja, ki so manj razvita. Na teh območjih želimo povečati število delovnih mest. Maksimalno število točk pridobi projekt, ki se nahaja v občini, ki ima koeficient razvitosti občine manjši od 1.

Stopnja gozdnatosti na ravni občin

Stopnja gozdnatosti je razmerje med površino gozda v občini in celotno površino občine. Naložbe želimo usmeriti v občine z večjo gozdnatostjo. Maksimalno število točk prejmejo naložbe, ki se bodo izvajale v občinah, ker je gozdnatost večja kot 65 odstotkov.

Več faznost proizvodnega procesa

Z merilom želimo pospeševati naložbe, ki bodo usmerjene v več faz proizvodnega procesa predelave lesa. Prva faza je razrez lesa, druga je predelava odpadkov (nastane produkt peleti, sekanci) ali sušenje, impregnacija razrezanega lesa. Maksimalno število točk prejmejo naložbe, ki bodo povezale obe faze predelave lesa.

Okoljski prispevek izvedene naložbe k učinkovitejši rabi energije, izkoriščanju obnovljivih virov energije, zmanjševanje količine odpadkov (več prispevkov več točk)

Z merilom pospešujemo naložbe v učinkovitejšo rabo energije, izkoriščanje obnovljivih virov, zmanjšanje količine odpadkov. Za posamezne naložbe bomo določili prispevke (npr. sekalnik prispeva k izkoriščanju obnovljivih virov energije) Maksimalno število točk prejmejo naložbe, ki se bodo vsebovale vse tri prispevke.

Racionalnost porabe javnih sredstev (velja za kmetije z dopolnilno dejavnostjo)

Merilo je količnik med neto sedanjo vrednostjo projekta (pri 5 odstotni obrestni meri) in višino zaprošenih nepovratnih sredstev. Pri izračunu neto sedanje vrednosti se ne upošteva dodeljena sredstva. Število točk se določi po linearni lestvici in je na celo vrednost zaokrožen dvajsetkratnik razmerja med vrednostjo NSV projekta in zaprošenimi javnimi sredstvi. Če je rezultat večji od 10, se dodeli maksimalno število točk.

Število članov kmetijskega gospodarstva, ki so zavarovani iz kmetijske dejavnosti (velja za kmetije z dopolnilno dejavnostjo)

S tem merilom želimo usmeriti naložbe v kmetijska gospodarstva, ki imajo več delovne sile na kmetiji. S tem dosežemo ohranjanje kmetij. Maksimalno število točk prejmejo kmetijska gospodarstva, na katerih se bo izvedla naložba in imajo zavarovanih dva ali več članov.

Merila za podjetja:	Enostavne naložbe (Maks.št. točk)	Zahtevne naložbe (Maks. št. točk)
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**40**	**50**
Interna stopnja donosnosti	20	30
Število zaposlenih v podjetju	10	10
Število na novo ustanovljenih delovnih mest	10	10
GEOGRAFSKI VIDIK NALOŽBE	**15**	**15**
Koeficient razvitosti občin	10	10
Stopnja gozdnatosti na ravni občin	5	5
TEHNOLOŠKI VIDIK NALOŽBE	**15**	**5**
Več faznost proizvodnega procesa	15	5
PRISPEVEK K HORIZONATALNIM CILJEM	**30**	**30**
Okoljski prispevek izvedene naložbe k učinkovitejši rabi energije, izkoriščanju obnovljivih virov energije, zmanjševanje količine odpadkov (več prispevkov več točk)	30	30
SKUPAJ	**100**	**100**

Merila za kmetije z dopolnilno dejavnostjo	Enostavne naložbe (Maks.št. točk)	Zahtevne naložbe (Maks. št. točk)
EKONOMSKI VIDIK NALOŽBE	**40**	**50**
Racionalnost porabe javnih sredstev	10	20
Interna stopnja donosnosti	20	20
Število članov kmetijskega gospodarstva, ki so zavarovani iz kmetijske dejavnosti	10	10
GEOGRAFSKI VIDIK NALOŽBE	**20**	**20**
Koeficient razvitosti občin	5	5
Stopnja gozdnatosti na ravni občin	15	15
TEHNOLOŠKI VIDIK NALOŽBE	**20**	**10**
Več faznost proizvodnega procesa	20	10
PRISPEVEK K HORIZONATALNIM CILJEM	**20**	**20**
Okoljski prispevek izvedene naložbe k učinkovitejši rabi energije, izkoriščanju obnovljivih virov energije, zmanjševanje količine odpadkov (več prispevkov več točk)	20	20
SKUPAJ	**100**	**100**

Podpora se bo dodeljevala tudi v obliki finančnih instrumentov. Oblike finančnih instrumentov, s katerimi se bodo dodeljevala sredstva v okviru tega podukrepa so predlagane v izdelani predhodni oceni in se bodo opredelile ob vzpostavitvi strukture upravljanja finančnih instrumentov, ko bo pripravljena tudi sprememba PRP 2014-2020.

3.8 M9 – USTANOVITEV SKUPIN IN ORGANIZACIJ PROIZVAJALCEV

3.8.1 Podukrep 9.1 – Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju

Opis vrste operacije

Podpora je namenjena lažjemu ustanavljanju in začetnemu delovanju skupin in organizacij proizvajalcev na področju kmetijstva in gozdarstva za obdobje petih let od datuma priznanja skupine ali organizacije proizvajalcev na podlagi zakona, ki ureja kmetijstvo.

Cilj

- povečanje skupnega trženja kmetijskih in gozdnih lesnih proizvodov z namenom prilagajanja proizvodnje zahtevam trga

Upravičenci

Upravičenci v okviru tega ukrepa so na novo ustanovljene skupine in organizacije proizvajalcev, ki so pravne osebe in izpolnjujejo pogoje za mikro, mala in srednja podjetja. Ustanovljene morajo biti za področje kmetijstva oziroma gozdarstva ter biti uradno priznane v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/2008 z vsemi spremembami) na podlagi poslovnega načrta.

Načela pri določanju meril za izbor

Podukrep se bo izvajal po delno odprtem ali zaprtem javnem razpisu. Vloge, oddane do posameznega presečnega datuma bodo preverjene, točkovane in rangirane.

Pri delno odprtem in zaprtem javnem razpisu so do podpore upravičeni izbrani projekti, katerih vloge so popolne, vsebinsko ustrezne in izpolnjujejo pogoje za dodelitev sredstev ter presegajo vstopno mejo točk, opredeljeno v javnem razpisu. Vstopna meja točk za ta ukrep znaša 30 odstotkov najvišjega možnega števila točk.

Podpora se dodeli v obliki nepovratne finančne pomoči skupinam in organizacijam proizvajalcev v obliki pavšalnega zneska, ki se izplača v letnih obrokih za prvih pet zaporednih let po datumu priznanja skupine ali organizacije proizvajalcev na podlagi njenega poslovnega načrta.

Pavšalna pomoč se izračuna na podlagi dveh metodologij. Po prvi metodologiji se ta pomoč izračuna na podlagi letnega prihodka od prodaje, ki ga je skupina in/ali organizacija proizvajalcev ustvarila v preteklem letu. Podatki, potrebni za izračunavanje pavšala, bodo pridobljeni iz uradnih evidenc. V primeru, da to prvo leto ne bo mogoče, se bo uporabila druga metodologija, po kateri se bo takrat pavšal lahko izračunal na podlagi povprečne letne vrednosti tržne proizvodnje vsakega posameznega člana skupine oziroma organizacije proizvajalcev v obdobju pred njegovo vključitvijo v skupino oziroma organizacijo proizvajalcev. Z merili za ukrep se primarno pozitivno diskriminirajo tisti sektorji kmetijske proizvodnje, pri katerih je stopnja samooskrbe na državni ravni nizka, za te sektorje pa velja tudi nizka stopnja tržne organiziranosti. Obenem pa želimo, da so podprti projekti tudi proizvodno in ekonomsko uspešni, za kar potrebujejo določeno višjo proizvodno osnovo, torej večje število članov in večji obseg proizvodnih sredstev – skratka, da so podprte skupine in organizacije proizvajalcev velike oziroma čim večje, in da se dodeljeni jim denar povrne z najboljšimi rezultati. Ker si želimo čim večje količine kvalitetnih proizvodov, je več točk namenjenih tistim skupinam in organizacijam, ki se v večjem obsegu ukvarjajo s proizvodi, vključenimi v sheme kakovosti. Glede na izvedljivost, pa se točke dodeljujejo tudi za večji prispevek k varovanju okolja in podnebja.

Upoštevajo se naslednja merila za izbor vlog:

Sektorski vidik

S tem merilom se daje prednost tistim sektorjem, pri katerih je stopnja samooskrbe nizka, hkrati pa za te sektorje velja tudi nizka stopnja tržne organiziranosti. Nižja kot je, več točk lahko skupine oziroma organizacije proizvajalcev, ki proizvajajo proizvode v teh sektorjih, pridobijo.
Maksimalno število točk je 20.

Ekonomski vidik
Kljub temu, da so nekateri sektorji bolj prioritizirani kot drugi, pa si morajo skupine in organizacije proizvajalcev kljub temu prizadevati, da imajo čim večje število članov in čim večji obseg proizvodnih sredstev, saj sta to najzanesljivejši podlagi za to, da se zagotovi najboljše rezultate z vloženimi, tj. odobrenimi, sredstvi. Maksimalno število točk je 40, v okviru dveh podkriterijev: Število članov skupine oziroma organizacije proizvajalcev ter Proizvodni obseg skupine oziroma organizacije proizvajalcev.

Pri merilu Število članov skupine oziroma organizacije proizvajalcev je maksimalno število točk 20, če skupina ali organizacija proizvajalcev združuje več kot 300 članov, za gozdarstvo več kot 100 članov.

Pri merilu Proizvodni obseg skupine oziroma organizacije proizvajalcev je maksimalno število točk 20, če člani skupine ali organizacije proizvajalcev skupaj ustvarijo več kot 1.500.000 evrov letnega prometa oziroma v gozdarstvu več kot 500.000 evrov letnega prometa.

Vključenost v sheme kakovosti

Dodatno število točk prejmejo skupine oziroma organizacije proizvajalcev, katerih člani so vključeni v sheme kakovosti, bodisi evropske, bodisi nacionalne, bodisi oboje. Za vključenost v evropske sheme oziroma evropske in nacionalne sheme kakovosti znaša maksimalno število točk 20, če vsi člani skupine ali organizacije proizvajalcev sodelujejo pri izvajanju shem kakovosti EU. Če vsi člani skupine oziroma organizacije proizvajalcev sodelujejo v nacionalnih shemah kakovosti, lahko skupina oziroma organizacija proizvajalcev pridobi maksimalno 12 točk.

Gozdno lesna veriga
Dodatno število točk prejmejo skupine oziroma organizacije proizvajalcev, ki poleg skupne sečnje ter prodaje vršijo tudi skupno predelavo lesa. Maksimalno število točk je 20.

Družbeno-socialni vidik upravičenca

10 točk prejme skupina oziroma organizacija proizvajalcev, ki je socialno ali invalidsko podjetje, oziroma sodeluje s socialnim ali invalidskim podjetjem na osnovi poslovnega razmerja s skupnim letnim prometom v višini vsaj 150.000 evrov. Zaradi svoje specifične vloge in načina delovanja (zadruga deluje drugače kot običajno podjetje, je v lasti svojih članov, dobiček lahko uporablja za rezerve in delitev itd.) so do dodatnih točk upravičene tudi zadruge.

Prispevek k horizontalnim ciljem
Prispevek k horizontalnim ciljem se pri tem ukrepu odraža v zmanjševanju vplivov na okolje in posebej v zmanjševanju vplivov na podnebne spremembe. Pri zmanjševanju vplivov na okolje predstavlja merilo vključenost članov skupin in organizacij proizvajalcev v izvajanje ukrepa M11 Ekološko kmetijstvo iz PRP 2014-2020, ter predhodna vključenost v podukrep 214/7 – ekološko kmetovanje iz PRP 2007-2013. Pri tem je maksimalno število točk 10, pod pogojem, da imajo vsi člani skupine ali organizacije proizvajalcev izdano odločbo oziroma ima skupina ali organizacija proizvajalcev izdano odločbo o vključenosti kmetijskih gospodarstev v izvajanje ukrepa M11 Ekološko kmetijstvo iz PRP 2014-2020 oziroma so bili predhodno vključeni v podukrep 214/7 – ekološko kmetovanje iz PRP 2007-2013. Pri zmanjševanju vplivov na podnebje predstavlja merilo vključenost članov skupin in organizacij proizvajalcev v izvajanje aktivnosti iz naslova ukrepa KOPOP ter predhodno Kmetijsko-okoljski ukrepi iz obdobja 2007-2013 (KOP), pri čemer je maksimalno število točk ravno tako 10. Za ta namen je skupina ali organizacija proizvajalcev vključena oziroma je več kot polovica članov skupine ali organizacije proizvajalcev vključenih v izvajanje vsaj petih aktivnosti iz naslova ukrepa KOPOP oziroma KOP. Pri gozdarstvu prejmejo najvišje število točk tiste

skupine proizvajalcev, pri katerih so člani vključeni v sheme PEFC certifikat (Programme for the Endorsement of Forest Certification – predvsem za manjše lastnike gozdov, ki trajnostno gospodarijo z gozdom) ali FSC certifikat (Forest Stewardship Certification – predvsem za večje lastnike in podjetja, ki pri ravnanju z gozdovi upoštevajo pravila trajnosti).

Merila	**Kmetijstvo in živilstvo (Maks.št. točk)**	**Gozdarstvo (Maks.št. točk)**
SEKTORSKI VIDIK	**20**	**20**
Višjo podporo dobijo proizvodi iz sektorjev: sheme kakovosti, sadje in zelenjava, krušna žita, prašičje meso, semena, gozdni lesni proizvodi	20	20
EKONOMSKI VIDIK	**40**	**40**
Število članov skupine oziroma organizacije proizvajalcev	20	20
Proizvodni obseg skupine oziroma organizacije proizvajalcev	20	20
VKLJUČENOST V SHEME KAKOVOSTI	**20**	**/**
GOZDNO LESNA VERIGA	**/**	**20**
DRUŽBENO-SOCIALNI VIDIK UPRAVIČENCA	**10**	**10**
PRISPEVEK K HORIZONTALNIM CILJEM	**20**	**20**
Okoljski prispevek izvedene naložbe		
vključenost članov skupine ali organizacije proizvajalcev v izvajanje ukrepa M11 Ekološko kmetijstvo iz PRP 2014-2020 oziroma predhodna vključenost v podukrep 214/7 – ekološko kmetovanje iz PRP 2007-2013	10	
Vključenost v shemo PEFC ali FSC	/	20
Podnebne spremembe ter prilagoditev nanje		/
vključenost članov skupine ali organizacije proizvajalcev v izvajanje ene ali več aktivnosti ukrepa Kmetijsko-okoljska in kmetijsko-podnebna plačila iz PRP 2014-2020 oziroma predhodna vključenost članov skupine ali organizacije proizvajalcev v izvajanje ene ali več aktivnosti ukrepa Kmetijsko-okoljska plačila iz PRP 2007-2013	10	/
SKUPAJ	**110**	**110**

3.9 M10 – KMETIJSKO-OKOLJSKA-PODNEBNA PLAČILA

3.9.1 Podukrep 10.2 – Podpora za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu

Opis vrste operacije

Podukrep M10.2 je namenjen dejavnostim, ki podpirajo ohranjanje rastlinskih genskih virov in situ in ex situ. V skladu z drugim odstavkom 8. člena Uredbe 807/2014/EU se podpira:

- pregled in inventarizacijo (popis) stanja rastlinskih genskih virov za prehrano in kmetijstvo in situ ter vzpostavitev monitoringa stanja rastlinskih genskih virov na kmetijskih gospodarstvih in opozorilnih sistemov pred izgubo rastlinskih genskih virov (vrstna in sortna raven) – gojene rastline in divji sorodniki gojenih rastlin;
- sistematično karakterizacijo in evalvacijo izbranih rastlinskih genskih virov ex situ za uporabo v žlahtnjenju in raziskavah, ponovno registracijo starih sort oziroma neposredno uporabo rastlinskih genskih virov na kmetijskih gospodarstvih;
- pripravo priročnika oziroma standardnih operativnih postopkov za ex situ ohranjanje rastlinskih genskih virov (v genski banki oziroma na kmetijskih gospodarstvih).

Vstop v podukrep v letu 2017, trajanje 4 leta (2017-2020).

Upravičenec do plačila mora po opravljenem delu predložiti poročilo o izvedeni raziskavi z ugotovitvami, vključno s prikazom (specifikacijo) stroškov.

Cilj:

- ohranjanje, trajnostna raba in razvoj rastlinskih genskih virov v kmetijstvu.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so raziskovalne institucije, katerih dejavnost se nanaša na rastlinske genske vire.

Načela pri določanju meril za izbor

Upravičenci se izberejo na podlagi izbirnega postopka, ki se vodi v skladu z zakonodajo o javnem naročanju in je odprt za subjekte javnega ali zasebnega prava. Postopek izbire mora biti transparenten, objektiven in mora zagotoviti izločitev ponudnikov, pri katerih obstaja navzkrižje interesov.

Pri vseh javnih naročilih se kot glavno merilo za izbor upošteva cena ponudnika.

Merilo	**Minimalno št. točk**	**Maksimalno št. točk**
Cena Posamezna ponudbena cena se bo ocenjevala kot relativno razmerje med najnižjo ponujeno ceno in dejansko ceno ponudnika na podlagi formule: $T = Mšt \times \frac{Cm}{C}$ T število točk	**0**	**60**

Merilo		**Minimalno št. točk**	**Maksimalno št. točk**
Mšt	maksimalno število točk za merilo »najnižja ponudbena cena«		
Cm	najnižja ponujena cena		
C	cena posameznega ponudnika		
Vsebinska ustreznost		**0**	**40**
-	vsebina ponudbe v celoti ustreza namenu in cilju podukrepa M10.2	**0**	**20**
-	usklajenost ponudbe s FAO standardi in drugimi mednarodnimi pravili za upravljanje rastlinskih genskih bank za prehrano in kmetijstvo	**0**	**20**
Skupaj			**100**

Najvišje možno število točk ponudnik lahko doseže s točkovanjem dveh meril, to je s točkovanjem merila »cena« in točkovanjem merila »vsebinska ustreznost«.

3.10 M16 – SODELOVANJE

Opis vrste operacije

Namen ukrepa Sodelovanje je podpreti naslednje vsebinske sklope:

- pilotne projekte,
- razvoj novih proizvodov, praks, postopkov in tehnologij na področju kmetijstva, prehrane in gozdarstva,
- horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov,
- promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov,
- skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje,
- skupinske pristope k okoljskim projektom in sedanjim okoljskim praksam (zlasti v povezavi z naravovarstvenimi vsebinami na območjih NATURA 2000), vključno z učinkovitim upravljanjem voda, rabo obnovljive energije in ohranjanjem kmetijske krajine,
- diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani.

Ukrep se izvaja preko štirih podukrepov:

- Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij (podukrep M16.2);
- Podpora za horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov ter za promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov (podukrep M16.4);
- Podpora za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam (podukrep M16.5);
- Podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani (podukrep M16.9).

Cilj:

- višja stopnja sodelovanja, prenosa znanja in informacij med uporabniki in generatorji znanja na področju kmetijstva in razvoja podeželja.

Upravičenci

Upravičenci v okviru tega podukrepa so različne oblike sodelovanja, ki vključujejo vsaj dva subjekta:

- oblike sodelovanja med različnimi subjekti na področju kmetijstva, prehranske verige in gozdarstva ter med drugimi subjekti, ki prispevajo k doseganju ciljev in prednostnih nalog v okviru politike razvoja podeželja, vključno s skupinami in organizacijami proizvajalcev, zadrugami in medpanožnimi organizacijami;
- operativne skupine EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti.

Merila za izbor projektov

Vsak projektni predlog mora doseči minimalno število točk – prag. Vstopni prag za odobritev projekta, kot ustreznega za pridobitev podpore je 30 odstotkov maksimalnega števila točk oziroma 45 točk.

Skupno maksimalno število točk je 150.

Če projektni predlog ne izkazuje možnosti za pridobitev točk pri posameznem merilu, se za to merilo ne dodeli točk (merilo je ocenjeno z 0 točkami). To pravilo velja za vsa merila.

Merila se bodo smiselno uporabljala za ocenjevanje projektnih predlogov pri vseh podukrepih. Odvisno od namena razpisa je možno posamezna merila različno ponderirati glede na pomembnost in relevantnost. Možno je tudi, da se posamezno merilo pri določenem javnem razpisu ne uporabi, če to merilo ni relevantno z vidika vsebine, ki jo podpira javni razpis. Temu primerno se torej tudi zniža maksimalno število možnih točk.

Med merila za določanje ustreznosti in kakovosti projektov spadajo:

1. Projektno partnerstvo,
2. Usklajenost projekta s cilji in prednostnimi nalogami PRP 2014–2020 in vsebinami, opredeljenimi v javnem razpisu,
3. Prispevek projekta k napredku in dvigu inovativnosti,
4. Okoljsko–naravovarstveni vidik,
5. Dodana vrednost projekta,
6. Uporabnost in trajnost rezultatov projekta ter način in obseg njihove diseminacije,
7. Finančna konstrukcija projekta.

Merilo		Točke
1. Projektno partnerstvo		**20**
Ustreznost sestave projektnega partnerstva		**5**
Projektno partnerstvo vključuje vse partnerje, potrebne za izvedbo projekta	Projektno partnerstvo vključuje vse relevantne partnerje, ki so potrebni za kakovostno realizacijo projekta. Vključeni so partnerji: - ki imajo znanje oziroma sposobnosti reševanja projektnega problema, - ki bodo preizkusili oziroma uporabljali rezultate projekta, - ki bodo razširjali rezultate projekta.	3
	Projektno partnerstvo ne vključuje vseh relevantnih partnerje, ki so potrebni za kakovostno realizacijo projekta. Vključeni so partnerji: - ki imajo znanje oziroma sposobnosti reševanja projektnega problema, - ki bodo razširjali rezultate projekta.	2
	Projektno partnerstvo vključuje le partnerje, ki znajo poiskati rešitve za predstavljen projektni problem.	1
Partnerstvo je uravnoteženo po številu posameznih partnerjev.	Partnerstvo vključuje več kot enega partnerja s posameznega področja izvajanja projekta, kar omogoča kakovostno izvedbo projekta.	2
	Partnerstvo ima vsaj enega partnerja s posameznega področja izvajanja projekta.	1
Reference projektnih partnerjev na vsebinskem področju		**5**
Ustreznost referenc na vsebinskem področju vodilnega partnerja	Vodilni partner izkazuje reference: - na področju projektne problematike, - na področju vodenja in upravljanja projektov.	3
	Vodilni partner izkazuje reference le na področju izvajanja in vodenja različnih projektov.	1
Ustreznost referenc projektnih na vsebinskem področju partnerjev	Vsi projektni partnerji izkazujejo ustrezne reference s področja, za katerega bodo pristojni pri projektu.	2
	En (ali več) partner ne izkazuje ustreznih referenc s področja, za katerega bo pristojen pri projektu.	1
Operativne skupine EIP		**10**
Projektno partnerstvo deluje kot operativna skupina EIP	Projektno partnerstvo je priznano kot operativna skupina EIP	10

Merilo	Točke
2. Usklajenost projekta s cilji in prednostnimi nalogami PRP 2014 – 2020 in vsebinami, opredeljenimi v javnem razpisu	**40**

Vsebinska ustreznost projektnega predloga (vsebina, rezultati in cilji projektnega predloga so usklajeni in povezani z namenom javnega razpisa ter cilji in prednostnimi nalogami PRP)		**20**
Vsebina, rezultati in cilji projektnega predloga so skladni z namenom javnega razpisa	- Vsebina projektnega predloga v celoti ustreza namenu javnega razpisa. - Vsi rezultati projekta ustrezajo namenu javnega razpisa. - Vsi cilji projekta ustrezajo namenu javnega razpisa.	5
	- Vsebina projektnega predloga ustreza namenu javnega razpisa. - Večji del rezultatov projekta ustreza namenu javnega razpisa. - Večji del ciljev projekta ustreza namenu javnega razpisa.	3
	- Vsebina projektnega predloga ustreza namenu javnega razpisa. - Manjši del rezultatov projekta ustreza namenu javnega razpisa. - Manjši del ciljev projekta ustreza namenu javnega razpisa.	1
Vsebina, rezultati in cilji projektnega predloga prispeva k prednostnim nalogam PRP	- Vsebina projektnega predloga v celoti prispeva k realizaciji prednostnih nalog PRP 2014-2020. - Vsi rezultati projekta prispevajo k realizaciji prednostnih nalog PRP 2014-2020. - Vsi cilji projekta prispevajo k realizaciji prednostnih nalog PRP 2014-2020.	5
	- Vsebina projektnega predloga prispeva k realizaciji prednostnih nalog PRP 2014-2020. - Večji del rezultatov projekta prispeva k realizaciji prednostnih nalog PRP 2014-2020. - Večji del ciljev projekta prispeva k realizaciji prednostnih nalog PRP 2014-2020.	3
	- Vsebina projektnega predloga prispeva k realizaciji prednostnih nalog PRP 2014-2020. - Manjši del rezultatov projekta prispeva k realizaciji prednostnih nalog PRP 2014-2020. - Manjši del ciljev projekta prispeva k realizaciji prednostnih nalog PRP 2014-2020.	1
Prijavitelj jasno opredeli potrebo (problematika, potenciali…) na področju vsebine projektnega predloga in namena javnega razpisa	Potrebe, s katerimi se ukvarja projektni predlog so jasno, natančno in razumljivo opredeljene.	5
	Potrebe, s katerimi se ukvarja projektni predlog so splošno opredeljene in razumljive.	3
	Potrebe, s katerimi se ukvarja projektni predlog so opredeljene zelo na splošno in niso dovolj razumljive.	1
Opredeljene potrebe so relevantne in povezane s potrebami, opredeljenimi v PRP	Potrebe, s katerimi se ukvarja projektni predlog so v celoti relevantne in povezane s potrebami, opredeljenimi v PRP 2014-2020.	5
	Potrebe, s katerimi se ukvarja projektni predlog so v večjem delu	3

	relevantne in povezane s potrebami, opredeljenimi v PRP 2014-2020.	
	Potrebe, s katerimi se ukvarja projektni predlog so delno relevantne in povezane s potrebami, opredeljenimi v PRP 2014-2020.	1
Kakovost ciljev projektnega predloga		**10**
Cilji projektnega predloga so jasni, merljivi in dosegljivi	Cilji projektnega predloga so jasni, merljivi in dosegljivi.	4
	Cilji projektnega predloga so jasni in dosegljivi, vendar ne v celoti merljivi.	2
	Cilji projektnega predloga niso popolnoma jasni ali težko dosegljivi.	1
Cilji projektnega predloga so skladni z opisom aktivnosti projektnega predloga	Cilji projektnega predloga so skladni z opisom aktivnosti. Cilje bo preko zastavljenih aktivnosti mogoče doseči.	3
	Cilji projektnega predloga niso povsem skladni z opisom aktivnosti. Vse cilje bo težko doseči.	1
Cilji projektnega predloga so opredeljeni s kazalniki	Vsi cilji so predstavljeni kvantitativno v obliki merljivih kazalnikov.	3
	Več kot polovica ciljev je predstavljenih kvantitativno v obliki merljivih kazalnikov.	2
	Manjši del ciljev je predstavljen kvantitativno v obliki merljivih kazalnikov.	1
Kakovost rezultatov projektnega predloga		**10**
Rezultati projektnega predloga so jasni, merljivi in izvedljivi	Rezultati projektnega predloga so jasni, merljivi in izvedljivi.	4
	Rezultati projektnega predloga so jasni in izvedljivi, vendar ne v celoti merljivi.	2
	Rezultati projektnega predloga niso popolnoma jasni ali težko izvedljivi.	1
Rezultati projektnega predloga odgovarjajo na opredeljene potrebe	Rezultati projektnega predloga ponujajo ustrezne rešitve in odgovore na opredeljeno problematiko in potrebe	3
	Rezultati projektnega predloga delno odgovarjajo na opredeljeno problematiko in potrebe	1
Rezultati projektnega predloga so opredeljeni s kazalniki	Vsi rezultati so predstavljeni kvantitativno v obliki merljivih kazalnikov.	3
	Več kot polovica rezultatov je predstavljenih kvantitativno v obliki merljivih kazalnikov.	2
	Manjši del rezultatov je predstavljen kvantitativno v obliki merljivih kazalnikov.	1

Merilo	**Točke**

3. Prispevek projekta k napredku in dvigu inovativnosti		**9**
Inovativnost in izvirnost rezultatov projektnega predloga		**5**
Rezultati projektnega predloga so inovativni in izvirni v primerjavi z že obstoječimi primerljivimi izdelki, tehnologijami, procesi, koncepti ali rešitvami	Projektni predlog izkazuje inovativne rezultate, ki so ustrezno in razumljivo opisani.	5
	Projektni predlog izkazuje inovativne rezultate, ki niso dovolj natančno opisani.	3
	Projektni predlog izkazuje potencialno inovativne rezultate	1
Prispevek rezultatov projektnega predloga k napredku		**4**
Rezultati projektnega predloga omogočajo pozitivne in pričakovane spremembe ter napredek pri ciljnih skupinah in vrstah dejavnosti	Rezultati projektnega predloga izkazujejo visok potencial za doseganje sprememb in napredka pri ciljnih skupinah in vrstah dejavnosti.	4
	Rezultati projektnega predloga izkazujejo določen potencial za doseganje sprememb in napredka pri ciljnih skupinah in vrstah dejavnosti.	2

Merilo		Točke
4. Okoljsko–naravovarstveni vidik		**20**
Prispevek projekta k okoljskim ciljem		**12**
Prispevek projekta k ciljem varovanja voda	Rezultati projektnega predloga bodo izredno prispevali k ciljem varovanja voda. Prispevek je v projektnem predlogu jasno opredeljen in opisan.	4
	Rezultati projektnega predloga bodo delno prispevali k ciljem varovanja voda.	2
Prispevek k ciljem ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti	Rezultati projektnega predloga bodo izredno prispevali k ciljem ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti. Prispevek je v projektnem predlogu jasno opredeljen in opisan.	4
	Rezultati projektnega predloga bodo delno prispevali k ciljem ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti.	2
Prispevek k blaženju podnebnih sprememb	Rezultati projektnega predloga bodo izredno prispevali k ciljem blaženja podnebnih sprememb. Prispevek je v projektnem predlogu jasno opredeljen in opisan.	4
	Rezultati projektnega predloga bodo delno prispevali k ciljem blaženja podnebnih sprememb.	2
Prispevek k specifičnim okoljskim prioritetam		**8**
Prispevek k doseganju ciljev NUV	Rezultati projektnega predloga bodo izredno prispevali k doseganju ciljev NUV. Prispevek je v projektnem predlogu jasno opredeljen in opisan.	4
	Rezultati projektnega predloga bodo delno prispevali k doseganju ciljev NUV.	2
Prispevek k doseganju ciljev operativnega programa NATURA 2000	Rezultati projektnega predloga bodo izredno prispevali k doseganju ciljev operativnega programa Natura 2000. Prispevek je v projektnem predlogu jasno opredeljen in opisan.	4
	Rezultati projektnega predloga bodo delno prispevali k doseganju ciljev operativnega programa Natura 2000.	2

Merilo		Točke
5. Dodana vrednost projekta		**12**
Dodana vrednost projekta		**12**
Projektni predlog izkazuje dodano vrednost	Projekt bo s svojimi rezultati povzročil sinergijske in pozitivne učinke tudi na drugih področjih, ki se jih neposredno ne dotika. Učinki so jasno opredeljeni v projektni dokumentaciji.	3
Upravičenec sofinancira projekt z lastno udeležbo	Upravičenec prispeva 20 odstotkov sredstev stroškov projekta.	9
	Upravičenec prispeva 15 odstotkov sredstev stroškov projekta.	7
	Upravičenec prispeva 10 odstotkov sredstev stroškov projekta.	5
	Upravičenec prispeva 5 odstotkov sredstev stroškov projekta.	4

Merilo		Točke
6. Uporabnost in trajnost rezultatov projekta ter način in obseg njihove diseminacije		**26**
Uporabnost in trajnost rezultatov projekta		**10**
Rezultati projektnega predloga imajo uporabno vrednost	Rezultati projekta so v celoti uporabni za ciljno skupino.	5
	Rezultati projekta so po večini uporabni za ciljno skupino.	3
	Rezultati projekta so delno uporabni za ciljno skupino.	1
Rezultati projektnega predloga so širše uporabni	Rezultati projekta so popolnoma uporabni tudi za druge uporabnike.	3
	Rezultati projekta so delno uporabni tudi za druge uporabnike.	1
Načrtovane aktivnosti izkoriščanja rezultatov so ustrezno opredeljene	Način izkoriščanja rezultatov po zaključku projekta je natančno, razumljivo in realno opredeljen v projektnem predlogu.	2
	Način izkoriščanja rezultatov po zaključku projekta je splošno opredeljen v projektnem predlogu.	1
Način in obseg diseminacije rezultatov		**10**
Projektni predlog opredeljuje ustrezen obseg aktivnosti diseminacije rezultatov	Projektni predlog opredeljuje visok obseg aktivnosti diseminacije rezultatov.	4
	Projektni predlog opredeljuje zadovoljiv obseg aktivnosti diseminacije rezultatov.	2
Načrtovane aktivnosti diseminacije rezultatov so ustrezno opredeljene	Aktivnosti diseminacije so opredeljene natančno in razumljivo ter so izvedljive.	3
	Aktivnosti diseminacije so opredeljene splošno vendar so izvedljive.	1
Diseminacija rezultatov projekta po zaključku izvajanja projekta	Diseminacija rezultatov projekta je zagotovljena tudi po zaključku izvajanja projekta.	3
Komuniciranje z javnostjo in deležniki		**6**
Predlog komunikacijskega načrta	Projektni predlog vsebuje natančno izdelan predlog komunikacijskega načrta.	3
	Projektni predlog vsebuje splošen predlog komunikacijskega načrta.	1
Oblike in načini komuniciranja	Predlagane oblike in načini komuniciranja omogočajo ustrezno obveščanje zainteresirane javnosti in deležnikov o projektu	3
	Predlagane oblike in načini komuniciranja omogočajo delno ustrezno obveščanje zainteresirane javnosti in deležnikov o projektu.	1

Merilo		Točke
7. Finančna konstrukcija projekta		**23**
Jasnost in razumljivost finančne konstrukcije		**5**
Jasnost in razumljivost finančne konstrukcije	Finančna konstrukcija je jasna, prihodki in odhodki projekta so ustrezno prikazani in razumljivi.	5
	Finančna konstrukcija ni v celoti jasna, prihodki in odhodki projekta niso v celoti ustrezno prikazani in razumljivi.	2
Razčlenjenost finančne konstrukcije po rezultatih in delovnih aktivnostih		**4**
Razčlenjenost finančne konstrukcije po rezultatih in delovnih aktivnostih	Finančna konstrukcija je podrobno in pravilno razdelana za vsak posamezni delovni sklop oziroma rezultat.	4
	Finančna konstrukcija je podrobno vendar ne v celoti pravilno razdelana za vsak posamezni delovni sklop oziroma rezultat.	2
Stroškovna učinkovitost finančne konstrukcije		**4**
Stroškovna učinkovitost finančne konstrukcije	Predvidena sredstva in razdelitev po kategorijah stroškov omogočajo učinkovito doseganje rezultatov.	4
	Predvidena sredstva in razdelitev po kategorijah stroškov omogočajo delno učinkovito doseganje rezultatov.	2
Racionalnost finančne konstrukcije		**10**
Racionalnost finančne konstrukcije	Predlagani stroški po kategorijah (višina in vrsta) so upravičeni in potrebni za izvedbo projekta glede na načrtovane rezultate.	5
	Predlagani stroški po kategorijah (višina in vrsta) niso v celoti upravičeni in potrebni za izvedbo projekta glede na načrtovane rezultate.	2
Višina stroškov celotnega projekta	Višina predlaganih stroškov celotnega projekta je upravičena in potrebna za njegovo kakovostno izvedbo.	5
	Višina predlaganih stroškov celotnega projekta je upravičena in potrebna za njegovo kakovostno izvedbo, vendar bi se dalo obseg stroškov delno racionalizirati.	2

3.11 M19 – PODPORA ZA LOKALNI RAZVOJ V OKVIRU POBUDE LEADER (LOKALNI RAZVOJ, KI GA VODI SKUPNOST)

3.11.1 Podukrep 19.1 – Pripravljalna podpora

Opis vrste operacije

Namen podukrepa je okrepiti oblikovanje lokalnih partnerstev, krepitev institucionalne usposobljenosti, usposabljanje in mreženje za pripravo in izvedbo SLR, ki ga vodi skupnost. S tem podukrepom želimo spodbuditi lokalna partnerstva, da pripravijo SLR, ki bodo zasledovale cilje lokalnega območja.

Pripravljalna podpora je namenjena za usposabljanje za lokalne zainteresirane strani, proučevanje zadevnega območja, dejavnosti povezane s pripravo SLR, vključno z aktivnostmi svetovanja in aktivnostmi v zvezi s posvetovanjem z zainteresiranimi stranmi, namenjena pa je tudi za upravne stroške, ki nastanejo v času priprave SLR.

Lokalni akterji bodo morali v času oblikovanja LAS in priprave SLR opravili veliko aktivnosti s katerimi bodo prišli do končnega načrta razvoja posameznega LAS.

Vrsta podpore

Potrjena SLR:

Javna podpora se dodeli v obliki pavšalnega zneska podpore, v višini 20.000 eurov. Nepovratno finančno pomoč se dodeli z odločbo o potrditvi LAS in SLR.

Višina pavšalnega zneska podpore je določena na podlagi historičnih podatkov v programskem obdobju 2007–2013.

Nepotrjena SLR:

Javna podpora za nepotrjeno SLR se izplača na podlagi dejansko nastali stroškov. Znesek javne podpore lahko predstavlja največ 10.000 eurov.

Nepovratno finančno pomoč se dodeli z odločbo, izplačilo pripravljalne podpore na podlagi zahtevka za izplačilo izvede za sklad EKSRP plačilna agencija.

Izplačilo:

Pripravljalna podpora bo izplačana iz naslova vseh v SLR vključenih skladov, na posameznem območju lokalnega partnerstva. Višina javne podpore oziroma delež prispevka posameznega sklada, je odvisen od višine finančnega okvira posameznega vključenega sklada. Delež javne podpore posameznega sklada in višina izplačila, bo določena v odločbi o potrditvi LAS in SLR oziroma odločbi o zavrnitvi SLR in LAS.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so lokalna partnerstva, ki so pripravila SLR.

Načela pri določanju meril za izbor

Izbirnega postopka v okviru tega podukrepa v smislu, da bi lokalna partnerstva iz različnih lokalnih območij tekmovala med sabo, ne bo, ker želimo spodbuditi oblikovanje in krepitev lokalnih partnerstev, ki imajo skupni interes pri razvoju lokalnega območja.

SLR se izbere na podlagi skupnih meril za izbor in potrditev SLR in LAS. Izpeljan bo skupni izbirni postopek in sprejeta skupna odločitev zadevnih OU.

Merila	**Najvišje možno število točk**
Usklajenost SLR z razvojnimi potrebami območja	12

Tematska področja ukrepanja	12
Vsebinska usklajenost med posameznimi poglavji SLR	30
Usklajenost akcijskega načrta	10
Vključenost lokalnih akterjev v pripravo SLR	12
Ustreznost in učinkovitost partnerstva	24
Skupaj	100

Usklajenost SLR z razvojnimi potrebami območja

Usklajenost SLR s cilji Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020

Najvišje možno število točk	**3**
SLR je v celoti usklajena s cilji	3

* Če SLR predvideva tudi sofinanciranje iz naslova EKSRP in ni usklajena s cilji PRP 2014–2020, se zavrne.

Usklajenost SLR s cilji Operativnega programa za kohezijo 2014–2020

Najvišje možno število točk	**3**
SLR je v celoti usklajena s cilji	3

* Če SLR predvideva tudi sofinanciranje iz naslova ESRR in ni usklajena s cilji OP Kohezija, se zavrne.

Usklajenost SLR s cilji Operativnega programa za razvoj ribištva 2014–2020

Najvišje možno število točk	**3**
SLR je v celoti usklajena s cilji	3

* Če SLR predvideva tudi sofinanciranje iz naslova ESPR in ni usklajena s cilji OP ribištvo, se zavrne.

Usklajenost ciljev SLR z drugimi razvojnimi usmeritvami območja

Najvišje možno število točk	**3**
Cilji SLR so usklajeni z drugimi razvojnimi usmeritvami območja	3
Cilji SLR so delno usklajeni z drugimi razvojnimi usmeritvami območja	1

Tematska področja ukrepanja*

Najvišje možno število točk	**12**
SLR vključuje štiri tematska področja ukrepanja in predvideva za posamezno tematsko področje ukrepanja najmanj 10 % sredstev	12
SLR vključuje tri tematska področja ukrepanja in predvideva za posamezno tematsko področje ukrepanja najmanj 15 % sredstev	8
SLR vključuje dve tematski področji ukrepanja in predvideva za posamezno tematsko področje ukrepanja najmanj 30 % sredstev	6
SLR vključuje eno tematsko področje ukrepanja	4

* V skladu s prvim odstavkom 7. člena Uredbe CLLD.

Vsebinska usklajenost med posameznimi poglavji SLR

Najvišje možno število točk		**30**
Skladnost SLR	poglavja so med sabo skladna in usklajena	5
	poglavja so med sabo delno usklajena in skladna	1
SLR bo financirana iz naslova najmanj dveh skladov	da	3
	ne	1
Intervencijska logika temelji na potrebah območja	da	4

	delno	1
SLR temelji na izkušnjah iz programskega obdobja 2007–2013 in je dolgoročno usmerjena	da	3
Hierarhija ciljev temelji na potrebah območja	da	5
	delno	2
SLR je usmerjena v ustvarjanje delovnih mest	da	4
SLR vključuje tudi »Sodelovanje LAS«	da	3
SLR vključuje dodatne kazalnike za merjenje uspešnosti*	najmanj trije dodatni kazalniki	3
	dva dodatna kazalnika	2
	en dodatni kazalnik	1

* Kazalnike za merjenje uspešnosti določa drugi odstavek 19. člena Uredbe CLLD.

Usklajenost akcijskega načrta

Najvišje možno število točk	**10**
Akcijski načrt vsebuje vse štiri zahtevane elemente (vrste ukrepov, odgovornost za izvajanje, časovni okvir in finančno ovrednotenje)	5
Akcijski načrt je finančno skladen z vsemi zadevnimi skladi in hierarhijo ciljev	5

* Točke se lahko pridobijo na podlagi obeh meril.

Vključenost lokalnih akterjev v pripravo SLR

Najvišje možno število točk	**12**
Lokalni akterji so sodelovali pri pripravi SWOT-analize, določitvi glavnih ciljev, določitvi tematskih področij ukrepanja, določitvi vrst ukrepov ter finančni razporeditvi sredstev med tematska področja ukrepanja	12
Lokalni akterji so sodelovali pri pripravi SWOT-analize, določitvi glavnih ciljev, določitvi tematskih področij ukrepanja, določitvi vrst ukrepov ter finančni razporeditvi sredstev med tematska področja ukrepanja (najmanj tri aktivnosti)	8
Lokalni akterji so sodelovali pri pripravi SWOT-analize, določitvi glavnih ciljev, določitvi tematskih področij ukrepanja, določitvi vrst ukrepov ter finančni razporeditvi sredstev med tematska področja ukrepanja (ena aktivnost)	3

* Sodelujoči partnerji, število sej, liste prisotnosti, zapisniki, fotografije, drugi dokumenti, ki to potrjujejo.

Ustreznost in učinkovitost partnerstva

Najvišje možno število točk	**8**
Iz SLR je razvidno, da je LAS sposobna oblikovati in uresničevati cilje SLR (kadrovske kapacitete, finančni viri, izkušnje in znanje)*	4
Naloge LAS so jasno določene, vsi postopki so pregledni, opisana je odgovornost posameznih članov in organov v LAS	4

* Točke se lahko pridobi na podlagi obeh parametrov.

Najvišje možno število točk	**10**
SLR pokriva območje enajstih ali več občin	10
SLR pokriva sedem do vključno deset občin	8
SLR pokriva območje od štiri do vključno šest občin	4
SLR pokriva območje treh občin ali manj	0

Najvišje možno število točk	**6**
Odgovornost za izvajanje ukrepov ima vsaj šest strokovnih organizacij	6
Odgovornost za izvajanje ukrepov imajo vsaj štiri strokovne organizacije	4
Odgovornost za izvajanje ukrepov imata vsaj dve strokovni organizaciji	2

*Točkuje se, kdo prevzema odgovornost za izvajanje posameznega ukrepa, ki ga lokalno partnerstvo opredeli v akcijskem načrtu, kot ga določa 7. točka prvega odstavka 15. člena Uredbe CLLD.

3.11.2 Podukrep 19.2 – Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost

Opis vrste operacije

Podukrep »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost« je namenjen sofinanciranju stroškov nastalih pri izvedbi operacij LAS ali lokalnih akterjev. V okviru tega podukrepa ni natančno definiranih operacij in vrst ukrepov za izvajanje, saj je tip operacij odvisen od ciljev, ki jih v okviru posameznih SLR opredelijo lokalna partnerstva.

SLR, pripravljene s strani lokalnih partnerstev, so prožnejše od drugih pristopov, v skladu s tem je prožnejši tudi nabor operacij, ki bodo predmet sofinanciranja. Operacije, ki jih LAS izbere na podlagi jasnih meril za izbor, opredeljenih v SLR, morajo zasledovati cilje SLR izhajajoč iz potreb lokalnega območja in zasledovati tista tematska področja ukrepanja, ki jih je LAS v SLR opredelil kot ključna za razvoj podeželja na območju LAS. Podprte operacije bodo zasledovale zlasti naslednja štiri tematska področja ukrepanja: ustvarjanje delovnih mest, razvoj osnovnih storitev, varstvo okolja in ohranjanje narave ter večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin (npr. brezposelni, Romi, starejši odrasli). S tem pa se bodo osredotočila na izzive, kot so socialno vključevanje, podnebne spremembe, skrb za okolje, brezposelnost zlasti mladih, razvitost lokalnih osnovnih storitev ter zmanjševanje razlik med mestom in podeželjem.

Predlogi operacij prihajajo »od spodaj navzgor«, zato se pričakuje številne inovativne pristope oziroma operacije, ki bodo prispevale k celostnemu razvoju lokalnega okolja z aktivacijo endogenih potencialov.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so LAS, fizične in pravne osebe na podeželju.

Ne glede na prejšnji odstavek, so v primeru, ko gre za operacijo, ki bi jo bilo možno izvesti v okviru t.i. glavnih ukrepov, upravičenci do podpore LAS ali skupina fizičnih oziroma pravnih oseb, ki izvaja ki izvaja operacijo za skupno korist in/ali uporabo.

Načela pri določanju meril za izbor

Lokalno partnerstvo mora v SLR opredeliti natančna merila za izbor operacij in opisati postopek izbora in potrjevanja operacij. V SLR mora tudi opisati kako bo zagotovil transparentnosti postopkov in preprečil konflikt interesov. Pri določitvi meril za izbor operacij mora lokalno partnerstvo izhajati iz skupnih načel, ki jih določa OU:

- prispevek k doseganju ciljev SLR,
- prispevek k doseganju horizontalnih ciljev EU,
- okoljska trajnost,
- socialna vzdržnost,
- vključenost partnerjev in
- vpliv na območje LAS.

Lokalno partnerstvo lahko v SLR opredeli dodatna posebna merila za izbor operacij, v kolikor le-ta zasledujejo cilje SLR.

3.11.3 Podukrep 19.3 – Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine

Opis vrste operacije

Sodelovanje med partnerstvi v okviru lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, je pomembno zlasti pri izmenjavi in prenosu primerov dobrih praks ter pri pospeševanju uspešnih projektnih zamisli.

Namen podukrepa je sofinanciranje stroškov LAS, ki nastanejo pri izvajanju posameznih operacij sodelovanja LAS, tako znotraj države članice (medregijsko sodelovanje) kot z območji v različnih državah članicah ali z območji v tretjih državah (transnacionalno sodelovanje).

Podukrep je namenjen reševanju specifičnih lokalnih problemov, prenosov dobrih praks med LAS, iskanju povezav in novih znanj. Operacije sodelovanja prispevajo k ciljem PRP 2014–2020 in imajo poseben poudarek na združevanju LAS s skupnimi interesi, kar generira nove ideje in razvoj inovativnih pristopov.

Podpora iz 1.c točke 35 člena Uredbe 1303/2013/EU je namenjena za izvajanje operacij sodelovanja LAS znotraj države članice (medregionalno sodelovanje) in operacij sodelovanja med območji različnih držav članic ali z ozemelj v tretjih državah (transnacionalno sodelovanje).

Podpora se dodeli v obliki nepovratne finančne podpore.

Vrste upravičenih operacij:

- izmenjava izkušenj in znanj in implementacija le-teh na območju LAS;
- razvoj in trženje storitev in proizvodov;
- promocija novih proizvodov, praks, postopkov in tehnologij;
- vključevanje ranljivih skupin;
- organizacija skupnih delovnih procesov, z izmenjavo virov in opreme;
- oblikovanje kratkih dobavnih verig hrane in lokalnih trgov in
- kolektivne okoljske operacije.

Prijavljene in potrjene operacije morajo zasledovati cilje iz SLR, PRP 2014–2020 ter prispevati k horizontalnim ciljem EU.

OU pripravi javni razpis, na katerega lahko kandidirajo LAS z drugo LAS v Republiki Sloveniji ali s skupino lokalnih javno-zasebnih partnerjev z drugih območij EU ali tretjih držav.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so LAS, ki so potrjeni s pravnomočno odločbo o potrditvi LAS in SLR.

Načela pri določanju meril za izbor

V skladu z drugim odstavkom 3. točke 44. člena Uredbe 1305/2013/EU OU najpozneje dve leti od datuma odobritve PRP 2014–2020 objavi javni poziv v zvezi z izborom operacij sodelovanja LAS.

Podukrep se bo izvajal po zaprtem javnem razpisu. Javni razpis bo objavljen večkrat letno, s tem bo zagotovljen sistem tekočih prijav, ki bo omogočal sprotno obravnavo in odobritev vlog glede na čas prejema vloge, kot to določa 44. člen Uredbe 1305/2013/EU.

Pri izbiri operacij se bodo upoštevala naslednja načela:

- merila za izbor vlog so postavljena tako, da zagotavljajo izbor izmed prispelih vlog na javni razpis;
- vsakemu merilu za izbor je dano določeno število točk in vsota vseh točk, danih vsem merilom za izbor, je skupno maksimalno število točk, ki jo lahko doseže vloga na javni razpis;

- vsaka prispela vloga bo ocenjena na podlagi meril za izbor. Minimalni prag za potrditev operacije, ki ga mora preseči vloga, ki prispe na javni razpis je 60 od 100 možnih točk;
- med vlogami, ki presežejo minimalni prag za potrditev operacije, se izberejo tiste, ki na podlagi ponderiranja popolnih vlog dosežejo višje število točk, do porabe razpisanih sredstev.

Merila za izbor med drugim temeljijo na naslednjih vsebinskih načelih:

- prispevek k doseganju ciljev SLR,
- prispevek k doseganju horizontalnih ciljev,
- okoljska trajnost,
- socialna vzdržnost,
- vključenost partnerjev in
- vpliv na območje LAS.

Sredstva iz naslova tega podukrepa so omejena v višini 4 mio eurov, zato je potrebno pred objavo prvega javnega razpisa za namen sodelovanja LAS preveriti interes LAS za operacije sodelovanja LAS. Na podlagi tega bodo merila za izbor oblikovana tako, da bodo potrjeni najboljši projekti.

Upoštevajo se naslednja merila za izbor vlog:

Prisprevek k doseganju ciljev SLR

Merilo Prispevek k doseganju ciljev SLR predstavlja 5 odstotkov možnih točk. Pri tem merilu se ocenjuje prispevek operacije k uresničevanju v SLR identificiranih ciljev, ki izhajajo iz potreb lokalnega okolja. Višje število točk prejmejo operacije, ki prispevajo k uresničevanju večjega števila ciljev oziroma maksimalno število točk prejme operacija, ki prispeva k doseganju vsaj treh ciljev SLR.

Prispevek k doseganju horizontalnih ciljev

Prispevek k horizontalnim ciljem je merilo, ki predstavlja 10 odstotkov možnih točk. Merilo je razdeljeno na dva podkriterija in sicer prispevek operacije k doseganju horizontalnega cilja inovacije ter prispevek k doseganju horizontalnega cilja podnebne spremembe. Prispevek k tema dvema ciljema se upošteva na ravni opisa operacije, iz katerega je razvidna inovativnost same operacije ter prispevek k neposrednem prilagajanju na podnebne spremembe. Višje število točk prejme operacija, ki hkrati prispeva k doseganju več horizontalnih ciljev. Prispevek k doseganju horizontalnega cilja okolje se vrednoti v okviru merila Okoljska trajnost.

Okoljska trajanost

Merilo Okoljska trajnost prinese 5 odstotkov možnih točk. Merilo se upošteva na ravni opisa operacije, iz katerega je razviden neposredni prispevek operacije k okoljski trajnosti, zakar operacije prejmejo višje število točk. Nižje število točk prejmejo operacije, pri katerih je razviden le posreden učinek oziroma operacija ne izkazuje vpliva na okoljsko trajnost.

Socialna vzdržnost

Merilo Socialna vzdržnost prinese 5 odstotkov možnih točk. S tem merilom želimo doseči čim večjo vključenost mladih, žensk in drugih v SLR identificiranih ranljivih skupin, tako v izvajanje operacije kot v cilj same operacije. Višje število točk prejmejo operacije, ki vključujejo večje število ranljivih skupin.

Vključenost partnerjev

Sodelovanje med LAS ne pomeni samo izmenjava izkušenj, ampak dopušča LAS, da z operacijami prispevajo k dodani vrednosti lokalnih razvojnih ukrepov in konkurenčnosti območja ter pritoku inovacij, znanja in novih spretnosti v lokalno okolje. Merilo Vključenost partnerjev prinese 45 odstotkov možnih točk. Merilo je razdeljeno na tri podkriterije (Število partnerjev iz pogodbe o sodelovanju, Raznolikost parnerstva, Finančna porazdelitev stroškov).

Z merilom Število partnerjev iz pogodbe o sodelovanju želimo spodbuditi sodelovanje med LAS, zato višje število točk prejme operacija, v kateri sodeluje večje število partnerjev.

Z merilom Raznolikost parnerstva želimo spodbujati sodelovanje LAS ne le na območju Slovenije (medregijsko sodelovanje), temveč tudi sodelovanje s partnerji iz območij v drugih državah članicah Evropske unije ter v tretjih državah (transnacionalno sodelovanje). Najvišje število točk prejmejo operacije, ki predvidevajo sodelovanje z območji v drugih državah članicah Evropske unije.

Z merilom Finančna porazdelitev stroškov želimo LAS spodbujati k enakovredni porazdelitvi stroškov in aktivnosti med LAS vključene v pogodbi o sodelovanju, zato višje število točk prejmejo operacije, ki izkazujejo skladno porazdelitev stroškov glede na aktivnosti, ki jih izvaja LAS.

Vpliv na območje LAS

Merilo Vpliv na območje LAS prinese 30 odstotkov možnih točk. Merilo je razdeljeno na dva podkriterija in sicer Vpliv na krepitev zmogljivosti LAS in Prenos dobrih praks.

S prvim merilom se vrednoti vpliv operacije na konkurenčnost LAS, vpliv na prepoznavnost LAS, skupni nastop na trgu oz. povezovanje ponudnikov, vpliv na ozaveščenost prebivalcev LAS ter vpliv na trajnostno upravljanje naravne in kulturne dediščine. Točke se seštevajo. Višje število točk prejmejo operacije, ki zajemajo večje število kriterijev.

Z merilom Prenos dobrih praks želimo LAS spodbujati k operaciji, ki temelji na izmenjavi izkušenj, pridobivanju novih znanj ter inovativnost implementira na območje LAS. Operacije, ki predvidevajo implementacijo dobre prakse na območje LAS, prejmejo višje število točk kot tiste, pri katerih je predviden le ogled dobre prakse

Število točk:	**Max. št. točk**
A. PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJEV SLR	**5**
B. PRISPEVEK K DOSEGANJU HORIZONTALNIH CILJEV	**10**
B.1 Prispevek k doseganju horizontalnega cilja inovacije	5
B.2 Prispevek k doseganju horizontalnega cilja podnebne spremembe in prilagajanje nanje	5
C. OKOLJSKA TRAJNOST	**5**
D. SOCIALNA VZDRŽNOST (Vključevanje ranljivih skupin - mladi, ženske ali druge v SLR identificirane ranljive skupine)	**5**
E. VKLJUČENOST PARTNERJEV	**45**
E.1 Število partnerjev iz pogodbe o sodelovanju	20
E.2 Raznolikost partnerstva	15
E.3 Finančna porazdelitev stroškov	10
F. VPLIV NA OBMOČJE LAS	**30**
F.1 Vpliv na krepitev zmogljivosti LAS	15

F.2 Prenos dobrih praks	15

3.11.4 Podukrep 19.4 – Podpora za tekoče stroške in stroške animacije

Opis vrste operacije

Podpora iz naslova tega podukrepa je namenjena sofinanciranju stroškov nastalih pri upravljanju in delovanju LAS, vključno s spremljanjem in vrednotenjem SLR.

Podpora je namenjena tudi za animacijo območja LAS in pomoč potencialnim upravičencem za razvijanje idej in pripravo operacij.

Za financiranje tekočih stroškov in stroškov animacije bo določen glavni sklad. Glavni sklad za financiranje tekočih stroškov in stroškov animacije se določi na območju posameznega LAS. Glavni sklad bo tisti, katerega prispevek finančnih sredstev bo na podlagi finančnega okvira na posameznem območju LAS, najvišji.

Za namen izvajanja tega podukrepa LAS morajo LAS pripraviti letni načrt aktivnosti. Po tem LAS vlagajo zahtevke za izplačilo. LAS lahko letno vloži največ tri zahtevke za izplačilo.

Upravičenci

Upravičenci do podpore so LAS.

Načela pri določanju meril za izbor

Se ne uporablja. Do sredstev iz naslova tega podukrepa so upravičeni LAS, ki so prejeli pozitivno odločbo s katero je bil potrjen SLR in LAS.